

TamSaha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Ekim 2008 ● Sayı: 48

**Hedef hep aynı...
Dünü aşmak ve yeni
zaferlerle buluşmak**

Yayın Yönetmeni:

Zeki Çol

Sorumlu Yazışları Müdürü:

Mazlum Uluç

Yazışları:

Bağış Erten

İlker Uğur

Cem Zamur

Barış Tarık Mutlu

Nihat Özten

Türker Tozar

Görsel Tasarım:

Hasan Teoman

Baskı:

Elma Basım

Organize Sanayi Bölgesi

Keresteciler Sitesi 13/B Blok

Kat: 4 D: 3

İkitelli / İstanbul

Tel: (212) 670 05 25

Faks: (212) 670 28 58

Yazışma Adresi:

Türkiye Futbol Federasyonu

Medya İletişim Departmanı

Konaklar Mah. İhlamurlu Sok.

No: 9 34330

4. Levent/İstanbul

Telefon: (212) 282 70 20

Dahili: 157-159

e-mail: tamsaha@tff.org.tr

Web Sitesi:

<http://www.tff.org>

YEREL SÜRELİ YAYIN

Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan
Vatan ve Türkiye
gazeteleriyle foto muhabiri
dostlarımız Haydar Tanışan,
Eser Erenler, Bahadır Çekişler,
Mahmut Bürkük, Nuri Bekar,
Beytullah Süat, Halid Kayacan ve
Fehim Kayacan'a
teşekkür ederiz.

Ermenistan

12

Barışın kapısını
aralayan maç

Ülke katsayıları

28

Sınıf atlama
eşiğindeyiz

Transfer dosyası

30

Tebdil-i
mekanda
ferahlık var

Bayan futbolu

40

Futbol
erkek oyunu
değildir!

Arsenal-Tottenham

54

Rüşvetin
başlattığı
rekabet

Ukrayna Ligi

62

Sovyet
futbolunun
kalbi

Napoli taraftarı

66

İtalya'nın asi
çocukları

Millilerimiz Dünya Kupası elemelerine kayıpla başladı Ermenistan'ı yenen takımımız, Belçika ile berabere kaldı

Erivan'da sevindik

Dünya Kupası'nın uzun eleme yolunda kayıplar bekleniyordu ama bu kadar da erken değil. Erivan'da Ermenistan'ı yenen Milli Takımımızın İstanbul'da Belçika ile berabere kalması sürprizdi. Bu sürpriz, grup liderliğini İspanya'ya taşıdı. Bu ay içinde iki önemli sınavımız daha var. 11 Ekim'de 3 puanlı Bosna-Hersek'i ağırlayacak, 15 Ekim'de ise puansız Estonya ile deplasmanda karşılaşacağız. Sadece grup birincilerinin finallere direkt katılacağı düşünüldüğünde, Ekim etabında puan kaybına tahammülümüz yok.

Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynayarak elde edilen başarının, Milli Takımımızın omuzlarına bir yandan da ağır bir sorumluluk yüklediği kesindi. Bundan sonrası için çıta iyice yükselmiş, gözler daha da yukarılara çevrilmiş, skor anlamındaki başarılarla coşkulu bir oyun beklentisi de eklenmişti. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde düzenlenecek 2010 Dünya Kupası finallerine katılmak, aynı zamanda Türk futbolunun istikrar kazanması açısından da ciddi bir anlam taşıyordu. Türk Milli Takımı, Dünya Kupası ve Avrupa Şampiyonası finallerine arada bir uğrayıp geçen bir ekip olmaktan kurtulmalı, yarisından fazlası genç 70 milyonluk nüfusa sahip bir ülkeye mensup olmanın hakkını verebilmeliydi. Üzerinde İspanya, Belçika, Bosna-Hersek, Estonya ve Ermenistan yazılı engellerle dolu yol uzun ve meşakkatliydi belki ama aşılmaz yolculuklarda da değildi. Kâğıt üzerinde bakıldığında son Avrupa Şampiyonu İspanya

grup liderliğine en yakın noktada dursa da Türkiye'nin onu zorlama şansı hiç de düşük görünmüyordu. Belçika ve Bosna-Hersek'in de en azından ikincilik için bu ikiliyi sonuna kadar kovalaması bekleniyordu. Ermenistan ve Estonya mı? Onlar bu yarışın içinde sadece gruptaki takım sayısını

tamamlamak için var gibiydi.

Savaş değil futbol maçı

Final yolculuğumuzun ilk durağı Erivan'dı. Rakibimiz Ermenistan'la 6 Eylül günü karşı karşıya gelecektik. Ermenistan son torbadan çıkan takım olarak grubun en zayıf halkası gibi görünse de ortak tarihimizdeki sıkıntılı günler, bu karşılaşmaya farklı anlamlar yükliyordu. Ermenistan'la A milli takımlar kategorisinde ilk kez karşılaşacak olmamız da maçın önemini artırıyordu. Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, "Bu bizim

için sadece bir futbol maçı, savaş değil. Biz futbolu, insanları birbirine yaklaştıran bir etkinlik olarak kabul ediyoruz. Futbol sayesinde dünyanın dört bir tarafında edindiğimiz dostları da düşünecek olursak, olaya daha farklı bir açıdan bakmam mümkün değil" sözleriyle atmosfere sıcaklık katmaya çalışıyordu. Siyasi sorunları, tarihten gelen çekişmeleri düşünerek herhangi bir maça hazırlanılmayacağı kaydeden Terim, "Bu maçı öncesi tarihin

yükünü omzumuzda taşıyamayız. Biz futbolcular çabuk düşünür, çabuk uygular, çabuk oynamayı severiz. Ama tarihin yükünü omzumuzda almaya kalkarsak, bu bizi maalesef yavaşlatır. Yavaşlattığı gibi oyunumuzu da bozar" diyordu.

Yine sakatlar

Milli Takımımızın her zaman en büyük derdi olan sakatlıklar, Ermenistan ve dört gün ardından oynanacak Belçika maçları öncesi ay-yıldızlıların yakasını yine bırakmamıştı. Hamit Altıntop, Nihat Kahveci, Sabri Sarioğlu, Emre Güngör ve Caner Erkin sakatlıkları nedeniyle kadroda bulunmuyordu. Kadroda yer alan Aurelio, Emre Belözoğlu ve Gökdeniz Karadeniz'in de ciddi sakatlıkları vardı. Fatih Terim, eksiklerin yerine görev alacak oyunculardan beklentisinin en az onlar kadar verim sağlamaları olduğunu söylüyor ve "Bundan daha dramatik tablolara karşılaştık, Euro 2008'de 13 oyuncuyla yarı finale çıktık" diyordu.

5.GRUP PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İspanya	2	2	0	0	5	0	6
Türkiye	2	1	1	0	3	1	4
Belçika	2	1	1	0	4	3	4
Bosna-Hersek	2	1	0	1	7	1	3
Ermenistan	2	0	0	2	0	6	0
Estonya	2	0	0	2	2	10	0

Ermenistan-Türkiye: 0-2

Hrazdan Stadi - 6 Eylül 2008

Hakemler: Tom Henning Ovrebo, Geir Age Holen, Jan Peter Randen (Norveç)

Ermenistan

Berezovski-Arzumanyan (Khachatryan dk. 35), Voskanyan, Mkrtchyan, Hovsepian-Pachajyan, Tateosyan, Arakelyan, Artavazd Karamyan-Manucharyan (Arman Karamyan dk. 76), Mkhitaryan (Zebelyan dk. 66)

Türkiye

Volkan-Gökhan Gönül, Gökhan Zan, Servet, Hakan Balta-Mevlüt (Kazım dk. 55), Aurelio, Emre, Arda-Semih (Gökhan Ünal dk. 86), Tuncay (Ayhan dk. 65)

Goller: Tuncay (dk. 61), Semih (dk. 77)

Sarı Kartlar: Mkhitaryan (Ermenistan), Gökhan Zan (Türkiye)

Grup liderliğini 6 puanlı İspanya'ya kaptıran ay-yıldızlılar 11 Ekim'de Bosna-Hersek, 15 Ekim'de de Estonya ile oynayacak

İstanbul'da yerindik

Rüzgâr, zemin vesaire...

6 Eylül gününün akşamı, bizim saatimizle 19.00, Ermenistan saatiyle 21.00'de iki takımın oyuncuları Erivan'daki Hrazdan Stadi'nin zemininde yerlerini alıyordu. Maç öncesi sakatlıkları bulunan Aurelio ve Emre Belözoğlu da sahadaydı. Yoğun tartışmaların ardından maça giden Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül de Ermenistan Cumhurbaşkanı Serzh Sarkisyan'la birlikte protokol tribününde idi.

Hakemin başlama düdüğüyle birlikte ortaya çıkan tablo hiç de beklemediğimiz ve istediğimiz gibi değildi. Çimlerin uzunluğu ve zeminin bozukluğuna eklenen rüzgâr, oynamak isteyenlere değil, oyun bozmaya amaçlayanlara yarıyor, dolayısıyla bizim değil rakibimizin işini kolaylaştırıyordu. İlk 45 dakika boyunca iki takım da üst üste üç pas yapmayı başaramamıştı neredeyse. Orta sahada bir kör dövüşüdür gidiyor, işler Ermenistan'ın planları doğrultusunda geliyordu. İlk yarı boyunca iki takım da birbirlerinin kalesine çok fazla yaklaşamamıştı. Açıkçası Ermenistan'ın böyle bir niyeti de pek görünmüyordu. Zaten en fazla iki oyuncularıyla Milli Takımımızın sahasına giriyor ve kendi becerileriyle oluşturacakları gol pozisyonlarından çok savunmamızın bir hatasından yararlanmak istiyorlardı.

Milli Takımımız açısından bakıldığında ise bir yandan bozuk zemin, bir yandan rüzgâr, bir yandan da Ermenilerin kalabalık tuttıkları orta sahada

Cumhurbaşkanı Gül'den millilere moral ziyareti

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, A Milli Takımımızın Erivan'da Ermenistan'la oynadığı 2010 Dünya Kupası eleme grubu maçı öncesinde, takımımızın kamp yaptığı Golden Palace Hotel'e giderek bir moral ziyareti yaptı. Gül'ün ziyareti sırasında TFF Onursal Başkanı ve UEFA Başkanvekili Şenes Erzik, TFF Başkanı Mahmut Özgener ve Yönetim Kurulu Üyeleri de hazır bulundu. Oyunculara hitaben kısa bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı, "Sanırım hepimiz burada ilk kez bulunuyoruz. Sizlerden ricam herhangi bir maça fiziksel ve psikolojik olarak nasıl hazırlanıyorsanız, buna da öyle hazırlanınız. Spora siyaseti karıştırmak gerçekten hoş değil. Ancak bazen spor güzel şeylere de vesile oluyor. Bugün uçakla Erivan'a gelirken ABD ile Küba'nın 61 yıl sonra ilk kez bir futbol maçı oynadığını öğrendim. Hepinize bu karşılaşmada başarılar dilerim. Başarılarınızı alkışlamak istiyoruz" ifadelerini kullandı. TFF Başkanı Mahmut Özgener, Cumhurbaşkanı Gül'e teknik heyet ve tüm oyuncular tarafından imzalanmış bir forma hediye etti.

Hayrapetyan'dan TFF onuruna yemek

Ermenistan Futbol Federasyonu Başkanı Ruben Hayrapetyan, Türkiye Futbol Federasyonu onuruna bir yemek verdi. Erivan'daki yemeğe Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve Yönetim Kurulu üyeleri katıldı. Oldukça dostane bir havada geçen yemek sonrası Ermenistan Futbol Federasyonu Başkanı Ruben Hayrapetyan, Başkan Mahmut Özgener'e çeşitli hediyeler verdi. Mahmut Özgener yemek sonrası yaptığı açıklamada, iki ülke federasyonları arasında başlayan dostluk ilişkilerinin bundan sonra da devam etmesi için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi.

oluşturduğu baskı, oyun kurmamızı engelliyordu. Zaten uzunca bir süre sadece uzaktan atılan şutlarla yokladık Ermenistan kalesini. Ta ki 36. dakikaya kadar. İşte o dakikada Mevlüt sağ çaprazdan girdiği ceza sahasında kaleci Berezovski'yle burun buruna kaldı. Vuruş kötüydü ve top kalecide kalmıştı ama ikinci yarı için umutlarımız da artmıştı.

Önce Tuncay sonra Semih

55. dakikada Mevlüt yerini Kazım'a bırakıyor, o da doğrusu bu değişikliğin hakkını vererek sağ kanattan taşıdığı toparla oyunu hareketlendiriyordu. Zaten gol de yine Kazım'ın çabasıyla gelecekti. 60. dakikada Arda sol kanattan ortalıyor, Kazım arka direkte topu içeri çeviriyor, Tuncay da yarım voleyle kilidi açıyordu. 1-0 öne geçen millilerimiz rahatlamış, maç sabaha kadar oynansa gol atmaya ne niyeti ne de gücü bulunan Ermenistan karşısında bu skor bile galibiyeti garanti altına almıştı ama işi de gansa bırakmamak lazımdı. Nitekim ikinci gol de fazla gecikmeyecekti. 77. dakikada Emre'nin ön direğe ortaladığı topu Aurelio kafayla atıyor, Semih için önüne düşen topu ağlara göndermek hiç de zor olmuyordu. 2-0'lık skor ilk maçların ardından Milli Takımımızı grubun liderliğine taşımıştı. Favorilerden İspanya, evinde oynadığı maçta Bosna-Hersek'i ancak 1-0 yenebilmişti. İspanyollara galibiyeti getiren golün sahibi David Villa, oyun golsüz devam ederken bir penaltı atışından yararlanamamıştı. Dört gün sonra İstanbul'da ağırlayacağımız Belçika ise Estonya'yı 3-2'lik skorla mağlup etmişti.

İspanya-Bosna Hersek: 1-0

La Condomina Stadı - 6 Eylül 2008
İspanya
Casillas-Sergio Ramos, Puyol, Albiol, Capdevilla-Fabregas (Xabi Alonso dk. 65), Xavi, Sena, Iniesta-David Villa (Güiza dk. 85), Capel (Cazorla dk. 72)
Bosna-Hersek
Hasagic-Berberovic (Ibisevic dk.65), Nadarevic, Salihovic-Damjanovic (Ibricic dk. 79), Rahimic, Muratovic, Radeljic, Vladavic-Misimovic, Dzeko (Pjanic dk. 85)
Gol: David Villa (dk. 58)

Belçika-Estonya: 3-2

Sclessin Stadı - 6 Eylül 2008
Belçika
Stijnen-Simons, Kompany, Van Buyten, Vermaelen (Van Damme dk. 70)-Defour, Vertonghen, Fellaini, Witsel-Mirallas (De Sutter dk. 76), Sonck (Huysegems dk 90+ 2)
Estonya
Londak-Jaager, Piiroja (Stepanov dk. 44), Kruglov, Dmitrijev-Barengub, Kink (Puri dk. 77), Klavan, Zenjov (Vunk dk. 60)-Oper, Lindepere
Goller: Sonck (dk. 39 ve 81), Zenjov (dk. 57), Defour (dk. 75), Oper (dk. 90+2)

Terim “Gerçek hediye bu galibiyet”

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, maçın ardından yaptığı açıklamada, kolay teslim olmayan sürpriz bir takıma karşı kazandıkları için mutlu olduklarını söylüyordu. Eleme gruplarındaki ilk maçların her zaman zor olduğunu belirten Terim, bu karşılaşmanın iki ülke insanının bir top çevresinde kavgasız ve gürültüsüz bir araya gelebileceğini gösterdiğini de vurguluyordu. Sahanın zeminine göre en iyi futbolu ortaya koyduklarını dile getiren Terim, “Avrupa Şampiyonası sonrası kaldığımız yerden devam ediyoruz. Doğum günümde futbolcularım bana bir saat aldı. Ama gerçek hediyeyi bugün sahada verdiler. 'Milli Takım kazanmayı öğrendi' demiştim. Tüm futbolcularımı kutluyorum. 7-8 gol pozisyonumuz var. Rakibe pozisyon

vermedik. Bizi yalnız bırakmayan az sayıdaki Türk taraftarına teşekkür ediyorum” ifadelerini kullanıyordu. Terim, bu karşılaşma öncesinde Ermenistan'ın 6 maçını izlediğini kaydederek, “Rakiplerimi ciddiye alırım. Sahaya çıkan Ermeni takımında 11 oyuncunun 10 tanesini tuttuk. Çok iyi analiz ettik. Kazanmak çok keyifliydi. Ermenistan'a başarılar diliyorum” diyordu.

Belçika maçı zorlu geçecek

Milli Takımımız, Ermenistan dönüşü ara vermeden Belçika maçının hazırlıklarına başlıyordu. Ay-yıldızlı ekibimiz, Euro 2008 sonrası evindeki ilk resmi maçına Belçika karşısında çıkacaktı ve Fatih Terim, bunun önemli olduğunu düşünüyordu. Belçika'nın Pekin Olimpiyat Oyunları'nda dördüncü olduğunu hatırlatarak, “Çok önemli, çok zorlu bir 90 dakika bizi bekliyor. Rakibimizin genç ve dinamik bir oyuncu grubu var. 1980'li yıllarda

dünya futbolunda sahip oldukları itibarı geri almak, tekrar o günlere geri dönmek istiyor gibiler. Yetenekli ve genç bir kuşakla finallere katılmayı hedefliyorlar. Baştan sona çekişmeli geçmeye aday bir 90 dakika bizi bekliyor” diyen Terim, sanki bir gün sonra ortaya çıkacak manzarayı görür gibiydi.

Coşku ve cesarete vurgu yapan Milli Takımlar Teknik Direktörü, “Coşku ve cesaretin, taktik anlayışı oturmuş bir milli takımda daha da önemli olduğunu düşünüyorum. Ancak bunun yanında sabra da ihtiyacımız var. Rakibin direncini kırmak için saha içinde inatla her yolu deneyeceğiz. Panikle çabukluğu birbirine karıştırmayan bir hücum şekli deneyeceğiz. Bunu yaparken taraftarların sabırlı olması, futbolcuları 90 dakika desteklemesi önemli” ifadelerini kullanıyordu.

Kedi bile yenilmek istemez

Tecrübeli teknik adam, Belçika cephesinden Türkiye'yi favori gösteren açıklamalar yapılmasıyla ilgili bir soru

üzerine de “Belçika takımının beyanatlarına konsantre olacak halimiz yok. Oynadıkları maçları seyredip en iyi şekilde hazırlık yapıyoruz. Kedi bile yenilmek istemez. Türk Milli Takımı, Avrupa üçüncülüğünden sonra tabii ki kendi sahasında favoridir. Biz dikkatli, ciddi ve en az rakip kadar mücadele eden bir takım olduktan sonra sorun olmayacaktır. Biz kendimize bakıyoruz karşılığını veriyordu.

İlk hedef finallere direkt katılmak

Fatih Terim, Belçika karşısında mağlup olmanın en son düşündükleri konu olduğunu dile getiriyor ve “Yenilesek bile önümüzdeki maçlarda bunu telafi edebilecek güçte bir takımız. Diğer takımlar da çok ilginç sonuçlar alıyor. Fransa ve Romanya yenilgiler aldı. İtalya son dakikada canını zor kurtardı. Tabii ki bu takımlar yine favori. Yarışı son ana kadar sürdürecekler. En iyi ikinciler konusunda bu takımların

mağlubiyetlerle başlaması lehimize olabilir. Hedefimiz her zaman grubu birinci bitirmek” diyordu.

Aurelio ve Hakan da yok

Milli Takım, 10 Eylül akşamı Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda Belçika'nın karşısındaydı. Bu defa sakatlıkları ciddi boyutlara ulaşan Aurelio ve Hakan Balta da kadroda yer almıyordu. Fatih Terim, on birinde iki mecburi değişiklik yapmış, Hakan Balta'nın yerine sürpriz bir isme, ilk kez A Milli Takım kadrosuna davet edilen Denizlisporlu Çağlar Birinci'ye yer vermiş, Aurelio'nun yerine ise ilk alternatif olarak görülen Mehmet Topal'ı sahaya sürmüştü. Ayrıca Mevlüt Erdinç'in yerine de Kazım Kazım kadroda idi.

Türkiye-Belçika: 1-1

Şükrü Saracoğlu Stadı - 10 Eylül 2008
Hakemler: Stephane Lannoy, Eric Dansault, Fredric Cano (Fransa)
Türkiye
Volkan-Gökhan Gönül, Gökhan Zan, Servet, Çağlar- Kazım (Mehmet Topuz dk. 46), Mehmet Topal (Mevlüt dk. 69), Emre, Arda-Semih, Tuncay (Halil dk. 13)
Belçika
Stijnen-Swerts, Kompany, Simons, Vermaelen-Defour (Mudingayi dk. 46), Fellaini, Vertonghen, Witsel (Daems dk. 76)-Dembele, Sonck (De Suiter dk. 85)
Goller
Sonck (dk. 31), Emre (dk. 74 penaltıdan)
Sarı Kartlar
Swerts, Mudingayi, Vermaelen, Stijnen (Belçika), Mehmet Topal, Semih (Türkiye)

Sonck'un şok golü

Oyunun hemen başında ortaya çıkan gerçek, Belçika'nın çetin ceviz olduğuydu. Aslında çok kaliteli oyunculara sahip değillerdi ama takım halinde hareket ediyor, yardımlaşıyor, birbirlerinin açıklarını kapatıyor ve mücadele etmekten hiç vazgeçmiyorlardı. Fazladan yaptıkları çirkin şeyler de vardı bu arada. Oyunun temposunu düşürmek için her faul pozisyonunda yerde yatıyorlar, bu arada sert ve taktik fauller yapmaktan kaçınıyorlardı. Faullerde yerde yatan Belçikalılardı ama sakatlanarak oyunu terk eden Tuncay Şanlı olmuştu. Tuncay gibi takımı ateşleyen bir oyuncunun eksikliği Milli Takım'ı uzun süre olumsuz etkiledi.

Bosna Hersek-Estonya: 7-0

Bilino Polje Stadı - 10 Eylül 2008

Bosna-Hersek

Hasagic-Berberovic, Spahic, Nadarevic-Damjanovic, Salihovic, Rahimic, Muratovic (Ibricic dk. 74, Muslimovic (Ibisevic dk. 72)-Misimovic (Pjanic dk. 69), Dzeko

Estonya

Londak (Aksalu dk.72)-Jaager, Rahn, Purje, Dmitrijev (Saag dk. 68)-Barengub, Vung, Klavan, Vassiljev-Oper, Lindpere (Kruglov dk. 68)

Goller: Misimovic (dk. 25, 30 penaltıdan ve 56), Muslimovic (dk. 58), Dzeko (dk. 60 ve 73), Ibricic (dk. 88)

İspanya-Ermenistan: 4-0

Carlos Belmonte Stadı - 10 Eylül 2008

İspanya

Casillas-Sergio Ramos, Puyol, Albiol, Capdevilla-Iniesta, Xavi (Fabregas dk. 73), Senna, Cazorla (Krkic dk.65)-David Villa, Güiza (Xabi Alonso dk. 55)

Ermenistan

Berezovzki-Arzumanyan, Voskanyan, Aleksanyan (Khachatryan dk. 79), Hovsepyan-Pachajyan, Tateosyan, Ghazaryan (Annearamyan dk. 55), Arman Karamyan-Mkhitaryan, Melkonyan (Manucharyan dk.46),

Goller: Capdevilla (dk. 7), David Villa (dk. 16, 79), Senna (dk. 83)

Nitekim ilk tehlikeli ataklar hep Belçika'dan geliyordu. Golü de 31. dakikada Sonck'la buldular. Bugüne kadar Milli Takımımıza karşı oynadığı bütün maçlarda golle buluşan Sonck, Vertonghen'in ceza sahamıza gönderdiği serbest vuruş topuna neredeyse bomboş yükseliyor ve takımını 1-0 öne geçiriyordu.

Milli Takımımız yediği golün ardından üzerindeki ölü toprağını biraz olsun atıyordu. Semih'in ve Arda'nın mutlak gollük iki kafa vuruşunda kaleci Stijnen gole izin vermiyor, Çağlar'ın uzak mesafeden cesaretle vurduğu topsa kaleye yönelirken savunmaya çarpıp kornere gidiyordu. Vertonghen'in sert şutunu Volkan'ın parmaklarının ucuyla kornere çeldiği pozisyondaysa bizim yüreğimiz ağzımıza gelmiş ve ilk yarı 1-0 sona ermişti.

Berberliği kurtardı

Milli Takımımız ikinci yarı Kazım'ın yerine Mehmet Topuz'la başlıyor, ilerleyen dakikalarda Mehmet Topal-Mevlüt değişikliğiyle sahadaki forvet sayısını giderek artırıyordu. İlk yarının hemen başında Halil'in kafayla kaleye gönderdiği topu Belçika savunmasından Simons uzaklaştırıyor, 67. dakikada ise maçın en güzel pozisyonlarından birisi yaşanıyordu. Emre soldan getirdiği topu ortalıyor, Semih penaltı noktası üzerinde sol ayağıyla voleyı yapıyor ama kaleyi tutturamıyordu. 70. dakikada Fellaini'nin kafa vuruşunda kaleye yönelen topu çıkartan Gökhan Gönül, üç dakika sonra beraberlik golümüzün kaynağı penaltıyı kazandırıyor. Gökhan'ın Belçika ceza sahasına girmeye çalıştığı sırada Witsel topa

eliyle müdahale edince Fransız hakem Lannoy penaltı noktasını gösteriyor, kaptan Emre Belözoğlu atışı gole çevirerek skora dengeyi getiriyordu. Kalan dakikalarda herkesin aklında Milli Takım'ın Avrupa Şampiyonası finallerindeki o son dakika resitalleri dolaşıyordu. Gol ya şimdi gelirdi ya bir dakika sonra. Ancak zaman ilerliyor ve beklenen gol bir türlü gelmiyordu. Mucize bu defa gerçekleşmemiş ve Milli Takımımız Belçika ile evinde oynadığı maçta hesapta olmayan bir beraberlikle 2 puan yitirmişti.

Terim "ikinci yarıda iyiydik"

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, Belçika maçının ardından yaptığı açıklamada "antifutbol" anlayışına karşı özellikle ikinci yarıda olumlu futbol oynadıklarını söylüyordu. Uzun bir aradan sonra Türkiye'de puan maçına çıktıklarını belirten Terim,

"Aklımızdan ve gönlümüzden geçen galibiyetti ama olmadı. Rakibimizin antifutbol anlayışına rağmen, özellikle ikinci yarıdaki pozitif oyun için oyuncularına teşekkür ediyorum" diyordu. "Mağlup olsak da pozitif futboldan hiçbir zaman vazgeçmeyeceğim" diyen Terim, "Bu yolculukta zaman zaman böyle şeyler olacak. Benim takımımın bütün eksiklerine rağmen, Belçika takımı 1-1 kalınca bayram yapıyorsa, o zaman kimsenin üzülmesine gerek yok. Biz bunu zaten telafi ederiz" diye konuşuyordu.

Zirveyi İspanya kaptı

Milli Takımımızın Belçika ile berabere kaldığı 10 Eylül günü Ermenistan'ı 4-0'lık skorla mağlup eden İspanya grubun liderliğini ele geçiriyor, millerimiz ise ikinci sıraya düşüyordu. Gecenin en çarpıcı skorunu ise Estonya'yı 7-0'lık skorla bozguna uğratan Bosna-Hersek elde ediyordu. Milli Takımımız bu ay, 7-0'lık maçın iki kahrmanı ile karşı karşıya gelecek. Önce 11 Ekim'de Türkiye'de grubun 3 puanlı takımı Bosna-Hersek'i ağırlayacak olan ay-yıldızlı ekip, 15 Ekim'de de deplasmanda grup sonuncusu Estonya ile oynayacak. 11 Ekim'de grubumuzda ayrıca Belçika-Ermenistan ve Estonya-İspanya, 15 Ekim'de ise Bosna-Hersek-Ermenistan ve Belçika-İspanya maçları oynanacak.

Barişın kapısını

Ermenistan'a giden herkes gördü ki bu maç aslında savaşın değil barışın kapısını aralamaya hevesli. Nitekim Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de gitmesi kesinleştikten sonra hava birden döndü ve herkes futbolun barışın öncüsü olmasını konuşmaya başladı. Gerçekten de Erivan sokakları hep bu fikirlerle kaplanmıştı adeta. Bu maçın değerini bilenlerden biri olan UEFA İletişim Sorumlusu ve Platini'nin danışmanı William Gallard, “Futbolun halkları nasıl birleştirdiğine tanık olmaya geldim. UEFA'nın futbolun barışçıl vurgusuna en uygun maç bu” diyordu. Haksız da değildi doğrusu. Fatih Terim'in “halkları birleştiren barış köprüsünden el ele geçelim” sözü 90 dakika sonunda gerçeğe oldukça yaklaşmıştı.

Bağış *Erten*

O muhteşem Avrupa Şampiyonası bitti, biz yine o turnuvayı bile unutmak durumunda kaldık ve önümüzdeki turnuvalara bakar hale geldik. Bu açık gerçeğin izinde başladı Dünya Kupası elemeleri. Hem de çok ilginç bir maçla; Ermenistan karşılaşmasıyla. Aslında çoğu kez “futbol asla sadece futbol değildir” gerçeğine sığırız. Çünkü oyun genelde o çimden dikdörtgenin ötesinde anlamlar sunar bize. Ama bazen futbolun sadece futbol kalmasında yarar olduğu anlar da olur. Ermenistan maçı da böyle bir maç olarak gündeme geldi aslında. Fatih Terim güzel söylemişti: “Tarihin yükünü bizim omuzlarımıza yüklemeyin. Tarih bizi yavaşlatır, oyunumuzu kötü etkiler.” Herkes de hemfikirdi neredeyse. Sadece futbol oynanacaktı ve sahada olan sahada kalmalıydı. Ama tüm bunlar aslında olumsuz senaryo devreye girmesin diye söylenen sözlerdi. Kimse bu maçı bahane edip zaten yeterince yeşermiş olan düşmanlık tohumlarına

fazladan hayat vermek istemiyordu. Ama Ermenistan'a giden herkes gördü ki bu maç aslında savaşın değil barışın kapısını aralamaya hevesli. Nitekim Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de gitmesi kesinleştikten sonra hava birden döndü ve herkes futbolun barışın öncüsü olmasını konuşmaya başladı. Gerçekten de Erivan sokakları hep bu fikirlerle kaplanmıştı adeta. Bu maçın değerini bilenlerden biri olan UEFA İletişim Sorumlusu ve Platini'nin danışmanı William Gallard da oradaydı. “Futbolun halkları nasıl birleştirdiğine tanık olmaya geldim” diyordu Gallard. “UEFA'nın futbolun barışçıl vurgusuna en uygun maç bu”, diye de ekliyordu. Haksız da değildi doğrusu. Fatih Terim'in “halkları birleştiren barış köprüsünden el ele birlikte geçelim” sözüne uygun bir ortamda herkes iki ülke için futbolun gücüne inanıyordu. Klasik Sovyet mimarisinin Tiflis'le birlikte en iyi örneklerinden biri olarak gösterilen Erivan Meydanı tam bir hafta boyunca sadece bu maçı konuştu. Her gece yapılan ıslıklı, fiskiyele gösteri bile maçın gölgesinde kaldı. Maç gününü hevesle bekleyen kent, akın akın karşılaşmaya hücum etti. Evet, güvenlik önlemleri nedeniyle yollar kapatılmış, sıkı bir kontrol başlamıştı. Ama kimse bu güzelim şöleni kaçırmak istemiyordu doğrusu.

aralayan maç...

Futbol izlemek bedava

Ermenistan'da futbol aslında Sovyet döneminde kalmış gibi. Bir zamanların gözde takımı Ararat bile artık o eski günlerini mumla arıyor. Şöyle bir örnek verelim. Hrazdan Stadyumu 55 bin kapasiteli. İki takım bu stadı kullanıyor. Biri Ararat, diğeri Kilikya. 1972 yılında yapıldığında, dönemin heybetli statlarından biri olarak ışıldıyor. Nitekim Ararat maçlarına o dönemde 70-80 bin kişinin geldiği söyleniyor. 2002'deki tadilatın sonra oturmali hale gelince kapasite 55 bine düşüyor. Ama bağımsızlığı kazandıgından beri neredeyse hiç dolmamış Hrazdan. Eskiden alelade bir lig maçı için bile en az 70 bin kişiyi çeken dev anıtsal yapı, artık o günlerini mumla arıyor. Düşünün, Türkiye maçı yüzünden Ermenistan'da uzun bir aradan sonra ilk defa bir müsabakada paralı bilet satılıyor. Çünkü normalde ne lig maçlarında böyle bir uygulama var ne de milli maçlarda. Futbol

seyretmek isteyen stada yürümesi yeterli. Ama parasız oldu diye kuyruklar da oluşmuyor. Sıradan bir lig karşılaşması bin kişiyi geçmeyen bir kitleye oynanıyor.

En pahalı oyuncunun maaşı 2500 dolar

Ermenistan'da futbolun bir endüstri olmadığı kesin. Eğlendiriyor tamam, ama asla büyük paralar dönmüyor. Ararat takımının en pahalı futbolcusu ayda 2500 dolar kazanıyor. Tabii ki bu Ermenistan'a göre büyük para. Ama Ararat ülkenin dört büyük takımından biri ve futbolcuları çok popüler. Oysa aldıkları para daha çok bizim TFF İkinci Lig rayiçlerine denk düşüyor. Üstelik bu en çok kazananı. En az kazanan ayda 800 dolardan fazlasını göremiyor. Ama takım sistemleri hiç de fena değil. Kulüpler genelde akademi sistemine dayanıyor. Hepsinin bir de okulu var. Genç oyuncular oralarda hem okuyup hem antrenman yapıyor.

Böylece futbolla eğitimi bir arada götürme şansı yakalıyorlar. Bu sistem Sovyet döneminden kalma. Son derece verimli olduğu için hiç değiştirmemişler. Maç öncesi şehir efsaneleri Ermenistan sokaklarına 20 bin Türk'ün geleceğini, sınır kapısının bu maç için açılacağını fısıldamış. Bu yüzden oraya giden bütün gazetecilere “Türk taraftarlar nerede?” diye soruyorlar. Böyle bir uygulamanın olmadığını, çok az taraftarın gelebileceğini anlatıyoruz. Belli ki hayal kırıklığı yaşıyorlar. Çünkü böyle bir karşılaşmayı da heyecanla beklemişler.

İlginç taraftarlar

Taraftarı da çok farklı Ermenistan'ın. Daha çok 1980'lerden kalma gibiler. Sessizler. İlk on dakikadan sonra çekirdek sefasına başlayıp tezahüratı unutupuyorlar. Asıl ilginç olan formları. Tabii ki Ermenistan formalı pek çok insan var etrafta. Ama en az onun kadar başka ülke formları, yabancı takım tişörtleri de göze çarpıyor. Fransa, Almanya, Arjantin, İtalya formları, Henry, Messi, Owen, Rooney tişörtleri var. Sadece o da değil, hiç tanımadık ama Ermenistan'dan da olmayan pek çok ilginç tişörtlü genç var. Belli ki forma satışı henüz bir noktaya gelmemiş Ermenistan'da. Ermenistan Milli Takımı'ndaki 25 oyuncunun 15'i yabancı ülkelerde top koşturuyor. Ermenistan'daki

takımlardan milli takıma çağrılan 10 oyuncunun 5'i son 7 yılın şampiyonu Pyunik'ta oynuyor. Ama en köklü takım Ararat. Yurtdışında oynayan oyuncuların ülkelere göre dağılımı ise şöyle. Beşi Beyaz Rusya'da, ikisi Rusya'da, ikisi Ukrayna'da, ikisi Romanya'da top koşturuyor. Birer tane de Danimarka, Hollanda, İran ve İsveç'te forma giyen oyuncuları var. Onların da bir Aurelio'su var aslında. Aslen Brezilyalı olan, 2008 Mayıs'ında Ermenistan Milli Takımı'na katılan, 2007 yılının Ermeni Premier Ligi'nin gol kralı Marcos Pizzelli. Gerçi Türkiye'ye karşı oynamadı ama en popüler oyuncular o bu aralar. Nitekim yine ligde gol krallığının tepesinde o var. Ve maç günü... Uzun yıllar sonra ilk kez parayla satın aldıkları biletleriyle Hrazdan Stadı'nı doldurmaya başladı Ermeni taraftarlar. Tabii ki kazanmak istiyorlardı. Milli marşın ıslıklanması, Taşnakların geleneksel taleplerini yansıtan pankartları tabii ki pek mutluluk verici değildi. Ama geneline bakıldığında karşılaşma son derece sakin ve huzurlu bir ortamda oynandı demek mümkündür.

Tarihe geçmek

Türk futbolunun son dönemde Anadolu'dan çıkardığı tek gol kralı o. Kayserispor'daki performansıya özel bir golcü olduğunu kanıtlayarak Milli Takım formasını giydi. Sezon başında rekor bir bonservis bedeliyle Trabzonspor'a transfer oldu. Bu tercihinin, “Trabzonspor'da 24 sezon sonra şampiyonluk yaşayarak tarihe geçmek istiyorum” diye açıklıyor, iki sezon sonrası için İspanya Ligi'nde forma giymeyi amaçlıyor. Bu sezon hedefinin 20 gol barajını aşmak olduğunu söylerken, krallık yarışındaki tek rakibinin Milli Takım'dan arkadaşı Semih Şentürk olduğunu vurguluyor.

Gökhan Ünal

Türker Tozar

▼Kayserispor'dan ayrılışının sebebi neydi? Geçtiğimiz sezonun ikinci yarısından itibaren sanki arada bir soğuk savaş varmış gibi göründü dışarıdan bakıldığında. Takımın hedefleri seni tatmin etmemiş miydi?

▲Kayserispor'la ilgili tüm bu olumsuz gelişmeler yaşanmadan önce, ben daha sezon başında yöneticilerle görüşüp “Gitmene izin verin” demiştim. Onlar da kesinlikle

göndermeyeceklerini, beni takımda görmek istediklerini belirttiler. Halbuki o dönem bana bilhassa yurtdışından çok ciddi teklifler geliyordu. Lens kulübü bonservisim için 6 milyon euro teklif etti ama Kayserispor bunu reddetti. Daha sonra, devre arası geldiğinde yönetim bana sözleşme uzatma önerisinde bulundu. Zaten bir yıl daha mukavelem bulunuyordu. Ben de hakkımı kullanarak bu teklifi kabul etmedim. Çünkü hedeflerim vardı ve bunları Kayserispor'da gerçekleştiremeyeceğimi anlamıştım. Ne kadar uğraşsak da ligi 5. sıranın üzerinde bitiremedik. Yapılan kaliteli transferlere rağmen istenilen hava bir türlü yakalanamadı. Tüm bunları yönetimle açık açık

konuştum ama onlar bunu anlamak istemedi ve bana türlü zorluklar çıkardı. Ben de bu yüzden sorunlar yaşamaya başladım. İkinci yarıda yedek kalmam teknik direktörden değil de yönetimin baskısından kaynaklandı. Bir nevi yıldırma politikası diyelim. Benim o dönemde yaptığım tek hata, Konyaspor maçında eldiveni fırlatmamdı. Herkes bu hareketimin hocamıza dönük olduğunu düşündü ama gerçekte sadece çok sinirlenmem sebebiyle yaptığım bir hareketi ve Tolunay Kafkas'la ilgisi yoktu. Evet, ben Kayserispor'dan ayrılmak istiyordum ama bu şekilde olsun istemezdim. Böyle olduğu için üzgünüm.

▼İstanbul takımları seni ısrarla istemişti. Özellikle de Galatasaray. Ama sen Trabzonspor'u seçtin.

▲Beni gerçekten isteyen takım aldı. Eğer bir takım, bir futbolcuyla ciddi

istiyorum

anlamda ilgiliyse, gerekli bonservis bedeli neyse onu öder ve oyuncuyu alır. Trabzonspor bunu yaptı. Galatasaray'la da görüşmem oldu. Beni kadrolarında görmek istediklerini belirttiler. Ben de “Alırsanız seve seve gelirim” dedim ama iş orada kaldı. Trabzonspor'a transferim üç gün gibi kısa bir sürede gerçekleşti. Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Özak beni aradı, Trabzonspor Başkanı Sadri Şener'le görüştüm. Teknik Direktör Ersun Yanal da beni takımda görmek istediğini belirtti.

▼Trabzon'da nasıl karşılandın?

▲Taraftarın ilgisi ve sevgisi çok üst düzeydeydi. Benden çok şey beklemediklerinin farkındayım. Onların gösterdikleri sevgiye layık olmaya çalışacağım.

Bonservis bedelim stres yapmıyor

▼6.5 milyon euroluk bonservis bedeli Türkiye için çok alışılmış bir rakam değil. Geçmişte

yüksek bonservis bedeliyle transfer edilmiş oyuncuların bazen aşırı sorumluluk duygusu altında ezildiklerini ve verimli olamadıklarını gördük. Sen bu konuda kendini nasıl hissediyorsun?

▲6.5 milyon euro bana çok abartılı bir rakam gibi geliyor. Açıkçası Trabzonspor'un ne kadar ödediğini ben de tam olarak bilmiyorum ama bence bu kadar yüksek değil. Baskı meselesine gelirse, açıkçası Trabzon'da ve Trabzonspor'da çok güzel bir ortam buldum. Hiç yabancılık çekmedim. Yüksek bonservis bedeliyle gelen bir oyuncunun sıkıntılarına baktığımızda, Güiza örneğine eğilelim. O yabancı bir futbolu ve Türkiye'ye alışması için belli bir zaman gerekecek. Oysa benim böyle bir ihtiyacım yok. Bonservisimin yüksek olması da beni strese sokan bir konu değil.

▼Kayserispor kulüp olarak doğru yatırımlar ve atılımlar yapıyor muydu? Taraftarların kulübe olan desteği nasıldı? Bu konuda Trabzon'da bir fark hissettin mi?

Hedeflerim vardı ve bunları Kayserispor'da gerçekleştiremeyeceğimi anladım. Ne kadar da uğraşsak ligi 5. sıranın üzerinde bitiremedik. Yapılan kaliteli transferlere rağmen istenilen hava bir türlü yakalanamadı. Bu nedenle ayrılmak istedim.

Galatasaray'la da görüşmem oldu. Beni kadrolarında görmek istediklerini belirttiler. Ben de “Seve seve gelirim” dedim ama iş orada kaldı. Trabzonspor'a transferim ise üç gün gibi kısa bir sürede gerçekleşti. Beni gerçekten isteyen takım aldı.

Trabzonspor'u 24 yıl sonra şampiyon yapmak, unutulmazlar arasına girecek bir başarı olacak. “İşte bu kadro şampiyon oldu” denilecek. Bana öyle geliyor ki, bir kez şampiyonluk elde edilebilse, Trabzonspor'un hegemonyasını kurduğu dönemler geri gelecek.

Umut'la benzeyen özelliklerimiz olsa da birbirimizden farklı olduğumuz noktalar da var. Ben topla haşır neşir olmayı daha çok seviyorum. Bazen orta sahaya gelip top alıyorum. Umut'la uyum sorunu yaşayacağımızı düşünmüyorum.

Gençlerbirliği'nde olduğum dönemde Ersun Hoca'nın beni istemediği doğru değil. O daha takımın başına gelmeden ben kafamda Gençlerbirliği'ni bitirmiştım. Çünkü Gençlerbirliği yönetimi beni yeterince desteklememişti.

Beşiktaş oturmuş bir kadroya ve geçen yıldan beri görev yapan Ertuğrul Sağlam'a sahip. Galatasaray ve Fenerbahçe ise yeni teknik adamlarla anlaştı. Hocaların oyuncularını tanıması süre alacaktır. Ligin en hazır takımı Beşiktaş, ardından da biz geliyoruz.

Kendime ciddi rakip olarak sadece Semih'i görüyorum. Formda olduğum zaman yapamayacağım şey yok. Gol kralı olduğum zaman 25 gol atmıştım. Alex'in 19 golle kral olduğu sezonda bile omzum kırılmasına rağmen 16 gol kaydetmiştim.

Geçtiğimiz sezonun sonunda sakatlığımı bahane edip oynamadığım iddia edildi. Böyle bir şeyi niye yapayım? Sonuçta tüm bu gelişmeler yüzünden Avrupa Şampiyonası'nı kaçırdım. Hem maddi hem de manevi olarak büyük kayba uğradım.

doğru değil. O daha takımın başına gelmeden ben kafamda Gençlerbirliği'ni bitirmiştım. Çünkü yönetim beni yeterince desteklemedi. Ligde forma giyerken beni Utku Yılmaz adındaki arkadaşım ile birlikte 3. Lig'e kiralık gönderdiler. Oysa beni takımda tutsalar, oynatsalar, ben şimdi Türkiye'de değil Avrupa'da futbol oynuyor olacaktım. Bu durum benim 2-3 yıl zaman kaybetmeme neden oldu. Ersun Hoca geldiğinde onunla 1 ay çalışabildim. Hiç hazırlık maçı da yapmadık, sadece kondisyon ağırlıklı idmanlar yaptık. Hocamız da o dönemde haklı olarak kendi istediği oyuncuları kadroya katmıştı. Kadroda şişkinlik istemiyordu. Ben de takımdan ayrılmak konusunda hevesli olunca olaylar kendiliğinden gelişti. Özetlesek, beni istemeyen Ersun Hoca değil, yönetimdi. Sonuçta Kayserispor'a gittim ve benim için daha iyi oldu. Her şeye rağmen o sezon gitmeyip Ersun Hoca ile çalışsaydım, bana katkısı çok fazla olacaktı.

▼Trabzonspor bu sezon oldukça fazla sayıda oyuncu transfer etti. Bu tip takımların uyum sürecini atlatması da kolay olmaz. Bu açıdan baktığında, geldiğin günden bu yana takımın hangi aşamaya ulaştığını söyleyebilirsin?

▲23'e yakın transfer yapılsa da bunlardan 12-13 tanesi A takımda oynuyor. Geri kalanları pilot takımımız Trabzon Karadenizspor'a gönderildi. Geride kalan haftalarda uyum sürecini aşmış gibi gözüksek de hâlâ eksiklerimiz var.

En oturmuş takım Beşiktaş

▼Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş şampiyonluk yarışındaki en önemli rakiplerinizi. Bugüne kadar ortaya konulan futbolu ve kadro yapılarını kıyasladığında Trabzonspor'u hangi noktada görüyorsunuz?

▲Şu anda kendimizi ikinci sırada görüyorum. Beşiktaş geçen sezondan kalan, oturmuş bir kadroya sahip. Geçen yıldan beri görev yapan Ertuğrul Sağlam takımın başında. Galatasaray ve Fenerbahçe ise yeni teknik adamlarla anlaştı ve hocaların oyuncularını tanıması belirli bir süre alacak. Bu anlamda ligin en hazır takımı Beşiktaş diyebilirim. Ardından da biz geliyoruz.

▼Sezonun en faydalı transferi kim?

▲Bunun cevabını vermek için şu an erken. Sadece Song'un gelmesine çok sevindiğimi söyleyebilirim. Çünkü defansta onun gibi bir oyuncuya ihtiyaç vardı.

▼Trabzon'da alışamadığın, farklı bulduğun bir şeyler var mı?

▲Farklı bulduğum bir şey yok. Zaten idmandı, maçı, kamptı derken gezmeye çok vaktimiz olmuyor. Ben zaten çok fazla gezmemeye Kayseri'den alışkınım. Trabzon'da da

çoğunlukla evimde vakit geçireceğim gibi gözüküyor. Ağırlıklı olarak yemek ve sinemaya gitmek için dışarı çıkıyorum.

▼Kariyer planlamanda bundan sonrası için neler var?

▲Trabzonspor'a gelirken kendime iki senelik bir hedef koydum. Burada çok iyi şeyler başarmak ve daha sonra da Avrupa'ya gitmek istiyorum. İspanya Ligi'ni oyun stilim için de uygun bir lig olarak görüyorum ve orada oynamak istiyorum.

Tek rakibim Semih

▼Bu sezonun gol kralığı yarışını nasıl görüyorsunuz? Kewell, Baros, Güiza, Bobo, Nobre, Holosko gibi yabancı golcülerin yanında sen ve Umut Türk oyuncularını temsil ediyorsunuz. Tabii bir de geçen sezonun gol kralı Semih var.

▲Ben şu anda kendime ciddi rakip olarak sadece Semih'i görüyorum. Semih kendini geçen sezonlar içinde çok geliştirdi. İnşallah böyle de devam eder. Bir futbolcunun böyle gelişme göstermesi hem Türk futbolunun önünü açıyor hem de kendi aramızdaki rekabeti artırıyor. Ben formda olduğum zaman yapamayacağım şey yok. Alex'in 19 gol atarak kral olduğu sezon omzum kırıldı, sakatlandım ve ilk yarıyı 4 golle bitirdim. İkinci yarıda ise 12 gol kaydettim. Yeri geldi sakat sakat oynadım. Gol kralı olduğum sezon 25 gol attım. Geçen sezon en kötü dönemimdi, buna rağmen 11 tane gol attım. O problemleri zaten herkes biliyor.

▼Sakatlığınızı bahane edip oynamadığınız da söylendi.

▲Ligdeki son 6-7 maçta forma giyemeyince böyle bir iddia ortaya atıldı. Ben böyle bir şeyi niye yapayım? Sonuçta tüm bu gelişmeler yüzünden Avrupa Şampiyonası'nı kaçırdım. Hem maddi hem de manevi olarak büyük kayba uğradım. Transfer olmak için böyle yapıyor dediler ama kasiğimde çok ciddi bir yırtık vardı. Bu sezon sakatlık gibi bir şanssızlık yaşanmazsa, 20 gol barajını geçeceğimi düşünüyorum.

▼Geçtiğimiz sezonun ikinci yarısında bazı maçlarda oynayamamak seni 2008 Avrupa Şampiyonası'ndan da uzak tuttu. Elemelerde oynayan bir oyuncu böyle önemli bir turnuvanın finallerinde yer alamayınca neler hissediyor?

▲Öncelikle o kadroda yer alamadığım için çok üzülüm. Kayseri'de yaşadığım problemler yüzünden orada yer alamadığımı biliyorum. Her işte bir hayır vardır diye düşünüyorum. Hiçbir zaman geçmişe takılı kalmam, bu yüzden geleceğe umutla bakmayı tercih ediyorum.

▲Bence Kayserispor'un hataları oldu. Kayserispor'da çok güzel bir grubumuz vardı. Bu grup öyle sanıldığı gibi bölünmelere yol açacak bir oluşum değil, tek bir gruptu. Bu ekip yavaş yavaş dağıtıldı. Önce Bülent Bölükbaşı, daha sonra ben, kaleci Ivankov ve Johnson. Bunun sonucu olarak da takım gerilemeye başladı. Aslında o dönemde çok da iyi gidiyorduk, şampiyonluktan söz ediliyordu. O kadro elde tutulup yanlarına kaliteli takviyeler yapılsa belki şampiyonluk yakalanabilirdi. İnşallah ileride bunun yüzünden sıkıntı çekmezler. Zaten kadro dağıtıldıktan sonra oynanan futbol da bence o grubun oynadığı futbolun kalitesinde değil. Taraftarların takıma olan ilgisine baktığınızda yine bizim dönemimizde çok yüksek olduğunu ve stadyumun dolduğunu görüyoruz. Şimdi ise taraftarın ilgisinde bir düşüş gözlemliyorum. En son Galatasaray'la oynadıkları maçı izledim. Taraftarlarda önceki dönemlere göre ciddi bir azalma vardı. Bunun sebebini tam olarak bilmiyorum ama umarım düşüş devam etmez. Trabzonspor'da ise bu sezon taraftarların takımdan beklentisi çok yüksek. Ama onlardan ricam bu beklenti takımı strese sokacak düzeye gelmesin. Çünkü yeni ve genç bir takımımız. Yensek de yenilsek de bizi desteklerlerse ben inanıyorum ki bu takım çok güzel şeyler başaracak.

Şampiyon olursak unutulmayız

▼24 sezondur şampiyon olamayan bir takıma gelmiş olmak, bir yandan

Dünya Kupası'na Doğru

Eylül'ün yıldızı Litvanya...

1.GRUP

Danimarka, Portekiz ve İsveç'in liderlik için savaşaacağı grupta şans bulunmayan tek ekip Malta.

Birincilik mücadelesi verecek üç takımın Arnavutluk ve Macaristan maçlarında alacağı sonuçlar da grubun şekillenmesinde önemli rol oynayacak. Eylül ayında oynanan ikişer maçın sonunda ise liderlik koltuğunda sürpriz bir takım oturuyor. Fikstür avantajından faydalanan Arnavutluk evindeki İsveç beraberliğinin ardından Malta'yı yenerek averajla en üste çıktı. Ama ayın en kârlı takımı Danimarka'ydı. İki maçlarını da deplasmanda oynadılar ve Macaristan beraberliğinin ardından favorilerden Portekiz'i deplasmanda son dakika gollarıyla 3-2 yendiler. Arnavutluk'ta puan bırakan İsveç, Macaristan galibiyetiyle toparlandı. Eylül'de hayal kırıklığı yaşayan tek favori takım Portekiz oldu.

Ayın Maçları
11 Ekim 2008
Macaristan-Arnavutluk
İsveç-Portekiz
Danimarka-Malta
15 Ekim 2008
Malta-Macaristan
Portekiz-Arnavutluk

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Arnavutluk-İsveç : 0-0
Macaristan-Danimarka : 0-0
Malta-Portekiz : 0-4
10 Eylül 2008
İsveç-Macaristan : 2-1
Portekiz-Danimarka : 2-3
Arnavutluk-Malta : 3-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Arnavutluk	2	1	1	0	3	0	4
Danimarka	2	1	1	0	3	2	4
İsveç	2	1	1	0	2	1	4
Portekiz	2	1	0	1	6	3	3
Macaristan	2	0	1	1	1	2	1
Malta	2	0	0	2	0	7	0

2.GRUP

Birinci sınıf takıma sahip olmayan bir grup. 2004'ün Avrupa Şampiyonu unvanının hakkını 2006 Dünya Kupası elemeleri ve 2008

Avrupa Şampiyonası finallerinde veremeyen Yunanistan, bu grubun favorisi. Bunu da Lüksemburg ve Letonya deplasmanlarından 6 puan çıkartarak kanıtladılar. Yunanistan'ı zorlaması beklenen takımlardan İsrail, İsveç ile evinde berabere kaldıktan sonra deplasmanda Moldova'yı mağlup etti. Grubun şokunu ise yeni Teknik Direktörü Ottmar Hitzfeld yönetimindeki İsveç yaşadı. Deplasmandaki İsrail beraberliğinin ardından evinde Lüksemburg'la karşılaşan İsveçliler, sahadan 2-1'lik yeniliyle ayrıldı. Grubun şimdiden pes eden takımı ise evinde iki yenilgi alan Moldova.

Ayın Maçları
11 Ekim 2008
Lüksemburg-İsrail
İsveç-Letonya
Yunanistan-Moldova
15 Ekim 2008
Letonya-İsrail
Lüksemburg-Moldova
Yunanistan-İsveç

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Moldova-Letonya : 1-2
Lüksemburg-Yunanistan : 0-3
İsrail-İsveç : 2-2
10 Eylül 2008
İsveç-Lüksemburg : 1-2
Moldova-İsrail : 1-2
Letonya-Yunanistan : 0-2

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Yunanistan	2	2	0	0	5	0	6
İsrail	2	1	1	0	4	3	4
Letonya	2	1	0	1	2	3	3
Lüksemburg	2	1	0	1	2	4	3
İsveç	2	0	1	1	3	4	1
Moldova	2	0	0	2	2	4	0

3.GRUP

İşte birinci sınıf takımı bulunmayan bir grup daha. Eski gücünde olmayan Çek Cumhuriyeti yine de bu grubun favorisi. Averaj takımı olması beklenen San Marino'yu dışarıda bırakırsak Polonya, Slovenya, Slovakya ve hatta Kuzey İrlanda ilk iki sıra için mücadele verecek. Gruptaki denge kendisini ilk ay maçlarının sonunda gösterdi. Henüz ilk iki müsabakanın sonunda kayıpsız takım kalmadı. Polonya liderlik koltuğunda otursa da tek galibiyetini San Marino'dan aldı. Slovenya ise Polonya deplasmanından çıkardığı bir puanın ardından Slovakya'yı mağlup ederek şimdilik en avantajlı takım konumunu elde etti. Çekler de tek maçlarında Kuzey İrlanda deplasmanından beraberlikle döndü.

Sonuçlar
06 Eylül 2008
Polonya-Slovenya : 1-1
Slovakya-K. İrlanda : 0-0
10 Eylül 2008
K. İrlanda-Çek Cum.: 0-0
San Marino-Polonya : 0-2
Slovenya-Slovakya : 2-1

Ayın Maçları

11 Ekim 2008
Polonya-Çek Cumhuriyeti
San Marino-Slovakya
Slovenya-Kuzey İrlanda
15 Ekim 2008
Çek Cumhuriyeti-Slovenya
Kuzey İrlanda-San Marino
Slovakya-Polonya

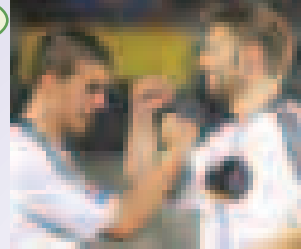
PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Polonya	2	1	1	0	3	1	4
Slovenya	2	1	1	0	3	2	4
Slovakya	2	1	0	1	3	3	3
Çek Cum.	1	0	1	0	0	0	1
K. İrlanda	2	0	1	1	1	2	1
San Marino	1	0	0	1	0	2	0

4.GRUP

Euro 2008'de final ve yarı final oynamış iki takımın, Almanya ile Rusya'nın bir arada

bulunduğu grupta favori Almanya. Rusya bir yandan liderlik kovalarken, bir yandan da ikinciliğin en büyük adayı. Ama bu koltukta Finlandiya ve Galler'in de gözü olacak. Almanlar gruba 6-0'lık Liechtenstein galibiyetiyle başladı ancak Finlandiya'da yenilgiden güçlükle kurtuldu. Fin takımı üç kez öne geçse de Klose her seferinde cevap verip Almanya'nın yenilgisini önledi. Eylül'ü tek maçla geçiren ve Galler'i yenen Rusya'yı bu ay iki zorlu karşılaşma bekliyor. Önce Almanya deplasmanına çıkacaklar, sonra da evlerinde Finlandiya ile oynayacaklar.

Ayın Maçları
11 Ekim 2008
Finlandiya-Azerbaycan
Galler-Liechtenstein
Almanya-Rusya
15 Ekim 2008
Rusya-Finlandiya
Almanya-Galler

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Galler-Azerbaycan : 1-0
Liechtenstein-Almanya : 0-6
10 Eylül 2008
Rusya-Galler : 2-1
Finlandiya-Almanya : 3-3
Azerbaycan-Liechtenstein : 0-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Almanya	2	1	1	0	9	3	4
Rusya	1	1	0	0	2	1	3
Galler	2	1	0	1	2	2	3
Finlandiya	1	0	1	0	3	3	1
Azerbaycan	2	0	1	1	0	1	1
Liechtenstein	2	0	1	1	0	6	1

Dünya Kupası Avrupa elemeleri sürprizlerle başladı. 9 grupta sadece birinciler Güney Afrika'ya direkt gidebilecek. En kötü ikinci elenecek. Diğer 8 ikinci play-off'ta ikiyeşerli olarak eşleşecek ve rakiplerine üstünlük kuran 4 takım daha 2010 finallerinin yolunu tutacak. Elemelerin birinci ayında 6 takım ikiyeşer maçlarını da kazanırken, Romanya ve Avusturya'yı mağlup eden Litvanya en çarpıcı sonuçları elde etti. İngiltere'nin Hırvatistan'a ağır hesap kesmesi, Fransa'nın Avusturya'dan fark yemesi ve Danimarka'nın Portekiz'den son dakika gollerıyla galip dönmesi Eylül'ün diğer ilginç sonuçlarıydı.

6.GRUP

Eğer son Avrupa Şampiyonası elemelerinde yaşananları unutsaydık, grubun favorisi İngiltere diyebilirdik kolaylıkla. Ancak İngiltere'nin elemelerde son

Ayın Maçları

11 Ekim 2008
İngiltere-Kazakistan
Ukrayna-Hırvatistan
15 Ekim 2008
Beyaz Rusya-İngiltere
Hırvatistan-Andorra

maçtaki intiharı ve bu grubun da diğeriyle olan benzerliği işleri karıştırıyor. İngiltere ve Hırvatistan aynı grupta. Bu defa Rusya'nın yerinde Ukrayna ve Beyaz Rusya bulunuyor. İngiltere bu kez hızlı başladı ve deplasmandaki kolay Andorra galibiyetinin ardından, Hırvatistan'a ağır bir fatura kesti. Deplasmandaki 4-1'lik galibiyet ve genç Walcott'un hat-trick yapması Ada'yı ayağa kaldırdı. İkide iki yapan bir başka takım da Beyaz Rusya ve Kazakistan'ı mağlup eden krayna'ydı. Kazakistan ve Andorra dışında dört takım arasında geçecek mücadelede şimdilik İngiltere avantaj sağlamış görünüyor.

Sonuçlar

20 Ağustos 2008
Kazakistan-Andorra : 3-0
06 Eylül 2008
Andorra-İngiltere : 0-2
Ukrayna-Beyaz Rusya : 1-0
Hırvatistan-Kazakistan : 3-0
10 Eylül 2008
Andorra-Beyaz Rusya : 1-3
Hırvatistan-İngiltere : 1-4
Kazakistan-Ukrayna : 1-3

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İngiltere	2	2	0	0	6	1	6
Ukrayna	2	2	0	0	4	1	6
Beyaz Rusya	2	1	0	1	3	2	3
Hırvatistan	2	1	0	1	4	4	3
Kazakistan	3	1	0	2	4	6	3
Andorra	3	0	0	3	1	8	0

7.GRUP

Sokaktan geçen birine bu takımların isimlerini sayıp "Grup birincisi kim olur?" diye sorsanız, herhalde 10 kişiden 9'u Fransa cevabını verecektir. İş ikinciliğe geldiğinde ise durum biraz

Ayın Maçları

11 Ekim 2008
Sırbistan-Litvanya
Faroe-Avusturya
Romanya-Fransa
15 Ekim 2008
Litvanya-Faroe
Avusturya-Sırbistan

karşılıyor. Sırbistan ve Romanya bu konum için favori, Avusturya ve Litvanya da sürpriz gibi görünüyor. Esamisi okunmayacak takım ise Faroe Adaları. Ancak işler hiç de kâğıt üzerindeki gibi başlamadı. İlk maçlarda Litvanya, Romanya'yı deplasmanda, Avusturya da Fransa'yı içeride üç gollü skorlarla mağlup etti. Çizgisini sürdüren ise Litvanya oldu. Baltıklılar, Fransa zaferiyle mağrur Avusturya'yı da yenerek ciddiyetlerini ortaya koydu. Romanya, Faroe Adaları galibiyetiyle Litvanya şokunun yaralarını sararken, Fransa da Sırbistan'ı mağlup ederek kendine geldi. Lider Litvanya henüz gol yemezken, averaj takımı olarak bakılan Faroe Adaları da iki maçta kalesinde sadece üç gol gördü.

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Sırbistan-Faroe Adaları : 2-0
Avusturya-Fransa : 3-1
Romanya-Litvanya : 0-3
10 Eylül 2008
Faroe Adaları-Romanya : 0-1
Fransa-Sırbistan : 2-1
Litvanya-Avusturya : 2-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Litvanya	2	2	0	0	5	0	6
Sırbistan	2	1	0	1	3	2	3
Avusturya	2	1	0	1	3	3	3
Fransa	2	1	0	1	3	4	3
Romanya	2	1	0	1	1	3	3
Faroe Adaları	2	0	0	2	0	3	0

8.GRUP

Kâğıt üzerinde bakıldığında grup birinciliğine en yakın takım İtalya olarak görünüyor.

Ayın Maçları

11 Ekim 2008
Gürcistan-Kıbrıs R.K.
Bulgaristan-İtalya
15 Ekim 2008
Gürcistan-Bulgaristan
İrlanda Cum.-Kıbrıs R.K.
İtalya-Karadağ

Zaten İtalyanlar da ilk iki maçlarını kazanarak favori olduklarını kanıtladı. Ancak Kıbrıs Rum Kesimi ile deplasmanda oynadıkları ilk maç ı uzatmalarda attıkları golle kazandıklarını da hatırlatmak gerekiyor. İkincilik yarışının İrlanda Cumhuriyeti ile Bulgaristan arasında geçmesi bekleniyor. İrlandalılar deplasmandaki iki maçtan 4 puan alarak bu beklentiye boşa çıkarmadı. Sırbistan'dan ayrılıp ilk kez kendi adıyla Dünya Kupası elemelerine katılan Karadağ, ilk iki maçını da kaybetmedi. Grubun en zayıf halkası ise iki maçından da yenilgiyle ayrılan Hector Cuper'in Gürcistan'ı.

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Gürcistan-İrlanda Cum. : 1-2
Karadağ-Bulgaristan : 2-2
Kıbrıs R.K.-İtalya : 1-2
10 Eylül 2008
Karadağ-İrlanda Cum. : 0-0
İtalya-Gürcistan : 2-0

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
İtalya	2	2	0	0	4	1	6
İrlanda Cum.	2	1	1	0	2	1	4
Karadağ	2	0	2	0	2	2	2
Bulgaristan	1	0	1	0	2	2	1
Kıbrıs R. K.	1	0	0	1	1	2	0
Gürcistan	2	0	0	2	1	4	0

9.GRUP

Grubun tartışmasız favorisi Hollanda. Portakalların birinci olması hiç kimseyi

Ayın Maçları

11 Ekim 2008
İskoçya-Norveç
Hollanda-İzlanda
15 Ekim 2008
İzlanda-Makedonya
Norveç-Hollanda

şaşırtmayacak. Hatta öyle ki, bu grupta yenilgi almaları bile sürpriz olacak. Yarış, diğer dört takım arasında ikincilik için yapılacak. İşin ilginç tarafı bu grupta "averaj takımı" bulunmuyor. Hollanda dışındaki dört takım da ikinciliğe aday ve herkes herkesi yenebileceğini daha en baştan gösterdi. Portakallar, tek maç yaptı ve deplasmanda Makedonya'yı 2-1'le geçti. Ama o Makedonya da İskoçya'yı mağlup etti. İzlanda, Norveç deplasmanından puan çıkartacak kadar dişli olduğunu gösterdi. Makedonya'ya mağlup olan İskoçya da İzlanda'yı deplasmanda mağlup edecek kadar iddialı olduğunu ortaya koydu.

Sonuçlar

6 Eylül 2008
Makedonya-İskoçya : 1-0
Norveç-İzlanda : 2-2
10 Eylül 2008
İzlanda-İskoçya : 1-2
Makedonya-Hollanda : 1-2

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Hollanda	1	1	0	0	2	1	3
Makedonya	2	1	0	1	2	2	3
İskoçya	2	1	0	1	2	2	3
Norveç	1	0	1	0	2	2	1
İzlanda	2	0	1	1	3	4	1

Müthiş finiş

Çek Cumhuriyeti ve Ermenistan karşısında futbol resitali sunarak gol yemeden 6 gol atan Ümit Milli Takımımız, eleme grubunu ilk sırada tamamlamayı başardı. Ümitlerimiz, 2009 Avrupa Şampiyonası finallerine katılabilmek için bu ay yapılacak play-off maçlarında Beyaz Rusya ile karşılaşacak

Play-off eşleşmeleri

Eleme gruplarında ilk 10 sırayı alan takımların yanı sıra en iyi dördüncü konumundaki dört takım 12 Eylül'de çekilen kurayla ikişerli olarak eşleşti. Play-off'ta ilk maçlar 11-12, rövanşları ise 14-15 Ekim tarihlerinde oynanacak. Rakiplerine üstünlük sağlayan 7 takım, ev sahibi İsveç'le birlikte 2009 Avrupa Şampiyonası finallerinde mücadele edecek.

TÜRKİYE-Beyaz Rusya
Almanya-Fransa
Danimarka-Sırbistan
Avusturya-Finlandiya
Galler-İngiltere
İtalya-İsrail
İsviçre-İspanya

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Türkiye	8	6	1	1	18	6	19
Ukrayna	8	5	0	3	16	7	15
Çek Cum.	8	4	2	2	19	5	14
Ermenistan	8	3	1	4	8	16	10
Liechtenstein	8	0	0	8	4	31	0

Şimdi yeni oyuncularla yeni ufuklara yelken açıyor Milli Takımımız. Eldeki takımın altını doldurabilmek için Ümit ve Genç Milli Takımlarımızdan nasıl bir neslin geldiğinin önemi çok daha büyük yani. Hele de Ümit Milli Takım... İşte gözlerin üzerine çevrildiği o ümit takımımız, Eylül ayı içinde oynadığı iki maçta adeta futbol resitali verdi ve yarınlara güvencesi olduğunu dostlara düşmana gösterdi. Kalecisinden en uç noktadaki

oyuncusuna kadar her biri Fatih Terim'e "Bugün bizi A Milli Takım'a çağırırsanız çıkar aslanlar gibi oynarız" der gibiydi. Aslında Eylül ayına endişeli girmişti Ümit Milli Takım. Ağustos ayı içindeki Ermenistan maçında alınan hiç beklenmedik yenilgi bir anda bütün hesapları alt üst etmişti. Evet, her şey bitmemişti belki ama önemli bir avantaj yitirilmiş, kafalarda soru işaretleri doğmuştu. Ümit Davala'nın ayrılmasının ardından takımın başına getirilen Hami Mandıralı ve Abdullah Ercan açısından da hiç de iyi bir

Türkiye-Çek Cumhuriyeti: 2-0

Bursa Atatürk Stadı - 6 Eylül 2008

Hakemler: Istvan Vad, György Ring, Istvan Albert (Macaristan)

Türkiye

Onur Kıvrak-Orhan Şam, Eren Güngör, Ceyhan Gülselam, Ferhat Öztörün-Abdullah Dural, Serdar Kurtuluş, Özer Hurmacı (Aykut Demir dk. 86)-Aydın Yılmaz (Zafer Yelen dk. 79), Serkan Yıldırım (Mustafa Pektemek dk. 46), Aydın Karabulut

Çek Cumhuriyeti

Svenger-Kudela, Mazuch, Suchy, Jablonsky (Pekhart dk. 84)-Svec, Janda, Holek, Stestik (Dockal dk. 56)-Fillo (Reznicek dk. 69), Fenin

Goller: Aydın Karabulut (dk. 63 ve 85)

Sarı Kartlar: Svec, Fenin (Çek Cumhuriyeti)

İsmi üstünde "ümit"tir onlar. Ülke futbolunun ümitlerini, yarınlara bağladığı oyuncular. Aslında tek tek bakıldığında her birine A Milli Takım'ın alternatif ismi de diyebiliriz. Futbolumuzun yükseliş çizgisine baktığımız zaman da A Milli Takım başarılarından önce gelen bir Genç ve Ümit Milli Takımlar yükselişi görürüz. 1996 Avrupa Şampiyonası'ndan itibaren Türkiye'yi futbol platformunun üst basamaklarına çıkartan o takımın nüvesini Ümit Milli Takımımız oluşturur. Ama artık o jenerasyon sahneden çekildi.

Bursa'da futbol ziyafeti

Ümitlerin grup finali diye nitelendirilebilecek kritik maçı Bursa'daydı. 6 Eylül günü Bursa Atatürk Stadı'nın zeminine çıkan takımımız, Çek Cumhuriyeti gibi bir ekol ülkenin ümitleri karşısında kedi-fare oyunu oynadı adeta. Çekler oyunun hiçbir bölümünde Ümitlerimizin rakibi olamıyordu. İlk yarı golsüz sona ermişti ama bunda önce Özer Hurmacı'nın, sonra da Aydın Yılmaz'ın mutlak gollük vuruşlarını başarıyla önleyen Çek kaleci Svenger'in payı büyüktü. Bu arada Çekler de bir kez gol fırsatı yakalamış, A milli takım formasıyla da rakibimiz olan Martin Fenin'in sert şutunu kalecimiz Onur etkisiz hale getirmişti. Futbol farkının skor tabelasına yansımaları görmek için ikinci yarıyı beklemek gerekecekti. Zaten takımımız ikinci yarıya da aynı manzarayla başlamıştı.

53. dakikada Özer Hurmacı'nın aşırı hızla ceza sahasına giren Mustafa Pektemek'in sert şutu direktten dönerken, gol de "birazdan geliyor" der gibiydi. Ümitlerimiz Çek kalesine dalga dalga yükleniyor ve golü de 63. dakikada buluyordu. Özer'in pasında topla ceza alanında buluşan Aydın Karabulut, rakip savunma oyuncusunu şık bir vücut çalımıyla geçtikten sonra dönerek sert vuruyor ve skoru 1-0'a getiriyordu. Çeklerin her iki yarıda da birer gol tehlikesi hakkı vardı sanki. İkinci yarıdaki tehlikelerini de 72. dakikada üretiyorlar, ancak Martin Fenin bu kez de net gol pozisyonunda topu ıskalıyordu. Bu tehlike sanki işi sıkı tutmak gerektiğini hatırlatan bir işaret fişegi gibi gelmişti ümitlerimize. Yine yükleniyor, bir kez Abdullah, bir kez de Aydın Yılmaz'la yokluyorlardı Çek kalesini. Birisine kalecileri Svenger geçit vermiyor, ikincisi ise bir kez daha direkte patlıyordu. Ama dakikalar 85'i gösterdiğinde ne kale direği dinleyecekti bizim çocuklar ne de kaleciyi tanıyacaktı. Günün adamlarından birisi olan Özer bu kez sağ kanattan hareketleniyor ve topu Aydın Karabulut'un önüne aktarıyordu. Gün Karabulut'un günüydü. Genç oyuncunun sert şutu Çek kalesinin ağlarıyla buluşurken, 2-0'lık skor Ümit Milli Takımımızı grubun liderliğine taşıyordu. Teknik Direktör Hami Mandıralı maçın sonunda hem skor hem de oyun anlamında hedefe ulaşmanın mutluluğu içindeydi. Söze takımın

hazırlanması için Özlüce Tesisleri'ni açan Bursaspor yönetimine ve tribünleri doldurarak destek veren Bursalı futbolseverlere teşekkür ederek başlayan Mandıralı, oyunla ilgili olarak da "Oyuncularım, kusursuz futbolun nasıl oynanacağını bu maçta gösterdi. Önemli bir galibiyet aldık. Ama henüz işimiz bitmedi. Daha yolumuz var. Salı günü İstanbul'da Ermenistan'la karşılaşacağız. Bu maçı da mutlaka kazanmak istiyoruz. Futbolcularıma güveniyorum. Onlar her şeyin en iyisini yapacak kalitede" değerlendirmesinde bulunuyordu.

Ermenistan'a hesap kestik

Türkiye: 4 Ermenistan:0

Ali Sami Yen Stadı - 9 Eylül 2008

Hakemler

Babak Rafati, Detlef Scheppe, Patrick Ittrich (Almanya)

Türkiye

Onur Kıvrak (Ufuk Ceylan dk. 66)- Orhan Şam, Eren Güngör, Ceyhan Gülselam, Ferhat Öztörün-Abdullah Dural, Serdar Kurtuluş, Özer Hurmacı (Murat Ceylan dk. 56)-Aydın Yılmaz, Batuhan Karadeniz, Aydın Karabulut (İlhan Parlak dk. 60)

Ermenistan

Meliksetyan-Khachatryan, Simonyan, Mkoyan, Stepanyan-Nranyan (Balabekyan dk. 59), Chiligaryan (Petrosyan dk. 46), Yedigaryan, Ghazaryan-Mkrtchyan, Mkhitaran (Bareghamyan dk. 77)

Goller: Batuhan (dk. 26 ve 45), Eren (dk. 34), Özer (dk. 65)

Sarı Kartlar: Yedigaryan, Mkrtchyan, Mkoyan (Ermenistan), Aydın Karabulut, Ferhat (Türkiye)

Grubun sonucunu belirleyecek maçlar 9 Eylül'de Türkiye-Ermenistan ve Çek Cumhuriyeti-Ukrayna arasında oynanacaktı. Çeklerin kazanması halinde bile Ümitlerimize beraberlik yetecekti. Gerçi Çekler Bursa'da uğradıkları şokun da etkisiyle evlerinde iddiasız Ukrayna'ya kaybetti ama Ümit Milli Takımımızın başkalarının maç sonuçlarına bakmaya hiç de niyeti yoktu. Onlar Erivan'taki 2-1'lik yenilginin rövanşını almak ve bu kazayı telafi etmek amacındaydı. Ali Sami Yen'deki müsabaka başladığı saniyeden itibaren oyuncuların

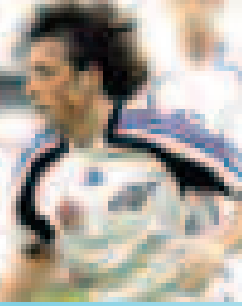
Beyaz Rusya

Üç oyuncuya dikkat

Ümit Milli Takımımızın

2009 Avrupa Şampiyonası finallerindeki yolunda, önünde kalan tek engel Beyaz Rusya. Teknik Direktörlüğünü Yuri Kurnenin'in yaptığı Beyaz Rusya, elemelerde yer aldığı 8. Grup'u Sırbistan'la eşit puan toplamasına rağmen averajla ikinci sırada bitirdi. Sırbistan'ın yanı sıra Macaristan, Letonya ve San Marino ile mücadele eden Beyaz Rusya, oynadığı 8 maçta 5 galibiyet, 1 yenilgi, 2 de beraberlik alırken, attığı 15 gole karşılık kalesinde 5 gol gördü.

Takımın 15 golünden 10'unu Dmitri Komarovski, Leonid Kovel, Sergei Kryvets üçlüsü attı. Rusya'nın Torpedo Moskova takımında oynayan Komarovski 4, FC Saturn'de oynayan Kovel ve ülkesinin Bate Borisov takımında forma giyen orta saha oyuncusu Kryvets 3'er gol kaydetti. Diğer goller ise Kislyak, Putilo, Afanaisev, Kuchuk ve Verkhautsou'dan geldi.

Beyaz Rusya'nın grup maçları

B. Rusya-Macaristan: 1-0 (Kovel 15)

San Marino-Beyaz Rusya: 0-3 (Kovel 25, Kislyak 42 pen, Putilo 90)

Beyaz Rusya-Letonya: 2-1 (Kryvets 48, Komarovski 78)

Sırbistan-Beyaz Rusya: 3-1 (Kryvets 90)

Macaristan-Beyaz Rusya: 0-1 (Komarovski 42)

Beyaz Rusya-San Marino: 6-0 (Komarovski 14, 45, Afanasiev 18, Kovel 42, Kuchuk 79, Verkhautsou 82)

Beyaz Rusya-Sırbistan: 1-1 (Kryvets 48)

Letonya-Beyaz Rusya: 0-0

İdeal onbiri

Chesnovski

Osipovich Shytay Martinovich Verkhautsou

Putilo Kryvets Kislyak Afanasiev

Kovel Komarovski

içindeki kazanma hırsı kendisini açıkça belli ediyordu. Başlangıçta Özer Hurmacı ve Batuhan'la iki gol girişimi sonuç vermese de Ümitlerimizin inancını tazeliyordu. Zaten gol de fazla gecikmeyecekti. 26. dakikada Aydın Karabulut serbest atışta topu arka direğe doğru kaldırıyor, iyi yükselen Batuhan Karadeniz kafasını gol için konuşturuyordu: 1-0. Aradan 8 dakika geçtiğinde bu kez bir savunma oyuncumuzla golü buluyorduk. Aydın Karabulut, tıpkı ilk golde olduğu gibi aynı noktadan serbest vuruş kullanıyor, bu defa iyi yükselip kafasını kullanan Eren Güngör oluyordu: 2-0. İlk yarının bu skorla biteceği sanılırken, jeneriklere girecek bir gol daha geliyordu ümitlerimizden. Soldan kullanılan korner atışında Ceyhun'un kafayla indirdiği topu Batuhan, röveşatayla filelere gönderiyor ve ilk yarının skorunu belirliyordu: 3-0. İkinci yarıda da manzara değişmiyordu. Saldıran, gol arayan, oyunu çabuklaştıran bir Türkiye ve sadece topu savuşturmaya çalışan bir Ermenistan... Aydın Yılmaz ve Serdar Kurtuluş'la girdiği pozisyonları değerlendiremeyen Ümitlerimiz, 56. dakikada, Aydın Karabulut'un pasıyla ceza alanına giren Özer'in yerden düzgün vuruşuyla farkı dörde çıkarıyordu: 4-0. Çek Cumhuriyeti maçında iki gol atan Aydın Karabulut bu kez başka bir göreve soyunmuştu. Atılan dört

golden üçünün arkasında onun yaptığı asistler vardı. Çek Cumhuriyeti maçının asist uzmanı Özer Hurmacı ise Ermenistan karşısında golle tanışmıştı. Ümitlerimizin ilerleyen dakikalardaki gol girişimleri ise sonuç vermiyor ve karşılaşma 4-0 sona eriyordu. Ümit Milli Takım Teknik Direktörü Hami Mandıralı, maçın ardından yaptığı değerlendirmede ilk maçtaki yenilginin rövanşını

almak amacıyla sahaya çıktıklarını belirtiyor ve "Oyuncularım yeteneklerini ve takım ruhunu sahaya yansıtmış farklı bir skorla kazandık. Bize güvenip bu takımı emanet eden Fatih Terim'e teşekkür ediyorum" diyordu.

Özgener "İlk adımı attık"

Ali Sami Yen Stad'ndaki maç tribünden izleyen Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener de hedefleri doğrultusundaki ilk adımda, istedikleri yere ulaştıklarını söylüyordu. Özgener, karşılaşmanın Ümit Milli Takım açısından güzel geçtiğini ifade ederek, "Güzel goller vardı, iyi oyun vardı. Bizim açımızdan iyi bir sonuç oldu. Hedefe ulaşmaktaki ilk adımı, istediğimiz yerde bitirdik. Play-off'a gitmeye hak kazandık. Hedef tabii ki play-off'u geçip, Avrupa Şampiyonası'na katılmak. Bu takımın bunu başaracağını ışığını bu maçta gördüm. İnşallah bu

hedefe ulaşacağız" değerlendirmesini yapıyordu.

Sıra Beyaz Rusya'da

Şimdi Ümitlerimizin Avrupa Şampiyonası finalleri yolundaki tek rakibi Beyaz Rusya. Ümit Milli Takım Teknik Direktörü Hami Mandıralı play-off'ta da başarılı olacaklarına inanıyor ve "Hedefimiz Avrupa Şampiyonası finallerine gidip, orada da şampiyon olmak. Bunun için kalite ve kapasitemiz yeterli. Oraya tam kadro gittiğimiz zaman Türk futbolcusunun neler yapabileceğini göstermek istiyoruz" diye konuşuyor. Doğrusu son iki maçta Çek Cumhuriyeti ve Ermenistan karşısındaki tempolu, çabuk, bol pozisyon üreten, savunmada güvenilir bir görüntü veren ve hepsinden önemlisi "takım gibi oynayan" Ümitleri görünce, insan "Mandıralı'nın gösterdiği hedeflere neden ulaşılmasını?" diye düşünüyor.

Basamakları ikişer ikişer çıktım

Altay'da altyapıdaki teknik direktörümüz A takımın başına getirildiğinde şansım döndü. Üç stoper de sakatlanınca apar topar profesyonel yapıldım ve 17 yaşında 10 maçta oynadım. Benim için mucize gibiydi. Belki bir sene bekleyseydik hiç profesyonel olamayabilirdim.

Her şey bir anda gelişti hayatımda. Profesyonel olmam bir anda oldu. Yaptığım çıkış da bir anda. Belki benim profesyonel olmamı kimse beklemiyordu takımda. Ama ben kendime güvendim hep. Şunu söyleyebilirim; basamakları birer birer değil, ikişer ikişer çıktım.

Kayseri'ye ilk geldiğimde biraz sıkıldım ama sonra alıştım. Futbola kendimi vermek için Kayseri'nin mükemmel bir yer olduğuna inanıyorum. Harcayacak çok yer olmadığı için para biriktirmek açısından da çok iyi bir şehir. İzmir o açıdan kötüydü.

Okula başladığımdan beri futbolu hep ön plana koydum. Okula ders başlamadan iki saat önce gidip futbol oynardım. Öğretmen olmak, doktor olmak gibi hayallerim olmadı hiç. Hep futbolculuktu hayalim. Hâlâ bu hayali gerçekleştiriyorum. Tam olmadım çünkü.

Futbolculuk, dışarıdan herkese kolay gözükken bir iş. Bir saat koşup dünyanın paralarını götürüyoruz gibi bir izlenim var. Ama öyle değil. Evden, aileden uzaktasınız. Bu paraları kazanacak noktaya gelene kadar harcadığınız emek de parayla ölçülemez.

Mehmet Topuz tam bir lider. Çok da iyi bir futbolcu. İdmanlardaki hırısı beni şaşırtıyor. Bu kadar göz önünde olan bir futbolcu kendini sıkımsa dersiniz ama Mehmet ağabey idmanları da maç gibi yapıyor.

15 yaşından itibaren formasını giydiği Altay altyapısının en başarılı ürünlerinden biri. Ümit Milli Takım'daki performansı onu bu sezon başında, henüz 20 yaşında Süper Lig takımlarından Kayserispor'a taşıdı. Geçtiğimiz ay hem Ümit Milli Takım hem de Kayserispor adına attığı gollerle bir stoperin skora etkileri konusunda adeta ders verdi. Sadece kesiciliğiyle değil, topu kullanırken gösterdiği beceri ve soğukkanlılıkla da Türk futbolunun önemli kazançlarından biri olarak parıldıyor.

Eren Güngör

İlker **Uğur**

▼Gerçeği söylemek gerekirse seni çok iyi tanımıyoruz. Genç ve Ümit milliliklerin var ama Türkiye'nin bir gerçeği olarak oynadığın iki Galatasaray maçında parladın. Bize biraz kendinden bahsedebilir misin?

▲1988 İzmir Bergama doğumluyum. 1993'te babamın işi nedeniyle İzmir'e yerleştik. Futbola yedi yaşında amatör lig takımlarından Çamdibi Gücü'nde başladım. 1998'de lisansım çıktı. Çamdibi Gücü'nde yedi sezon oynadım. 15 yaşındayken altyapı antrenörlerinin beğenmesi sonucu Altay'a geçtim. 1.5 sene Altay altyapısında oynadım. Bu dönemde A Genç kategorisinde Türkiye üçüncüsü olduk. O takımın çalıştırıcısı Ercan Ertemçöz'dü. Tam bu başarılı dönemde Altay A takımının Teknik Direktörü ayrılınca Ercan Hoca A takımın başına geçti. Altyapıdan 12 futbolcuyu da A takıma çıkardılar. Bir tek ben kaldım. Önceki takımımın sorun yaşamamak için bir sene erteleyip, yaşımın dolmasını bekleme kararı aldılar sanırım. Lig böyle

başladı. Ama ikinci hafta Cuma günü takımın üç stoperi de sakattı. Bunların arasında Metin Depe ve Ali Eren de vardı. Beni Cuma günü apar topar profesyonel

yaptılar ve o gün takımla İstanbul'a gittim. Yedek olarak gittiğimi düşünüyordum ve oynayacağımı hiç sanmıyordum. Hoca kadroyu açıkladığında ismimi görünce bir anda dizlerimin bağı çözülde.

▼Maç hangi takıma karşıydı?

▲Büyükşehir Belediyespor'la oynuyorduk ve 2-1 kazandık. Oldukça iyi oynadım. Teknik Direktörüm bana güvendi, ben de onu mahcup etmedim. O sezon 10 maça çıktım. 17 yaşında 10 maç oynadım ve bu benim için mucize gibi bir şeydi. Belki bir sene bekleyseydik hiç profesyonel olamayabilirdim. Teknik direktör farklı olabilirdi. Beni profesyonel yapmayabilirdi. O sezon iki tane de gol attım. Futbolculuk maceram böyle olaylı başladı.

▼Sonraki sezonda neler oldu?

▲Bir sonraki sezon çok ağır bir sakatlık geçirdim. Kasığımdan sakatlandım. Tedavisinin olmadığı söyleniyordu. İğne tedavisi öneriliyordu ama bunun yanlış olduğunu söyleyenler de vardı. Kimseye güvenemiyordum bu sakatlıkla ilgili.

▼Ne sakatlığıydı bu tam olarak?

▲Oestetis Pubis diye bir sakatlık. Çoğu futbolcuda olan bir şey aslında. Ama beni yaklaşık bir sene futboldan uzak tuttu. Dönüşümde 15 maç oynadım, birkaç tane de gol atınca dikkat çektim. O sayede Ümit Milli Takım'a yükseldim. Orada oynadığım ilk maçta da gol atınca iyice ön plana çıktım ve bu gelişmeler beni Kayserispor'a kadar getirdi. ▼Bir anda sıçrama yaptın yani.

▲Evet evet. Her şey bir anda gelişti hayatımda. Profesyonel olmam bir anda oldu. Yaptığım çıkış da bir anda. Belki benim profesyonel olmamı kimse beklemiyordu takımda. Ama ben kendime güvendim hep. Bana güvenenleri de mahcup etmedim. Şunu söyleyebilirim; basamakları birer birer değil, ikişer ikişer çıktım.

▼Kayserispor'a gelişin nasıl oldu?

▲Altay'da sözleşmemin bitmesine 6 ay varken yöneticilerle görüştüm. Kalmak isteyip istemediğimi sordular. “Benim de şartlarım olacak ama neden Altay'da kalmak istemeyeyim ki?” dedim. Sonuçta Altay'dan yetiştim sayılır. O zaman bana “Sen ne dersin onu yapacağız, 10 milyon dolar da verseler seni satmayız” dediler. Benim düşüncem hep “şartlar olursa kalırım” şeklindeydi. Konu benim için kapanmıştı. Toulon Turnuvası'nda Ümit Milli Takım forması giydim. O turnuva ve kamp dönemi yaklaşık 20 gün sürdü. Dönüşte de tatile gittim. O dönemde benimle ilgilenen kulüpler ortaya çıktı. En ciddi teklifle Kayserispor'un geldiğini biliyordum. Ama yöneticilerle konuşmuşum ve şartlarımın kabul edileceğini düşünüyordum. Ancak herhalde kulübün maddi durumu çok iyi olmadığından beni gözden çıkarttıklarını ve satmak istediklerini gördüm. Kayserispor'u tercih etmemin birinci sebebi Tolunay Kafkas'ın orada olmasıydı. Tolunay Hoca aynı zamanda Ümit Milli Takım'da da teknik direktördü. Onunla telefonla konuştuk. Bana “Sen boş adam değilsin. Kayseri seni çok büyük paralar vererek alıyor. Bu kulüp, bu yaştaki hiçbir futbolcuya bu kadar para vermez. Burada ayrıca ben varım” dedi. Bana o güveni sonuna kadar gösterdi ve bunun üzerine hiç düşünmeden imza attım.

Kayseri futbol için mükemmel

▼İzmir'den sonra Kayseri'de yaşam biraz daha zordur herhalde.

▲Evet, biraz öyle. İzmir çok güzel bir şehir ve tam yaşanılacak bir yer. Kayseri'ye ilk geldiğimde biraz sıkıldım. İzmir'de boş zamanlarda gidilecek çok yer varken Kayseri'de birkaç yerle sınırlısınız. Başta sıkıntı oldu ama alıştım. Futbola kendimi vermek için Kayseri'nin mükemmel bir yer olduğuna inanıyorum. Harcayacak çok yer olmadığı için para biriktirmek açısından da çok iyi bir şehir. İzmir o açıdan kötüydü. Para harcamak için çok yer var ve dışarı çıktığında kesin harcıyorsun ama Kayseri öyle değil.

▼İzmir'de hangi lisede okudun?

▲Çamdibi'ndeki Sıdika Rodop Lisesi'nde. Çamdibi farklı bir yerdir. Arabayla caddeden geçerken yolda yürüyen insanlar istiflerini hiç bozmaz. Yolum ortasından çekilmelerini istediğiniz zaman da kızarlar. Çok ters bir yerdir. Aslında merkezî bir yer, her yere çok yakın ama tuhaf bir muhit işte.

Futbolculuktan başkasını düşünmedim

▼İki-üç sene öncesine kadar futbolcu olma hayali kuran bir lise öğrencisiydin ve bunun olma ihtimali vardı sadece. Başka ideallerin, planların da var mıydı?

▲Ailede futbolculuk var aslında. Babam köy takımında oynuyormuş. Amcamı zamanında Manisaspor çok istemiş. Dedemler "Sen gidersen bu tarlayı kim süreceksin?" demişler ve bırakmamışlar. Ben okula başladığımdan beri futbolu hep ön plana koydum. Ders 13.00'te başlıyorsa ben 11.00'de okulda olur ve ders başlayana kadar maç yapardım. Öğretmen olmak, doktor olmak gibi hayallerim olmadı hiç. Hep futbolculuktu hayalim. Hâlâ bu hayali gerçekleştiriyorum. Daha tam oldum diyemiyorum çünkü.

▼Hep öyle bir durum var. Bir olmamışlık hali. Bu durumda bir B planınız da oluyor herhalde.

▲Evet tabii. Erciyes Üniversitesi'ni kazandım. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisiyim. Üniversitede okumayı çok istiyordum ve Kayseri'de bir yandan eğitimimi de yürütecek olmam beni çok mutlu ediyor.

▼Futbolculuk hayatı senin açısından nasıl bir hayat?

▲Futbolculuk, dışarıdan herkese kolay gözüken bir iş. Bir saat koşup dünyanın paralarını götürüyoruz gibi bir izlenim var. Ama öyle değil. İlk planda ben Kayseri'de ailemden uzak yaşıyorum. Kamplar uzun ve bu sizi yakın çevrenizden uzaklaştırıyor. Takımınız aileniz oluyor. Saate vurduğunuzda futbol en çok kazandıran mesleklerden ama bu paraları kazanacak noktaya gelene kadar harcadığınız emek de parayla ölçülemez. Her şeyden fedakârlık ediyorsunuz.

Futbolcu olamayanın trajedisi büyük

▼Altyapıda beraber oynadığın ama futbolcu olamamış çok yetenekli arkadaşların vardır herhalde.

▲Öyle çok arkadaşım var. Futbolu bıraktıklarını duyuyorum. Çok yetenekli pek çok arkadaşımın şansı dönmedi bir türlü ve eşiği geçemediler. Bunların bazıları tinerici olmuş, bazıları esrarkeş. Futbol, oynayanı kötü alışkanlıklardan uzaklaştırsa da futbolcu olamayanların trajedisi gerçekten çok büyük.

▼Bu önemli bir konu gerçekten de. Sen ne yaptın böyle bir durumda?

▲Ben her zaman gelişime inanırım. Benim için futbol olmasa öğretmenlik olur, marangozluk olur ama mutlaka bir şey olurdu. Futbolcu olamıyorum diye hayatı bırakmam ve mutlaka bir meslek edinirdim.

▼Boş zamanlarında neler yapıyorsun?

▲Kayseri'de bazen sinemaya gidiyoruz. Yemek yemeye, kahve içmeye çıkıyoruz. Çoğunlukla internette vakit geçiriyorum. Oyun oynuyorum. PES oynarım. Football Manager oynardım.

▼Takım arkadaşın Aghahowa o oyunun yıldızlarındandı.

▲Evet. Yorumları okuyorum bazen. Herkes FM'deki başarısıyla ilgili yorumlar yapmış. Ben Aghahowa'yı Playstation'dan biliyorum. Zaten

yöneticilerle konuşurken Aghahowa'yı sordum onlara. Onlar da bana nereden tanıdığımı sordu. Ben de "Tanımaz mıyım, PES Master League'deki ilk transferimdir hep" demiştim.

Mehmet Topuz beni şaşırtıyor

▼Kayserispor'un hedefleri olan bir kulüp olduğunu belirttin. Takım yapınız konusunda ne düşünüyorsunuz?

▲Kaptanımız Mehmet Topuz tam bir lider. Bize ağabeylik, kaptanlık yapıyor. Bir ihtiyacımız olduğunda ona söyleriz ve hemen halleder. Çok da iyi bir futbolcu. İdmanlardaki hırslı beni şaşırtıyor. "Bu kadar göz önünde olan bir futbolcu kendini sıkılmaz" dersiniz ama Mehmet ağabey idmanları da

maç gibi yapıyor. Takımdaki arkadaşlık mükemmel. Herkes birbiriyle kardeş gibi.

▼Aghahowa Kayserispor'un futbol oynamak isteyen bir takım olduğunu söylemişti. Sen de katılıyor musun?

▲Evet. Antrenmanlarımız hep pas üzerine. Puroviç'in sakatlığı bizi etkiledi başlangıçta. Aghahowa yalnız kaldı forvette. Ama şu an işler yolunda. Pasa dayalı bir oyun yapımız var ve asla doldur boşalt oynamıyoruz.

▼Önceleri savunma oyuncularının fiziğine ve rakibi durdurma yeteneklerine bakılırdı.

▲En iyi stoper en uzağa vuran stoperdir. (Gülüyor)

▼Evet. Şimdilerde ise oyun kurma yetenekleri çok ön plana çıktı. Kimse sadece iyi adam tutuyor diye savunma oyuncusu almıyor. Sen bu noktada kendini nasıl görüyorsun?

▲Biraz oyun zekâsına sahip birisiyim aslında. Benim maçlarıma bakarsanız çok fazla uzun top vurduğumu görmezsiniz. Hep çevremi kontrol ederim ve topu nereye oynayacağımı bilirim.

▼Tecrübe eksikliği seni etkiliyor mu?

▲Bir olay anlatayım. Aydın ağabey Süper Kupa maçından önce sakatlandı. Ben oturdum odada, kendimi oynarken düşünüyorum ve şaka gibi geliyor. Hep TV'den gördüğüm Hasan Şaş, Nonda gibi oyuncularla oynayacağım. Bunu bir fırsat olarak gördüm. Tecrübe çok önemli gerçekten ve şu an yaşadığım her şey benim için tecrübe.

▼Kendine örnek aldığın savunma oyuncular var mı?

▲Rio Ferdinand'ı kendime örnek alıyorum. Benim için stoper eşittir Ferdinand. Aydın ağabey de çok akıllı bir stoper. Çok çabuk değil belki ama oyun zekâsı müthiş. Ayrıca çok da iyi oyun kuruyor.

▼Bank Asya Birinci Lig'den gelmiş bir oyuncu olarak Tüccell Süper Lig'le aradaki farkları anlatabilir misin?

▲İkinci Lig'de herkes topa basar. Bir adama üç kişi pres yapar örneğin. Mücadele çok fazladır. Takımlar birbirine daha denktir, son sıradaki takım lideri yener. Geçen sezon İstanbulspor küme düşmesi kesinken gidip Sakaryaspor'u deplasmanda yendi ve Süper Lig'den etti. Süper Lig oyun ve taktiksel anlamda çok daha üst düzeyde bir yer. Bir de takımların güç dengesi daha farklı.

▼Ümit Milli Takım'da çok iyi bir performans sergiliyorsun. Takım da play-off'a kaldı ve Beyaz Rusya ile oynayacak. Bu konuda ne düşünüyorsun?

▲Şu ana kadar 9 kez Ümit Milli Takım'da forma giydim. Ümit Milli Takım'daki ortam belki hiçbir yerde yok. Aynı yaş grubu oyuncularınız ve çok eğleniyoruz. Yaşımızın birbirine yakınlığı nedeniyle herkes birbirini çok daha iyi anlıyor. Avrupa'nın farklı yerlerinden oyuncular geliyor ve herkes birbirinden çok şey öğreniyor. Ümit ve Genç Milli Takımlar futbolcu olma yolunda çok ciddi motivasyon bence. A Milli Takım'a en yakın yerdeyiz ve burası çok önemli bir vitrin. Play-off'a gelince, son Çek Cumhuriyeti ve Ermenistan maçlarındaki gibi oynarsak Avrupa Şampiyonası vizesini alacağımıza inanıyorum.

Sınıf atlama eşiğindeyiz

UEFA'nın düzenlediği Avrupa kupalarına hangi ülkenin kaç takımla katılacağını, ülkelerin başarı puanları belirliyor. Türkiye, 53 ülkenin yer aldığı bu klasmanda 14.'lükten 11. sıraya kadar yükselmiş durumda. Ancak 11. sıradaki ülkeler de 15. sıradaki ülkeler de kupalara 4 takım veriyor. Takım sayımızın yükselmesi, 7, 8 veya 9. basamakta yer almamıza bağlı. Türkiye'nin önünde şu anda Ukrayna, Portekiz, Hollanda ve Romanya engelleri bulunuyor. Üstelik bu engeller hiç de aşılmayacak yükseklikte değil.

Caner **Eler**

sayesinde ilerisi için önemli bir atılım yapılmış oldu. Tabii özellikle listede bize yakın olan ülkelerle olan rekabetimiz had safhada. Bu yüzden de artık eskisinden çok daha önemli olan bu ülke puanlarının yükselme ivmesini sağlamak gerekiyor. Bilindiği üzere son beş yılın hesaba katıldığı bu sistemde en önemli unsur istikrarı sağlamak. Yani Galatasaray'ın UEFA Kupası'nı almasının şu günlerde artık bir etkisi yok. Ya da Fenerbahçe'nin geçen sezon yükseldiği çeyrek

Her sezon başı Avrupa kupaları kuraları çekilirken "seribaşı" kelimesi ülkemizde dile en çok pelesenk olan sözcük haline gelir. "Kaç takımla katılacağız? Sıralamada hangi ülkeleri geçmemiz gerekiyor? Kulüp puanları, lig puanları, ülke puanları..." derken kafalar karışır. Aslında bu Avrupa kupalarında mücadele eden her ülke için geçerli bir girdap haline gelmiş durumda artık. 90'lardan itibaren Doğu Avrupa'daki birleşik ülkelerin teker teker bölünmesi yeni ülkelerin doğmasına yol açtı. Doğal olarak bu ülkeler de Avrupa kupalarına iştirak edecekleri için kulüp sayısı ve ülkeler arası rekabet üst düzeye ulaştı. Bunun yanı sıra 90'ların bir başka etkisi de futbola yönelen sermaye akışının artması ve Şampiyonlar Ligi, UEFA Kupası grupları gibi organizasyonlarla havuzdaki paranın inanılmaz miktarda çoğalması oldu. Bu da ülkelerin kupalara kaç kulüple, hangi organizasyona, hangi turdan itibaren katılacağı konusunda olağanüstü bir çekişmeyi beraberinde getirdi. Pek tabii ülkemiz futbolu da bu çekişmenin en ateşlisinin yaşandığı sıralarda yer alıyor. UEFA'nın ülke ligleri puanlarına göre yaptığı sıralamanın 2008 yılında açıklanan versiyonuna göre Türkiye 11. basamakta bulunuyor. Hemen

belirtelim, bu 2008 listesi, ülkelerin 2009-10 sezonu için Avrupa kupalarına gönderecekleri takım sayısını belirliyor. Mesela 2007'deki sıralamada Türkiye 14. basamakta yer alıyordu ve 10 ile 15 arasındaki ligler aynı sayıda takım gönderdiği için, Türkiye adına takım sayısında herhangi bir değişiklik yaşanmadı. Fakat Fenerbahçe'nin Şampiyonlar Ligi'ndeki yüksek performansı

UEFA Ülkeler Sıralaması

Ülke	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	Toplam Puan	Kaç Takımla Katıldı
1- İngiltere	15.571	14.428	16.625	17.875	3.888	68.387	9/9
2- İspanya	12.437	15.642	19.000	13.875	3.562	64.516	8/8
3- İtalya	14.000	15.357	11.928	10.250	3.750	55.285	8/8
4- Almanya	10.571	10.437	9.500	13.500	3.062	47.070	8/8
5- Fransa	11.428	10.812	10.000	6.928	3.000	42.168	7/7
6- Rusya	10.000	10.000	6.625	11.250	2.250	40.125	4/4
7- Romanya	5.500	16.833	11.333	2.600	1.928	38.194	7/7
8- Hollanda	12.000	7.583	8.214	5.000	1.333	34.130	6/6
9- Portekiz	8.166	5.500	8.083	7.928	1.928	31.605	7/7
10- Ukrayna	8.100	5.750	6.500	4.875	3.875	29.100	3/4
11- Türkiye	5.375	4.000	6.100	9.750	3.250	28.475	4/4
12- İskoçya	4.750	4.250	6.750	10.250	1.125	27.125	2/4
13- İsviçre	2.625	9.375	4.100	6.250	2.700	25.050	4/5
14- Yunanistan	6.166	3.333	4.666	7.500	2.750	24.415	2/4
15- Belçika	6.125	5.500	4.700	4.500	1.000	21.825	2/4
16- Danimarka	1.500	3.500	6.125	5.125	5.000	21.250	4/5
17- Bulgaristan	2.375	8.750	5.125	2.750	1.750	20.750	3/4
18- Çek Cum.	2.875	4.625	5.750	5.125	1.125	19.500	3/4
19- Norveç	3.500	5.400	2.000	5.400	1.700	18.000	2/5
20- Avusturya	7.625	3.250	1.500	3.200	2.250	17.825	2/4
21- İsrail	3.625	1.500	6.000	2.375	1.750	15.250	1/4

finalin puan etkisi sonsuza kadar sürmeyecek. Sıralamada geçmemiz gereken veyahut alt basamakta çok yakınımızda yer alan ülkelerin takımlarına karşı özellikle daha dikkatli oynamamız gerekiyor. Örneğin bir basamak aşağıda on ikinci sırada yer alan Ukrayna'nın temsilcisi Metalist ile karşılaşan Beşiktaş'ın elde edeceği sonuç bir hayli önemli. Bunun yanı sıra geçen sezon Glasgow Rangers ile UEFA Kupası'nda büyük başarı sağlayan İskoçya hemen bir sıra önümüzde yer alıyor. Eğer İskoç takımları bu sene aynı başarıyı gösteremeyip, onların yerini Türk takımlarından birisi alırsa onları alaşağı etme şansı doğabilir. 10 ile 11 arasında takım sayısı açısından bir fark, ancak hem prestij hem de daha yukarılara tırmanma adına umut verici bir gelişim olur. Yine listede önümüzde sırasıyla 7, 8, 9 numaralı basamakları işgal eden Romanya, Portekiz ve Hollanda'nın durumuna daha dikkatle bakmak lâzım. Çünkü bu aralıkta yer alan ülkeler UEFA'ya bir fazla takım gönderme hakkına sahip.

Romanya'yı geçebilmek iki sene sonra çok daha mümkün olacak. Hatırlanacağı üzere 2006 ve 2007'de Steaua ve Rapid Bükreş'in UEFA Kupası'ndaki çıkışları çok yüksek puanlar getirmişti. Fakat geçen sezon adına çok düşük bir performans gösterip, bu seneye umutsuz girdiler. Galatasaray'ın Steaua'ya elenmesi bu açıdan talihsizlikti. Zaten şampiyonları Cluj da gruplarda mücadele ettiği için orada elde edecekleri başarılar çok önemli. Lakin

Şampiyonlar Ligi'nde puan kazanmanın daha zor olduğunu göz önünde bulundurursak, UEFA Kupası'nda gösterecekleri ilerleme bizim açımızdan daha dikkate değer. Mesela Rumen Unirea takımının Hamburg karşısında deplasmanda, ilk maçta 0-0 berabere kalması Türkiye için iyi bir sonuç değildi. Hele ki Unirea turu geçip ilerlemesi devam eder ve buna karşılık Kayseri, Galatasaray ve Beşiktaş erken elenme gibi bir durumla karşı karşıya kalırsa, Romanya'yı yakalamak zor olabilir. Ama burada asıl önemli konu istikrarı ve doğru patikayı bulmak. Mesela Portekiz ekiplerinde belki belli bir istikrar var ancak, onlar da hâlâ Porto'nun Şampiyonlar Ligi başarısının kaymağını yiyor. Fakat bu başarı gelecek sezondan itibaren kaale alınmayacak. Bu sezon Portekiz takımlarının elde edeceği başarıya göre Portekiz'e yaklaşma şansımız bir hayli yüksek. Hollanda

takımları da son yıllarda düşüş içerisinde. Onlar da ülke olarak 2005 PSV ve 2007 AZ Alkmaar başarılarının katma değerini tüketiyor. Geçen sezon gösterdikleri kötü performansa yine tanık olursak, Portakalları yakalama şansımız daha yüksek. Tabii bu ülkeleri yakalamak için ilk olarak bizim takımlarımızın performanslarının yükselmesi gerekiyor. Galatasaray Şampiyonlar Ligi'ne giremedi diye üzüldük belki ama eğer takım form olarak UEFA'da yükselişe geçerse bunun Türkiye'ye getirecekleri puan potansiyeli olarak çok daha fazla. Daha az taşlı bir yol ihtimali var çünkü önünde. Şampiyonlar Ligi'ndeki ön eleme turlarının herhangi artı puan getirmediğini de

hatırlatalım. Ama tabii Şampiyonlar Ligi'ne girmek 3 puan kazandırıyor.

Aslında en iyi örnek Rusya gibi gözüküyor. Hem CSKA'nın hem Zenit'in son yıllardaki UEFA Kupası başarıları ülke ligini altıncılığa kadar taşıdı. Almanya ve Fransa'nın hemen ensesindeler. Eğer bu istikrarda devam ederlerse geçme şansları da mevcut. UEFA tarihinde sadece dört lig (İtalya, İspanya, İngiltere, Almanya) ülke lig puanı sıralamasında zirvede yer almayı başardı. Özellikle ilk üçe yani İngiltere, İspanya ve İtalya'ya da yetişilmesi şimdilik zor gözüküyor.

Fransa ve Almanya için bile. Fakat 2009-2010 sezonundan itibaren hem Şampiyonlar Ligi hem de UEFA Kupası'na giriş prosedürlerinin değişeceğini de göz önünde bulundurursak (örn: ilk 12 sıradaki ülkelerin şampiyonlarının direkt grup safhasına katılması, şu an 16 olan direkt katılan takım sayısının 22 olacağı gibi...) bu listelerdeki savaşlar daha da alevlenecek. Rusya bu maddi ve manevi güçle daha da fazla saldıracak. Türkiye'nin de hem önündekileri geçme şansı olacak hem de gerisinden gelenlere dikkat etmesi gerekecek. Lakin buradaki en önemli husus, son beş yıldaki puanların hesaba katılmasından dolayı, sürekli değil sürekli başarıların yakalanması ve belli bir istikrar çizgisinden yürünmesi.

Tebdil-i mekanda

Çoğumuz 34 haftalık maratonu her ne kadar bir sezon olarak adlandırsak bile, bu topraklarda asıl sezon Haziran ile Eylül'ün ilk günleri arasında geçmekte... 90 günlük periyotta, yani tırnak içerisindeki ölü sezonda Süper Lig ekipleri yine boş durmadı, metrekareye düşen yeni transfer adedi hiçbir takım adına dörtten aşağı olmadı.

Yakir **Mizrahi**

Avrupa Şampiyonası heyecanını yaşamaya başladığımız günlerde açılmıştı transfer marketi, Haziran'ın birinde. O tarihlerde aklını fikrini Euro 2008'e endekslemiş olan turnuva düşkünü bünyeler, çok kısa bir süreliğine de olsa gözlerini kendi takımlarından almış, Portekiz, İsviçre ve Çek Cumhuriyeti'nin kadro yapısını, dizilişlerini, oyun anlayışlarını tartışadurmuştu. İki esnaf dükkan önünde tavla atarken, berber saç-sakal tıraşına hazırlanırken, hatta manav kavunu kelek mi diye test ederken, eski mevzular değişmiş, her sezon sonu olduğu üzere güçlendirilen kadroların önümüzdeki sezon ne yapacağına dair yapılan muhabbetler, yerini Ricardo Quaresma'nın atacağı çalımlara,

Petr Cech'in koruyucu kaskına ve “üç bizim çocuğun” İsviçre adına 13. Avrupa Şampiyonası'nda boy göstereceğine bırakmıştı. Son dakika gollerıyla adım adım alınan yollar, edinilen tecrübeler, turnuvaya bırakılan izler derken, belleklerde “Yarı final oynadığımız için sevinmeli miyiz yoksa neden bu kupayı kaldıramadık?” soruları kaldı. Rüya bitmiş, artık gözleri yurt içine çevirmenin vakti gelmişti. Yeni bir sezon, yeni bir heyecan ve futbolcuların deyimiyle yeni bir maraton başlayacaktı. 2008-09 sezonu her zamankinden daha da zor geçecekti. Zira mevcut 18 Süper Lig takımı da kadrosunu hem genç hem

de deneyimli isimlerle güçlendirecek, puan performansının naklen yayın gelir dağılımında yüzde 45'lik bir oranla ilk sırada olmasının meyvelerini toplamaya çalışacaktı. 18 takımımız bütçeleri ayarında dikkate değer transfer yapsalar da en çok dikkat çekenler hiç şüphe yok ki 2007-08 sezonu La Liga gol kralı Daniel Güiza'nın Fenerbahçe'ye, İstanbul'da Şampiyonlar Ligi kupasını havaya kaldırmış Harry Kewell ve Milan Baros'un Galatasaray'a transfer olmasıydı. Ha keza Beşiktaş'ın savunmasını “Çek”leştirmesi ve Trabzonspor'un neredeyse tamamıyla yenilediği kadrosu da konuşulup durdu. Bittabi Anadolu kulüplerimizin yaptığı yabancı transfer hamleleri de dikkat çekti. “Diğerleri”, Aghahowa ve Olembe gibi deneyimi bol elemanları, Rodrigo Tabata gibi bir futbol cambazını, Nenad Jestrovic gibi bir gol koklayıcısını kadrolarına kattı. Hazır yabancılardan açmışken mevzuu, dilerse transfer incelememizin ilk bölümünde Süper Lig takımlarının 2008-09 sezonu için renklerine bağladığı ecnebi futbol emekçilerine bir göz atalım...

Ankaragücü İki forvete, bir defansa

Süper Lig'in en bereketli şehri Ankara'nın sarı-lacivertli ekibi Ankaragücü, birinci transfer döneminde kadrosuna üç yabancı oyuncu ekledi. Futbolseverler, bu oyunculardan ikisini çok yakından hatırlayacaklardır; Arjantinli Leonardo Iglesias'ı Kayserispor'dan ve Leandro Rodrigues'i Çaykur Rizespor'dan. İki isim de Başkent takımının hücum hattına derinlik katması için transfer edildi. Ayrıca Mouaine Chaabani de Hakan Kutlu'nun futbolu bırakmasından sonra Ankaragücü'nde sorun haline gelen defansın ortasına merhem olması amacıyla Tunus'un Esperance takımından kadroya katıldı.

Ligde bu sezon 41 ülkeden 122 yabancı futbolcu forma giyiyor. Sadece Antalyaspor, Kayserispor ve Trabzonspor'un kadrosunda Brezilyalı oyuncu yer almazken, 32 “sambacı” bu ligde vatandaşını bulabiliyor.

7 Kamerunlu, 6'shar Arjantinli ve Hırvat oyuncunun bulunduğu Süper Lig'de bu sezon en çok yabancı transferi yapılan mevki 22 futbolcuyla forvet. 20 transfer orta sahaya, 18 futbolcu defansa, 7 oyuncu da kalelere takviye için alındı.

Takımlarımız bu sezon toplam 128 yerli transferine imza attırdı. Bu 128 transfere mevki mevki göz atarsak; 7 kaleci, 44 savunmacı, 58 orta alan oyuncusu ve 19 forvet yeni takımlarında forma yarışı için mücadele verecek.

ferahlık var

Ankaraspor Liberyalı dinamo

Ankaragücü'nün yanı sıra Turkcell Süper Lig'de mücadele eden bir diğer başkent ekibi Ankaraspor, yeni sezon öncesinde orta sahada dinamo göreviyle ortalığı toparlayacak 1990 doğumlu Liberyalı oyuncu Theo Weeks'i aldı. Ayrıca, De Nigris, Mehmet Çakır, Murat Tosun gibi nitelikli isimlerin yanına Senegalli bir forvet, Madiou Konate de Ankarasporlu oldu.

Antalyaspor Gol timi yabancı

Geçtiğimiz yıl, Bank Asya 1. Ligi'ni Kocaelispor'un ardında ikinci tamamlayarak bir yıl aradan sonra Turkcell Süper Lig'e hızlı bir dönüş yapan Antalyaspor, bir alt lige düştüğünde Polonyalı stoperleri Bieniuk ve Dziejewicki ile Tunuslu forvet Ali Zitouni'yi bırakmasa da Honduraslı Maynor Suazo'yu Köln'e, Çek forvet Pavol Straka'yı da Jablonec'e bir yıllığına kiralamak zorunda kalmıştı. Geri dönüşü seri biçimde gerçekleştiren Akdeniz temsilcisi, 2008-09 sezonuna tüm bu oyuncularını yeniden kucaklayarak başladı. Görünümüyle Drogba'yı andıran Fildişili forvet Serge Pacome Dijehoua ile sezon öncesi hazırlık dönemini Bayern Münih'le geçiren dağıtıcı hücum elemanı Zimbabweli Joseph

Ngwenya ise kırmızı-beyazlı taraftarları yeni sezonda coşmaya teşvik edebilecek diğer taze yabancılar...

Beşiktaş Takviyeler savunmaya

2007-08 sezonunda özellikle defansın ortasında büyük sıkıntılar yaşayan ve bu yüzden sık sık eleştiri alan Beşiktaş ise önceliğini savunmasına verdi transfer döneminde. Gökhan Zan ve İbrahim Toraman gibi iki deneyimli ismin yanına Udinese'nin Çek stoperleri Tomas Sivok ve Tomas Zapotocny'i transfer eden Ertuğrul Sağlam, ayrıca sol bekte de kıyasıya bir yarışın hakim olması için Panathinaikos'tan Anthony Seric'i takıma monte etti.

Bursaspor Tercihler Brezilya'dan

Bursaspor ise önceliğini kaleye verdi, Kayserispor'dan kurtarırları ve penaltı gollerıyla animsadiğimiz Bulgar file bekçisi Dimitar Ivankov'u renklerine bağladı. Süper Lig'de daha önce Samsunspor, Gaziantepspor ve Ankaragücü formalarıyla da izlediğimiz Stelian Kirita'yı da “timsah” yapan yönetim, teknik direktör Samet Aybaba'nın daha önce Ankaraspor ve Çaykur Rizespor deneyimlerinde olduğu gibi yine isimsiz lakin nitelikli Brezilyalılara güvendi. Müdafaya

Leandro Gomes'i, orta sahaya Fabricio Ramos Melo ve Marcelo Rodrigues'i, forveteyse Adriano Bezerra'yı transfer eden tecrübeli teknik adam, anlaşılan o ki Bursa'da bu oyuncularla Tita-Jaba etkisi yaratmak istiyor.

B. Belediyespor Yabancı sayısı arttı

Süper Lig'de taraftar sıkıntısı çeken tek İstanbul takımı olan Büyükşehir Belediyespor, birinci transfer döneminde Süper Lig'den iki yabancı oyuncu aldı. Kadrosunu Çaykur Rizespor'dan Brezilyalı stoper Marcos Roberto Silva Barbosa ile Ankaragücü'nden Kamerunlu Gustavo Bebbe'yle takviye eden Abdullah Avcı, futbolu bırakmasının ardından teknik heyetine dahil ettiği Mert Korkmaz'ın yerine Polonyalı stoper Marcin Kus'u transfer etti.

Denizlispor Her yöreden oyuncu var

Kadrosunda köklü bir değişime giden Denizlispor, “1” numaralı kaleci kazağını Bursaspor'dan hatırladığımız Venezüelalı eldiven Renny Vega'ya teslim ederken, Trinidad Tobagolu forvet Darryl Roberts, Brezilyalı savunmacı Irineu Calixto Couto ve yine “sambacı” bir orta saha oyuncusu Daniel Braga'yı kadrosuna kattı. “Horozlar” ayrıca, transferin son gününde Zilina takımından Slovak forvet Ivan Lietava'yı da alarak bu oyuncunun kiralık statüsünde bir yıllığına Denizlisporlu olmasına vesile oldu.

Gaziantepspor Samba takımı

Gaziantepspor, tıpkı Bursaspor örneğinde olduğu gibi bu dönemde teknik direktörünün Brezilya Ligi'ne olan hâkimiyetine bel bağladı. Geçen sezonun devre arasında Antep'e gelen Ivan de Souza ile Beto'nun yanına alınan ve ligin ilk haftalarında sergilediği futbolla gözlerdeki pası silen Rodrigo Tabata, Nurullah Sağlam'ın bu sezon orta sahadaki en büyük kozu

olacakmış gibi duruyor. Ayrıca, Atletico Mineiro'dan alınan Eduardo Ferreira Pacheco da forvet mevkiinde rakiplerin korkulu belası olmak için hazır kıta beklemekte.

Eskişehirspor Hırvat ekolü

“Es es es ki ki ki es ki es ki es” tezahüratlarıyla beraber Turkcell Süper Lig'e 2008-09 sezonunda geri dönen Eskişehirspor, Teknik Direktörlük koltuğunu Rıza Çalımbay'a emanet ettikten sonra kadrosunda önemli bir revizyona gitti. Çalımbay'ın eski öğrencileri Brezilyalı santrfor Anderson Ricardo dos Santos ve Gineli Souleymane Youla'ya kırmızı-siyahlı formayı giydiren Eskişehirspor, dört Hırvat oyuncu transfer ederek yeni sezonda bu ekolü benimseyeceğinin sinyallerini verdi. Her bloğa bir Hırvat dizen Çalımbay, kaleye Vanje Iveca, defansa Jurica Vucko, orta sahaya Stjepan Poljak, forvet hattına da Kruno Lovrek'i aldı. Lovrek'in NK Zagreb'ten takım arkadaşı olan Boşnak müdafaa oyuncusu Saffet Naderevic'i de transfer eden Eskişehirspor'da taraftarların yeni transferlere uyum için zaman tanınması gerekmekte.

Fenerbahçe Rekortmen Güiza

Fenerbahçe aldığı iki oyuncuyla yabancı transferinde kağıt üzerinde cimri görünse de geçtiğimiz sezonun La Liga gol kralı Daniel Güiza'nın bonservisine 14 milyon euro ödeyerek, Türkiye'de bir transfer rekoruna imza attı. Güiza'nın yanı sıra Aragones'in bir başka memleketlisini, Josico'yu kadrosuna katan Fenerbahçe, bu oyuncu sayesinde Aurelio'nun ayrılmasından ardından orta sahada oluşan boşluğu gidermeyi amaçlıyor.

Türkcell Süper Lig'de mücadele eden yabancı futbolcuların ülkelere göre dağılımı

Sayı	Ülke
32	Brezilya
7	Kamerun
6	Hırvatistan, Arjantin 6
5	Gine, Sırbistan, Slovakya
4	Çek Cumhuriyeti, Avustralya,
3	Arnavutluk, Polonya, Şili,
2	Mısır, Fildişi Sahili, Gana, Tunus, Bosna Hersek, Fransa, Portekiz, İsveç, İspanya, Senegal,
1	Zimbabve, Honduras, Burkina Faso, Namibya, İtalya, Kongo, Uruguay, Paraguay, Nijerya, Karadağ, Trinidad Tobago, Venezüella, Liberya Meksika, Bulgaristan, Romanya, Beyaz Rusya, Peru, İsrail

Galatasaray Kariyerli yabancılar

Bouazid, Barusso ve Carrusca gibi bir türlü camianın arzuladığı seviyeye gelemeyen isimlere yol verip, kariyerli yabancıların peşinden koşturan Galatasaray, 2008-09 sezonu için kadrosunu dört yeni yabancı transferiyle derinleştirdi. İtalyan milli kaleci Morgan de Sanctis, Portekizli stoper Fernando Meira, Avustralyalı Harry Kewell ve Çek golcü Milan Baros derken, ekibini bir hayli tecrübeli oyuncuyla donatan sarı-kırmızılılar, bu sezon için yapılan yabancı transferlerinde en kariyerli isimlere imza attırmış oldu.

Gençlerbirliği Seçimler Avustralyalı

2007-08 sezonunu pek de iyi bir şekilde geçirememesine rağmen, ligde tutunmayı başaran Gençlerbirliği, yabancılarında ısrar etmekte buldu çözümü. El Saka, Periç, Traore, Kahe ve Addo'dan vazgeçmeyen Mesut Bakkal, iki Avustralyalı oyuncu "pırpır forvet" Bruce Djite ile Newcastle United'lı sol açık James Troisi'yi renklerine bağladı.

Hacettepe Arnavutlar kadroda

Geçtiğimiz sezon Gençlerbirliği Ofaş olarak izlediğimiz Hacettepe uzun zamandır birlikte oynayan stoperleri İlhan ve Giray'ın ayrılmasının ardından, Arnavut Admir Teli ve Mısırlı Amir Azmy Mohamed'i defansın göbeğine yerleştirdi. Teli'nin Vllaznia'dan

takım arkadaşları Gilman Lika'yı orta saha, Xhevahir Sukaj'ı da forvet bölgesine ekleyen Osman Özdemir, ayrıca Fildişli hücum oyuncusu Francois Zoko'yu da Hacettepe'li yaptı.

Kayserispor Kaliteli lejyonerler

Tolunay Kafkas'ın çalıştırdığı Kayserispor, 2007-08 sezonu sona ermeden bu yıl için Wigan Athletic'ten iki yabancı oyuncuyu kadrosuna kattığını duyurmuştu. Sol açık olarak izlediğimiz Salomon Olembe ile santrfor Julius

Aghahowa'yı Premier Lig'den kopartıp Orta Anadolu'ya getiren Kayserispor yönetimi, Kamerunlu Olembe'nin vatandaşı, eski Çaykur Rizespor ve Denizlisporlu Souleymanou Hamidou'yu kaleye, Arjantinli Cangele'nin vatandaşı Leonardo Escobar'ı da orta sahaya transfer etti. Sporting Lizbon'un 1985 doğumlu Karadağlı santrforu Milan Purovic de bir yıl boyunca kiralık olarak sarı-kırmızılı formayı terletecek.

Kocaelispor Üç yabancı Kızılyıldız'dan

Bank Asya 1. Ligi'nin 2007-08 sezonu şampiyonu Kocaelispor, Hacettepe örneğinde olduğu gibi aynı takımdan birkaç oyuncuya tebdil-i mekan eyleterek kadrosunu kuvvetlendirdi. Kızılyıldız'dan stoperler Dusan Andelković ve Dorde Tutoric ile "Körfez direniş hattı"nı kuran yeşil-siyahlı yönetim, ayrıca aynı takımın geçtiğimiz dönemlerde Anderlecht formasıyla parlayan santrforu Nenad Jestrović'e de Süper Lig şansını tanıdı. Denizlispor'un sol kanadında ofansif görev anlayışıyla zihnimizin bir köşesine takılmış Brezilyalı Julio Cesar, Sivasspor ve Kasımpaşa'dan hatırlayacağımız Fransergio Bastos ile sezon öncesi deneme periyodunu başarıyla geçen Kamerunlu orta saha Patrice Nzekou Nguenheu, Kocaelispor'un öteki yabancı transferleri.

Konyaspor Sadece kaleci aldı

Birinci transfer döneminde 15 isme yeni istihdam alanı yaratarak adeta

kadrosunu yeni baştan kuran Konyaspor'un her nedense yabancılar gözü olmadı. Sezona Teknik Direktör Raşit Çetiner'le başlayıp üçüncü haftanın ardından yollarını ayıran yeşil-beyazlılar, yabancı oyuncu olarak sadece Trabzonspor'da dikiş tutturamayan Brezilyalı eldiven Jefferson Galvao'yu renklerine bağladı.

Sivasspor Bir golcü, bir stoper

73 puan toplayarak geçtiğimiz sezona damgasını vuran Sivasspor, oturmuş kadrosuna iki yabancı takviyesi daha yaptı. Bursaspor'dan hatırladığımız Kamerunlu santrfor Herve Tum ile savunmanın ortasına Cluj'dan Brezilyalı stoper Fabio Bilica'yı alan kırmızı-beyazlılar, aynı başarıyı tekrar etmek niyetinde.

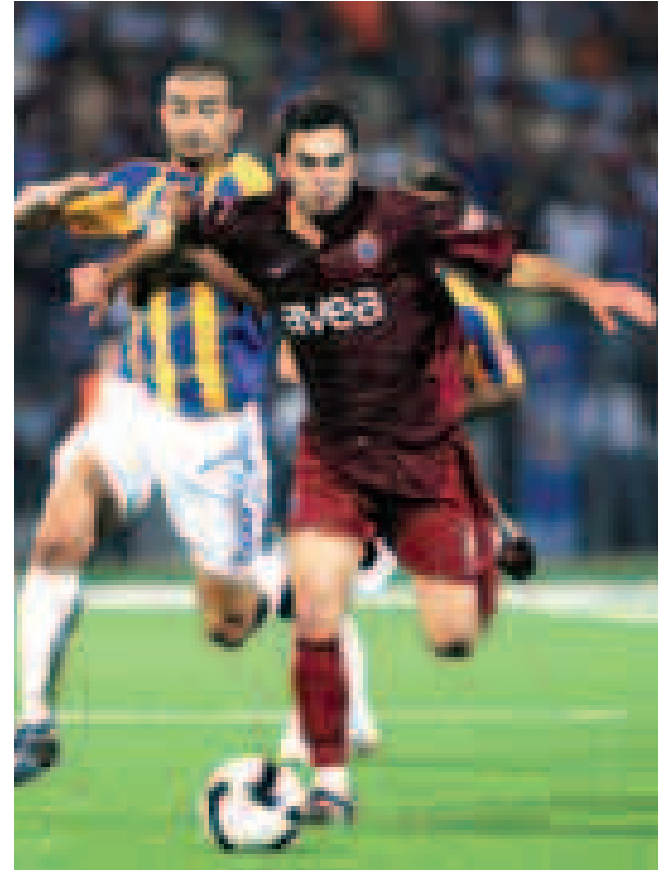
Trabzonspor Beş yeni yabancı

Bordo-mavililer, Galatasaray'la sözleşmesi sona eren Rigobert Song'u alarak defansına çok değerli bir eleman kazandırmış oldu. Song'un oynadığı hattın en soluna Dinamo Zagreb'den Hrvoje Cale'yi alan bordo-mavililer, Belçika'nın Germinal Beerschot takımından Arjantinli orta saha Gustavo Colman'ı da renklerine bağladı. 2008 Pekin Olimpiyatları'ndan boynunda gümüş madalyayla dönen eski "al-karalı" Isaac Promise de artık Trabzonspor için terini akıtacak. A milli kalecilerinden Tolga Zengin, Ümit Milli Takım eldivenlerinden Onur Recep Kıvrak gibi mühim yeteneklere tecrübelerini aktarması için transfer edilen Senegal Milli Takımı'nın file bekçisi Tony Sylva da Karadeniz ekibinin 2008-09 sezonundaki kozlarından bir diğeri olacak hiç kuşku yok ki...

Yerli oyuncu transferi ne âlemde?

Transfer incelememizin ikinci bölümündeyse Süper Lig takımlarının 2008-09 sezonunda kadrolarına kattığı yerli

oyunculardan üç-beş kelam edelim. Kuşkusuz Gökhan Ünal, Selçuk İnan, Giray Kaçar ve Egemen Korkmaz atılımlarıyla Trabzonspor, "iç kaynaklı" dış transferde spot ışıklarını kendine doğrultsa da Mustafa Pektemek, Koray Avcı ve Emre Balak'a sözleşme imzalatan Gençlerbirliği de takdire şayan bir politika izledi. Ayrıca Konyaspor'un 15 transferinin 14'ünün yerli olduğu unutulmamalı, kenara bir yere not düşülmeli... Öyleyse hangi takımlar neler yapmış birinci transfer döneminin yerli seansında, durup bir bakalım... Muhakkak ki tüm yerli transferleri alt alta yazmanın araştırmamıza sağlayacağı çok büyük bir yarar yok. Lakin biz yine de göze çarpan mühim transferleri bir bir sıralayıp,

hangi takımın yerli transferinde en çok hangi mevkie yatırım yaptığını belirleyelim... Ankaragücü, eski stoperi Burak Özsaç'ı Konyaspor'dan geri alırken, orta sahasına Bayern Münih patentli Barbaros Barut'u Kasımpaşa'dan transfer etti. Ankarasporlu Mehmet Yılmaz ile Manisasporlu Metin Akan'ı da alan Ankaragücü, 6 yerli transferinin üçünü müdafaaya, birini orta sahaya, ikisini ise ofansa yaptı. Ankaraspor dört yerli transfer yaparak 2008-09 sezonuna giriş yaparken, Gençlerbirliği geçmişte olan futbolculardan yararlanma

yolunu seçti. Geçmiş dönemde kırmızı-siyahlılar adına oynayan Baki Mercimek'in yanı sıra Erhan Güven'i de savunmaya monte eden "Leoparlar", Bursaspor'dan Ömer Aysan Barış'ı orta sahaya, yine eski bir Gençlerli Mehmet Çakır'ı da forvet hattına dahil etti. Antalyaspor, 14 yeni oyuncuyla yolunu kesiyor. altısını orta sahaya, beşini defansa, ikisini forvete ve birini kale direklerinin arasına transfer etti. Bu yeni oyuncuların kaleci Ömer Çatık, Orhan Ak, Volkan Arslan ve Mustafa Özkan futbolseverlerin yakından tanıdığı isimler... Ayrıca, altı yeni gurbetçi oyuncunun da Akdeniz iklimine alışmaya çalıştığını belirtelim. Sadece üç yerli oyuncuyla anlaşma yapan Beşiktaş, her iki kanatta da oynama özelliğine sahip Gaziantepsporlu Ekrem Dağ ile orta sahada hem kesici hem de top dağıtıcı rolüyle izlediğimiz Manisasporlu Uğur İnceman'ı renklerine bağladı. Gençlerbirliği'nde defansın göbeğinde izlediğimiz Tuna Uzümcü, Beşiktaş'ın bir diğer yerli transferi. Bursaspor'un 2008-09 sezonu için kadrosuna kattığı en önemli yerli oyuncu hiç şüphe yok ki Yusuf Şimşek. Futbolunun olgunluk dönemini yaşayan oyun kurucunun yanı sıra Denizlispor'dan takım arkadaşı Gökhan Güleç'i alarak ofans hattını güçlendiren yeşil-beyazlılar, ayrıca yine eski bir Denizlisporlu olan ve Trabzonspor'dan hatırladığımız Mustafa Keçeli'ye de savunmanın solunu emanet etti. Yedi yerli transferle birinci transfer sezonunu kapatan Bursaspor,

defansa dört, orta sahaya bir, forvete ise iki futbolcu aldı. Beş yerli transferinin dördünü orta sahaya, diğerini de kaleye yapan Büyükşehir Belediyespor'da Denizlispor'dan Serhat Gülpınar, Galatasaray'dan Okan Buruk ve Fenerbahçe'den bir yıllığına yeniden kiralanan Kerim Zengin önemli yurt içi transferleri olarak göze çarpıyor. Geçtiğimiz sezon özellikle Intertoto Kupası karşılaşmalarında parlamasına rağmen sonrasında dikiş tutturamayıp Konyaspor'a giden Trabzonsporlu orta saha elemanı Yusuf Kurtuluş ve bir başka Trabzonspor kökenli oyuncu sağ bek Feridun Sungur, Denizlispor'un yeni yerli transferleri. Gençlerbirliği Oftaş henüz Hacettepe'ye dönüşmeden Denizli'nin yolunu tutan Ali Bayraktar da hücum hattının altı çizilesi alternatiflerinden. Toplamda sekiz yerli transferi yapan "Horozlar", bunlardan birini kaleye, ikisini defansa, üçünü orta sahaya, ikisini de forvete aldı. Dokuz yerli transferden forvete tek, orta alana ve müdafaaya dörder takviye yapan Eskişehirspor'da Can Cumhur Bozacı, Tayfun Türkmen ve Bülent Ertuğrul Süper Lig'in en deneyimli futbolcuları arasında bulunuyor. Galatasaray'dan kiralanan Oğuz Sabankay'ın da geleceğin önemli orta saha oyuncularından olması bekleniyor.

Newcastle United'dan Süper Lig'e dönüş yapan A Milli Takım kaptanı Emre Belözoğlu ile büyük takım deneyimini daha önce Beşiktaş'ta tatmış Manisasporlu Burak Yılmaz, Luis Aragonés'in orta sahasına verim sağlamak için 2008-09 sezonu öncesinde Fenerbahçe'ye transfer edildi. Ezeli rakip Galatasaray ise dört yerli oyuncu tercihi de genç isimlerden yana kullandı. Kartalsporlu forvet Yaser Yıldız, Werder Bremen'den ümit milli sol bek Alpaslan Erdem, Çaykur Rizesporlu sol açık

Ferdi Elmas ve Bursasporlu sağ bek Serkan Kurtuluş, sarı-kırmızı formayla Süper Lig tecrübelerini geliştirecek yeni isimler. Gaziantepspor, tıpkı Eskişehirspor örneğinde olduğu gibi takıma kazandırılan sekiz yeni yerli oyuncudan önemli bir bölümünü Süper Lig gediklileri arasından seçti. Erman Özgür, Murat Şahin, Mehmet Yozgatlı ve Emrah Eren, Süper Lig tecrübeli isimler olarak göze çarparken, forvet hattına hiç transfer yapılmadı, kaleye ve defansa birer, orta sahaya ise altı taze oyuncu kazandırıldı.

Son Sakaryalı Mustafa

Kadrosuna yedi oyuncu katan Gençlerbirliği, Genç Milli Takım oyuncularından Mustafa Pektemek, Emre Balak ve Bilal Çubukçu'nun yanı sıra iki deneyimli ismi

Koray Avcı ve İlhan Eker'i transfer etti. Savunma ve orta saha üç yeni elemanla kuvvetlendirilirken, Sakaryaspor'dan gelen Mustafa Pektemek'in önümüzdeki yıllarda Hakan Şükür'ün tahtını sarsacağı konuşuluyor. Genç takım kimliğinden taviz vermeyen Hacettepe, ikisini defansına ikisini de orta alanına derinlik kazandırması için renklerine bağladığı dört futbolcunun üçünü 1988, 1990 ve 1991 doğumlu oyuncular arasından seçti. Bu oyuncular arasında tecrübesiyle öne çıkan bir isim var ki futbolseverler onu Denizlispor, Beşiktaş, Gençlerbirliği ve Manisaspor'dan hatırlayacaktır; Ümit Bozkurt. Kayserispor, Tolunay Kafkas'ın Genç Milli Takımlar'da çalıştığı dönemden tanıdığı genç ve yetenekli isimleri kadrosuna kattı sezon öncesinde. Renklerine bağladığı 10 yerli oyuncunun yarısını Almanya, Hollanda ve Avusturya'daki takımlardan alan sarı-kırmızılılarda

en çok altı çizilesi transferler ise genç oyuncular Tervik Köse ve Eren Güngör. Bir kaleci, üç savunmacı, beş orta alan oyuncusu ve bir hücumcuyla ekibini güçlendiren Tolunay Kafkas, 1 Haziran-1 Eylül arasını uzun vadeli yatırımlara harcadı.

Ligin yeni takımlarından Kocaelispor, 2008-09 sezonu için 10 yeni yerli futbolcuyla anlaştı. Senelerdir Süper Lig havasını koklamış isimlere yeşil-siyahlı formayı giydiren yönetim, bu şekilde lige çıkılan ilk yıl tutunmayı hedeflediğini açıkça ortaya koymuş oldu. Serdar Kulbilge, Kemal Aslan, Serhat Akın ve Murat Hacıoğlu gibi Fenerbahçe geçmişleri olan futbolcuların yanı sıra Bülent Bölükbaşı ve Tolga Seyhan da Kocaelispor'a yeni sezonda katkı sağlayabilecek isimler. Kaleci Serdar'ın yanı sıra üç müdafaacı,

beş orta saha oyuncusu ve bir forveti İzmit havasıyla tanıştıran Körfez ekibi, uzun maratonda korkulu rüya görmek istemiyor. 14 yerli oyuncuyla sözleşme imzalayan Konyaspor ise kadrosunda deyim yerindeyse bir revizyona gitti. Bir kaleci, üç defans, yedi orta saha ve üç forvet oyuncusuyla kadrosunu zenginleştiren Konyaspor da Süper Lig gediklisi isimlere yeni bir şans verdi. İsmail Güldüren, Fatih Egedik, Cihan Haspolatlı ve Fahri Tatan gibi oyuncular yeşil-beyazlıları 2008-09

sezonunda bir tık öteye taşımak için uğraş verecek. Beş yerli futbolcuyu Sivasspor formasıyla tanıştıran "Yiğidolar", bu tercihlerinden ikisini savunmaya, ikisini orta alana, birini de forvete ayırdı. Genç Milli Takımlardan tanıdığımız Eyüp Kadri Ataoğlu'na yatırım yapan Sivasspor, Süper Lig'de çeşitli takımların formasını giymiş sol bek Faruk Bayar'ı da bu dönemde kadrosuna kattı.

Yaptığı 22 transferle döneme damgasını vuran Trabzonspor, bu isimlerden dokuzunu pilot takım Trabzon Karadenizspor'a kiraladı. Aldığı beş yabancı oyuncunun yanı sıra sekiz yerliyle kadrosunu revize eden Ersun Yanal, özellikle orta saha ve defansa kafasını yordu, Gökhan Ünal dışında aldığı yedi yerlide kontenjanı beş savunmacı ve iki orta alan oyuncusuna ayırdı. Yeni Trabzonspor'da Selçuk İnan, Egemen Korkmaz ve Giray Kaçar dikkat çeken transferler olarak göze çarpıyor...

Solda yeni alternatif

10 yaşımıdayken Trabzonspor'un seçmeleri olduğunu öğrenmiştim. Katıldım ve kazandım. Eski bir futbolcu olan babam bu konuda bana destek verdi, yol gösterdi. Dayılarım da profesyonel liglerde oynamış futbolcular.

Trabzonspor'un bütün kategorilerinde oynadım. 18 yaşımda Orduspor'a kiralandım ve profesyonel oldum. Bakırköyspor'a da kiralık olarak gönderildiğimi sanıyordum ama sezon sonunda gördüm ki bonservisimle verilmişim. Bu bir yıkımdı benim için.

Bakırköyspor'da bir sezon daha kaldım. Ertesi sezon da Denizlispor'a transfer olarak 3. Lig'den Süper Lig'e çıktım. Denizlispor'un eski kaptanı "Baba Kenan" Bakırköyspor'da birkaç maçımı izleyip beğenmiş. Onun referansıya transfer oldum.

Geçtiğimiz sezon sol bekte üç farklı oyuncu dönüşümlü oynadık. Bu sezon ise acemiliğimi atıp güven kazanarak aşama kaydettiğimi düşünüyorum. Oyuncu güven kazanınca bazı özelliklerini ortaya çıkarabiliyor, oyuna ağırlığını koyabiliyor.

Çağlar Birinci

▼Milli Takım kadrosu açıklandığında en sürpriz isimlerden birisi sendin. Gerçi Romanya ile oynanan A2 maçının kadrosunda yer alarak bir sinyal vermiştin ama yine de A kadroda yer alman çok beklenen bir durum değildi. Böyle bir gelişmeyi bekliyor muydun? Bu daveti aldığında neler hissettin?

▲Açıkçası Milli Takım kadrosuna çağrılmak benim için de sürpriz oldu. Haberi aldığım anda antrenmandaydım ve her futbolcu gibi ben de çok mutlu oldum.

▼Milli olunca projektörlerin de üzerine döndüğü bir oyuncu konumuna geliyorsun ister istemez. Dolayısıyla biz de seni biraz daha yakından tanımak istiyoruz.

▲1985 Trabzon doğumluyum. Futbola ilkokul dördüncü sınıfa giderken 10 yaşımda başladım. Babam Köy Hizmetleri'nde işçi, annem ev hanımı, iki erkek kardeşiz. Kardeşimin futbolla

ilgisi yok, o okumayı tercih etti.

▼Bir Trabzonluya pek sorulacak soru değil ama sendeki futbol ilgisi nasıl başladı?

▲Trabzonspor'un seçmeleri olduğunu öğrenmiştim. Katılmayı çok istedim. Babam da sağ olsun hem izin hem de destek verdi. Seçmelere katıldım ve kazandım.

▼Ailenin futbolla ilişkisi hangi düzeydeydi?

▲Babam da gençliğinde amatör kümede oynamış ama onların döneminde Trabzon Amatör Küme'nin bugünün 2. Ligi'nden farksız olduğu anlatılır. Dolayısıyla babam futbolu bilen bir insan ve bana her zaman destek oldu, yol gösterdi. Dayılarım da profesyonel liglerde oynamış futbolcular.

▼Futbola başlarken neleri hedefliyordun? Zengin ve şöhretli olmak gibi hayallerin mi vardı?

▲O yaşlarda hiçbir çocuk parayı düşünmez. Henüz 10 yaşındaydım ve futbolu çok

Mazlum Uluç

seviyordum. Trabzon'da zaten futbolculuk herkesin ilk düşündüğü meslek haline gelmiş durumda ve sözünü ettiğim yaşlarda futbol oynamayan bir çocuk bulamazsınız. O dönemde sadece futbol sevgisi vardı içimde. Bir de Trabzonspor'da oynamak gibi büyük bir heves.

▼Eğitimi ne yaptın bu arada?

▲Liseyi bitirdim, sonrasında üniversite sınavlarına girdim ve kazandım. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu sınavlarına gireceğim sırada sakatlandım. Ertesi sene yine sınavı kazandım ama bu defa da kampta olduğum için gidemedim.

▼Trabzonspor'un altyapısına seni seçen kimdi?

▲Altyapı koordinatörü Özkan Sümer'di. Beni seçen antrenör ise Mustafa Akçay'dı. Minik takımdan itibaren bütün kategorilerde oynadım. Kısa bir dönem Trabzonspor'un A takımında kaldıktan sonra Orduspor'a kiralık olarak gittim.

▼Onca yıl Trabzonspor'da kaldın ama ilk

Fatih Terim tarafından Ermenistan ve Belçika maçlarının Milli Takım kadrosuna çağrıldığında bir anda dikkatleri üzerine çekti. Trabzonspor'un altyapısında yetişse de 18 yaşına geldiğinde kulübünden tatsız anılarla ayrılmıştı. Şimdi 23 yaşında ve geçtiğimiz sezon Denizlispor'da gösterdiği çıkışı bu sezon da sürdürüyor. Türkiye'nin sol bek arayışlarına sürati, kuvveti, çabukluğu ve hücumu verdiği destekle yeni bir alternatif sunuyor.

profesyonel sözleşmeni Orduspor'la yaptın. Neden Trabzonspor seni profesyonel yaparak yararlanmak yerine göndermeyi seçti?

▲Aslında orası karışık bir hikâye. Trabzonspor'da bugüne kadar birçok oyuncunun başına gelen bir olayı ben de yaşadım işte. Zaten Orduspor'a da transfer döneminin sona ermesine iki gün kala gittim. Ancak imza attıktan sonra bir sakatlık geçirdim. Orduspor'da yarım sezon kaldıktan sonra yeniden Trabzonspor'a döndüm ve bu defa Bakırköyspor'a gönderildim.

Trabzonspor'dan gönderilmem yıkım oldu

▼Yine kiralık olarak mı gittin?

▲Aslında ben kiralık gittiğimi zannediyordum ama sonradan öğrendim ki bonservisimle birlikte vermişler. Oysa ben Bakırköyspor'da oynadığım yarım sezonda kendimi Trabzonspor'un oyuncusu

biliyordum. Sezon sonunda geri dönecek ve Trabzonspor'un formasını giyecektim. Ancak sezon sonu geldiğinde satışımın yapıldığını öğrendim. Açıkçası bu bir yıkımdı benim için. Büyük bir hayal kırıklığı yaşadım. Ama kendimi toparlamam gerektiğini biliyordum. Hayat devam ediyordu ve mücadele etmek için ayakta kalmak zorundaydım. Bakırköyspor'da bir sezon daha oynadıktan sonra Denizlispor'a transfer oldum.

▼3. Lig'den bir anda Süper Lig'e terfi ettin yani. Bakırköyspor'da iyi bir performans göstermiş olmalısın. O transferin nasıl gerçekleşti?

▲Denizlispor'un eski kaptanı "Baba Kenan" var (Kenan Atay). O dönemde Denizlispor'un izleme komitesinde bulunuyordu. Bakırköyspor'da birkaç maçımı izleyip beğenmiş. Baba Kenan'ın referansıyla 2006 yılında Denizlispor'a transfer oldum.

▼Bir gün Trabzonspor'a geri dönmek gibi bir hedefin var mı? "Bir gün Trabzonspor'a dönüp herkese Çağlar'ın kim olduğunu göstereceğim"

gibi bir düşünce geliştirdi mi kafanda?

▲Mutlaka böyle düşünceler geçti aklımdan. Ama şu anda ille de Trabzonspor'da oynayacağım gibi fikirlerle kendimi şartlandırmak istemiyorum. Elimden gelenin en iyisini yapıp güzel noktalara ulaşmak istiyorum. Trabzonspor tabii ki benim memleketimin takımı. Arada bazı yaşanmışlıklar da var. İleride bir gün mutlaka oraya dönmek isterim.

Sol bek oynamaktan keyif alıyorum

▼Geçtiğimiz sezon seni sahanın farklı bölgelerinde izledik. Stoper de oynadın sol bek de. Asıl mevkiin neresi, hangi bölgede kendini daha rahat ve verimli hissediyorsun?

▲Asıl mevkiim sol bek. Minik takımdan itibaren hep sol bek oynadım. Geçtiğimiz sezon Güvenç Kurtar bir milli maç arasında katıldığımız özel turnuvada beni stoper mevkiinde denedi. İlk kez oynamıştım ve gösterdiğim performansa ben de

Ali Yalçın genç ve futbolu yakın geçmişte bırakmış bir teknik direktör olduğu için bizi daha özgür bırakıyor. Eskiden beri gelen "bek oyuncusu fazla öne çıkmayacak, topu ayağında fazla tutmayacak" gibi kısıtlamaları bir yana bırakıp, bize "Futbol oynayın" diyor.

gerek yok. O renkleri gördüğünüz an direkt motive oluyorsunuz. Çünkü geçmişte yaşanmış bazı olaylar var. Çok değişik bir duyguydu ve o maçta gerçekten de iyi oynamıştım. O gün Trabzonspor'u 2-0 yenmiştik.

▼Bu sezon artık takımın banko oyuncularından birisi oldun. Firesiz oynuyorsun. Bunu yeni Teknik Direktörünüz Ali Yalçın'ın göreve gelmesinin ardından kaydettiğin bir aşama olarak mı görüyorsun yoksa normal bir gelişme olarak mı değerlendiriyorsun?

▲Güvenç Hoca kadroyla ilgili farklı düşüncelere sahipti. Kadrodaki tüm oyuncuları oynayacak kapasitede görüyordu. Dolayısıyla birkaç oyuncu dışında herkes birbirine yakın sayıda maç oynadı. Sol bekte Carlos, Murat Karakoç ve ben dönüşümlü olarak eşit şans aldık. Bu sezon ise Süper Lig'de ilk sezonumun getirdiği acemiliği atıp güven kazanarak bir aşama kaydettiğimi düşünüyorum. Oyuncu güven kazanınca bazı özelliklerini ortaya çıkarabiliyor, oyuna ağırlığını koyabiliyor. Ali Yalçın'ın benim bir önceki sezondan hocam olması da avantaj tabii.

▼Senin bir de Denizli Belediyespor deneyimin var. Ondan da söz eder misin?

▲Denizlispor'a geldiğim ilk sezonda tecrübe kazanmam için İstanbulspor'a kiralandım. Ancak transfer sezonu bittikten sonra kadro dışı kaldım. Altı ay futbol oynayamadım. Denizli'ye döndüm ve yarım sezon Denizli Belediyespor'da oynadım. Ardından da geçtiğimiz sezondan itibaren Denizlispor'da oynamaya başladım.

Daha özgür oynuyoruz

▼Oyuncunun kendisini daha önceden tanıyan bir teknik direktörle çalışması ne gibi artılar getiriyor?

▲Ali Yalçın Hocamız genç ve futbolu yakın geçmişte bırakmış bir teknik direktör olduğu için bizi daha özgür bırakıyor. Eskiden beri gelen "bek oyuncusu fazla çıkmayacak, topu ayağında fazla tutmayacak" gibi kısıtlamaları bir yana bırakıp, bize "Futbol oynayın" diyor. Böyle olunca da her oyuncu sahip olduğu özellikleri rahatlıkla ortaya koyabiliyor.

▼Seni sert şut atabilen, güçlü ve markaj özelliği yüksek bir oyuncu olarak tanıyorum. Milli Takım'a ülkenin en seçkin oyuncuları davet ediyor. Senin rakiplerinin arasından sıyrılmanı sağlayan başka özelliklerin nelerdi ki bugün bu elit oyuncuların arasında yer alıyorsun?

▲İnsanın kendisini bu şekilde anlatması kolay değil. Ama hocalarım topu iyi kullandığımı, çabuk, süratli ve kuvvetli olduğumu, toplara iyi vurduğumu ve iyi orta yapabildiğimi söylüyor. Ancak Fatih Hocam beni kadroya alırken ne düşünmüştür, onu bilemiyorum.

▼Türkiye'de bir dönem sol bek sıkıntısı yaşandı ve Milli Takım'ın sol kanadında sağ ayaklı oyuncular forma giydi. Bugün bakıldığında ise o bölgedeki alternatiflerin sayısının arttığı görülüyor. Sence bu kadar kısa sürede ne değişti?

▲Bunu jenerasyon değişikliğiyle açıklayabiliriz belki. Hakan Balta, Volkan Yaman, Uğur Boral ve benim gibi oyuncular ligde son bir-iki sezondur

ön plana çıktık. Bu oyuncular birkaç sezon öncesine kadar daha alt kategorilerde futbol oynuyordu.

▼İdeal bir sol beklin özellikleri neler olmalı? Senin başlangıçtaki idolün kimdi?

▲Futbola başladığım günden beri Abdullah Ercan'ı çok beğenirdim. Bek oyuncusunun özelliklerine gelince; bu bölgede oynayan futbolculunun öncelikli görevi savunma. İyi bir sol bek öncelikle o bölgeden gelen rakip atakları karşılayabilmeli ve ters kademelere de girebilmeli. Bunları yaptıktan sonra hücum geliyor. Eğer o kulvarda ileri geri gidip gelebiliyor ve hücumla çıktığınızda topu iyi kullanabiliyorsanız ideal bir beksiniz demektir.

▼Bugün hangi sol bekleri beğeniyorsun?

▲Bizim ligimizde Hakan Balta iyi bir sol bek. Roberto Carlos'u söylemeye zaten gerek yok. Dünyanın gelmiş geçmiş en iyi sol beklerinden birisi.

▼Eğer Trabzonspor'da kalsaydın senin oynayacağın bölgede forma giyen Cale'yi nasıl değerlendiriyorsun?

▲Cale çok övülen bir futbolcu, ancak bugüne kadar anlattıkları kadar bir performans gösteremedi. Yeni gelmesinden kaynaklanıyor olabilir. Daha sağlıklı bir değerlendirmeyi ilerleyen haftalarda yapmak gerekir.

▼Seni en çok zorlayan rakip oyuncular hangileri?

▲Tek kelimeyle Yattara. Ama Yattara sadece beni değil tüm rakiplerini zorluyor. Bütün defans oyuncuları için korkulu rüya.

▼Bazı yıldız oyuncular takımdan ayrıldı ve Denizlispor büyük çaplı bir kadro değişimi yaşadı. Yeni kadronuzla bu sezon neleri hedefliyorsunuz?

▲Geçtiğimiz sezon başında da "Denizlispor küme düşer" diye yaygın bir kanaat vardı. Ama biz arkadaşlığı ve uyumu yakalayıp sistemi oturtuktan sonra oldukça başarılı olduk. Öyle bir ligimiz var ki, futbolcuların kalitesi birbirine oldukça yakın. Sahaya çıktığınızda kim kazanmayı daha fazla istiyorsa o kazanıyor. Denizlispor geçtiğimiz sezon genç oyunculara şans veren ve bunun karşılığını alan bir takımdı. Yönetimimiz bu jenerasyona güvendi ve takımı neredeyse tamamen gençlerden oluşturdu. Kadroda 16-17 futbolcu 18-22 yaş arasında. Takımda futbolu gerçekten bilen, yetenekli oyuncular var. Bu kadro yavaş yavaş aradaki uyumu da sağlıyor.

▼Gelecekle ilgili kariyer planlamanda neler var?

▲Bugün Milli Takım kadrosunda yer alabilmek benim için çok büyük bir onur. Denizlispor'da bu sezon elimden gelenin en iyisini yaparak dört büyük takımdan birisine transfer olmak ve A Milli Takım kadrosunda yer almayı sürdürmek istiyorum.

▼Babanın işçi olduğunu söylemiştin. Bugün iyi para kazanan bir evlât olarak ailene destek oluyor musun?

▲Ne kazandıysam babama gönderirim. Onun parayı benden daha iyi tutacağını veya yatırım yapacağını bilirim. Babam da arsa alıyor, ev alıyor, ihtiyacım olduğu zaman da bana para gönderiyor.

şaşırdım. Daha sonra o bölgede bir eksiklik olduğunda Güvenç Hoca beni stoper oynatmaya başladı. Ama açıkçası sol bek oynadığım zaman futboldan büyük keyif alıyorum.

▼Geçtiğimiz sezon 34 lig maçının sadece yarısında sahadaydın. Bunun sebebi neydi?

▲Sezon başında Güvenç Hoca gençlere güvendiğini ve oynatabileceğini söylüyordu. Ancak ilk haftalarda pek şans bulamadım. Fırsatı Kayserispor maçında yakaladım ve o maçtaki performansıyla artık takımın on birinde sürekli düşünülen bir oyuncu oldum.

▼O maçta galiba Mehmet Topuz'a karşı oldukça iyi bir performans göstermiştin.

▲Evet, Mehmet ağabeyle karşı karşıya oynamış ve beğenilmişim. O maçın ardından arka arkaya şans bulmaya başladım. Ancak Ankaraspor maçında üst adalem yırtıldı ve bir duraklama yaşadım. Daha sonra Trabzonspor maçında kasığım yırtıldı. Araya giden bu sakatlıklar nedeniyle maçların ancak yarısında oynayabildim ama geçtiğimiz sezon gösterdiğim performans beni ilk on bir için sürekli düşünülen bir oyuncu haline getirdi.

Trabzonspor'a karşı motive olmaya gerek yok

▼Trabzonspor'a karşı oynadığın maçı merak ediyorum doğrusu. Altyapısından yetiştiğin ve kendi rızan dışında ayrılmak zorunda kaldığın takıma karşı ilk kez oynadığında neler hissettiğinden söz eder misin?

▲Aslında neler hissettiğimi anlatmam kolay değil. Hani derler ya "anlatılmaz, yaşanır" diye; tıpkı öyle. Kendi memleketimin takımı, yıllarca formasını giydiğim bir takım. Böyle bir maça kendinizi motive etmek için çaba harcamanıza

Profesyonel ligleri hangi kurum yönetmeli?

Türkiye geçtiğimiz ay ligleri kimin yönetmesi konusunda ciddi bir öneriyle karşı karşıya kaldı. Kulüpler Birliği, liglerin yönetiminin kendilerine bırakılmasını istedi ve buna örnek olarak da İngiltere'deki lig organizasyonunu gösterdi. Aslında sadece İngiltere'de değil, İtalya ve Almanya'da da ligleri Futbol Federasyonu değil, kulüplerin oluşturduğu kurumlar organize ediyor. Bu yazıda, söz konusu lig yönetimlerinin en önemli örneği olan İngiltere Premier Lig'deki uygulamayı mercek altına alacağız.

Burak **Gürkan**

Türkiye Futbol Federasyonu, Türkiye'de futbola dair her şeyin tek başına sahibi durumundadır. Tüm ligler, kupa organizasyonları, milli takımlar, amatör futbol faaliyetleri, futsal, plaj futbolu, bayan futbolu, hakemler, futbolcu, antrenör, hakem eğitimleri gibi futbolla ilgili tüm faaliyet alanları Türkiye Futbol Federasyonu çatısı altında toplanmıştır. Türkiye Futbol Federasyonu'nun kendisine ait kanunu ve yapılanması mevcuttur. Bu yapılanma modeli ile özerk ve ciddi hareket kabiliyeti olan bir kurumdur. Oysa ki; İngiltere, İtalya, Almanya gibi futbolda çok ilerlemiş, diğerleri tarafından örnek alınan ülkeler, yapılanmalarını biraz daha farklı kurgulamıştır. İngiltere'de, "The FA" liglerin yönetimini üstlenmemektedir. Aynı şekilde İtalya'da ligleri İtalya Futbol Federasyonu, Almanya'da da Almanya Futbol Federasyonu yönetmemektedir. Peki, Avrupa'nın, hatta dünyanın en büyük futbol ülkelerinde liglerin yönetimi konusunda nasıl bir yönetim kurgusu uygulanmaktadır? Bu ülkelerde ligleri ayrı bir lig birliği veya

şirket yapıları, federasyondan bağımsız olarak yönetmektedir. Bu sistemi en başarılı uygulayan, en köklü geçmişe sahip ülke ise İngiltere'dir.

İngiliz Ligi'ni limitet şirket yönetiyor

İngiltere'de ligleri yöneten şirketin adı; "The Football Association Premier League Limited"tir. Şirketin tanımlanmış sorumluluk alanı çok geniş olmakla beraber ana görevi dünyanın en değerli ve ilgi çekici ligi olan İngiltere Premier Ligi'ni yönetmektir. İngiltere'de 15 Ağustos 1992'de ilk Premier Lig maçı oynanmıştır. 1980'lerde İngiltere'de holiganizm ortalığı kasıp kavurur durumdayken ve stadyumlar oldukça kötü, eski, konforsuz yapılar halindeyken, 1985'te meydana gelen "Heysel Faciası" ve 39 taraftarın ölümü sonucu İngiliz futbolu ciddi yara almış, UEFA tarafından İngiliz kulüplerinin Avrupa kupalarına katılmaları yasaklanmıştır. Bu talihsiz olayın hemen ardından 1989 yılında, Hillsborough'da, Nottingham Forest ile Liverpool arasında oynanan İngiltere Federasyon Kupası Yarı Final maçında 96 seyircinin ölümü ve 150'den

fazlasının yaralanması sonucu Lord Justice Taylor'ın hazırladığı rapor İngiltere'de futbolun yeniden yapılanması zorunluluğunu ortaya koymuştur. Bu rapor sonrası, 17 Temmuz 1991 yılında "Kurucu Üyeler Anlaşması" imzalanmış ve bugün tüm futbol dünyasını etkisi altına almış bulunan Premier Lig'in ilk adımları atılmıştır. Anlaşmaya göre yeni yapılanma, ticari olarak federasyondan ve diğer liglerden ayrılacak, kendi yayın anlaşmalarını, sponsorluk anlaşmalarını yapabilecektir.

Yayın geliri 10 misli arttı

20 Şubat 1992 yılında ise Premier Lig yapılanmasını limited şirket olarak tamamlamıştır. Şirket kurulumunu takiben futbol dünyası için radikal değişikliklere imza atmaya başlamıştır. Bu değişiklik rüzgârının ilk adımı TV yayın haklarının kolektif olarak SKY TV'ye satılması olmuştur. O tarihe kadar TV'de maç izleyecek seyircilerin, söz konusu maçları izlemeleri için bir bedel ödemeleri alışılmış değildir. Şirket ile SKY TV arasında imzalanan anlaşmanın değeri 5 yıl için 191 milyon pound olarak

gerçekleşmiştir. Bugün İngiltere Premier Ligi'nin 2007-2010 dönemi için SKY TV ve Setanta tarafından imzalanan yeni sözleşmenin değerinin 1.7 milyar pound olduğu düşünülürse, aradan geçen 15 yılda yapılan değişikliğin en azından ticari olarak İngiliz futbolunu ve kulüplerini başka bir seviyeye çektiği görülmektedir. Ligin inanılmaz boyutta büyümesine, TV anlaşmalarının yanında sponsorluk anlaşmalarının da çok büyük katkısı olmuştur. 1993 yılında ilk sponsorluk anlaşması Carling ile imzalanmıştır. Carling'in 4 yıl için ödediği bedel 12 milyon pound olarak gerçekleşmiş ve ligin adı FA Carling Premier League olarak uygulanmıştır.

4 senenin sonunda isim sponsorluğu anlaşması yüzde 300'lük inanılmaz bir artışla 4 senelik yeni bir dönem için yenilenmiş, 2001 yılında ise Barclaycard 3 senelik bir dönem için 48 milyon pound ödeyerek ligin yeni isim sponsoru olmuştur. 2004 yılında ise Barclays sponsorluğu devralmış ve 2007 yılında sponsorluk anlaşmasını 3 sene için 65.8 milyon pound bedelle yenilemiştir. Ligin isim sponsorluğunun yıllık 3 milyon pounddan 15 senede 21.9 milyon pounda çıkmış olması gerçek bir ticari başarıdır. İngiltere'de en üstte yer alan lig organizasyonunun limitet şirket yapısı altında yapılanması ve federasyondan ayrılması sonrası sağlanan ciddi ticari girdiler sayesinde doğal olarak kulüplerin kasaları dolmaya, futbolculara daha yüksek bedeller ödenmeye, stadyumlar yenilenmeye ve toplu olarak futbolun genel kalitesi yükselmeye başlamıştır.

1992 yılında Premier Lig'de sadece 11 adet İngiltere ve K.İrlanda dışından futbolcu bulunurken, 2007 yılında bu sayı 250'yi geçmiş ve İngiliz futbolu, içine kapanık yerel bir organizasyon olmaktan çıkıp, uluslararası bir kimliğe kavuşmuştur.

Federasyon, şirketin güçlü ortağı

Önceleri 22 kulüple başlayan organizasyonda bugün 20 kulüp mücadele etmektedir. Dolayısıyla "The Football Association Premier League Limited" in 20 ortağı bulunmaktadır. Yapılanmaya göre ligden düşen kulüpler ortaklık yapısından ayrılmakta, lige yükselen kulüpler ise ortaklık yapısına dâhil olmaktadır. Şirketin günlük işleri, şirket genel kurulu tarafından göreve getirilen bir Başkan ve CEO tarafından yürütülmekte, yönetim kurulunu ise ortaklık yapısında bulunan, yani ligde oynayan

20 kulübün temsilcileri ile İngiltere Futbol Federasyonu'ndan oluşmaktadır. İngiltere Futbol Federasyonu'nun hissesi güçlendirilmiş bir hissedir ve ligden düşme, lige çıkma, başkan ve CEO'nun atanması gibi bazı çok önemli kararlarda veto hakkı bulunmakta, bunların dışında şirketin günlük işleyişine katılma ya da müdahil olma hakkı bulunmamaktadır. İngiltere'de, İngiltere Futbol Federasyonu ise yönetsel bir yapıdan ziyade regülatif bir yapıdadır. Tüm milli takımlar ve yerel kupa organizasyonları federasyonun sorumluluğundadır. Ligin disiplin hükümleri de

İngiltere Futbol Federasyonu tarafından uygulanmaktadır. Tüm kulüpler ayrı bir yapılanma üzerinden rekabet ediyor olmalarına rağmen, İngiltere Futbol Federasyonu'ndan lisans almak zorundadır.

Alt liglerde de aynı uygulama var

Premier Lig'in yapılanmasının bir benzeri "The Coca-Cola Championship" adı altında, The Football League tarafından İngiltere'nin diğer ligleri için de uygulanmaktadır. The Football League de tıpkı Premier Lig'i yöneten şirket gibi bir limitet şirket çatısı altında yapılanmıştır. Şirket yapılanması ve profesyonel yönetim tarzı sayesinde İngiltere'de Premier Lig'in dışında kalan ligler için de çok önemli ve yüksek bedelli ticari anlaşmalar yapılmıştır. Bugün

The Coca-Cola Championship'in TV yayın hakkı anlaşmasının bedeli 3 yıl için 264 milyon pound değerindedir. Bu bedelle bünyesinde 72 kulüp ve 3 lig bulunduran organizasyon Avrupa'nın en değerli TV yayın hakkı anlaşmalarından birisine sahiptir.

The Football League'in, Coca-Cola ile imzalamış olduğu isim sponsorluğunun değeri ise 3 yıl için 15 milyon pounddur. Bu değeri ile Coca-Cola anlaşması Avrupa'nın en önemli sponsorluk anlaşmalarından birisidir.

İtalya ve Almanya örnekleri

Yapıları İngiltere'deki kadar profesyonel olmamakla beraber, Almanya ve İtalya'da da ligler federasyon yapısından bağımsız yapılar olarak yönetilmektedir. İtalya'da ligin yönetimini, kısaca Lega Calcio olarak bilinen "Lega Nazionale Professionisti" üstlenmiştir. 1946 yılında, II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından kurulan yapının amacı Serie A ve Serie B'yi yönetmektir. Ligin isim sponsoru ise TIM yani Telecom Italia Mobile'dir. Yapısı İngiltere'deki gibi şirket düzeninde olmamakla beraber, lig birliği benzeri bir yapılanma ile federasyondan ayrı bir kurumdur. Almanya'da da ligo, Almanya Futbol Federasyonu'ndan bağımsız bir yapılanma olan "Deutsche Fußball Liga GmbH", yani kısaca DFL yönetmektedir. 18 Kasım 2000 tarihinde kurulan DFL de tıpkı İngiltere'deki örneği gibi şirket yapılanmasına sahiptir.

Alman ligo için tüm TV yayın anlaşmaları ile sponsorluk anlaşmalarını yapmaya Almanya Futbol Federasyonu değil, DFL yetkilidir.

1963'teki kuruluşundan bu yana ilk defa Alman Ligo için 2007'nin Ağustos ayında Deutsche Telekom'un iştiraklerinden T-Mobile ile 60 milyon euro bedelle bir sponsorluk anlaşması imzalanmıştır.

Şüphesiz bu kadar değerli sponsorluk ve yayın anlaşmalarının imzalanabiliyor olmasının en önemli sebebi yapıların profesyonel ve federasyonların politik düzenlerinden bağımsız olmasıdır. Bir anlamda kulüpler kendi kendilerini yönetmektedir. Dolayısıyla kararlar kulüpler tarafından alınmakta ve karar aşamasında kulüp temsilcileri tarafından tüm detaylarıyla tartışılmaktadır.

Hamdi Aslan

Hamdi Aslan

“Oyuncu sayımız her sene bir öncekinin iki katı kadar artıyor. Türkiye’de 'Bayan futbolu da vardır' imajı yavaş yavaş oturacak. Ancak, ülkemizin sosyal ve ekonomik yapısı nedeniyle bunun çok kolay ilerleme göstereceğini düşünmüyorum.”

Arzu Karabulut

“Almanya’da kadınların futbol oynadığını duyunca veya görünce insanlar şaşırmıyor. Türkiye’de bu anlayışın değişmesini isterim. 2005’te Türkiye’de sadece 6 bayan futbol takımı vardı. Şimdi ise 25. Almanya’da sadece Köln şehrinde 40 takım var.”

Futbol erkek oyunu değildir!

Bayan futbolu aslında sadece bizim için değil, dünya için de yeni bir kavram. Ancak Türkiye'deki bayan futbolunun dünyanın bu konuda öne çıkan ülkeleriyle paralellik gösterdiğini söylemek mümkün değil. Hatta ülkemizde 1993'te kurulan Bayanlar Ligi'ne 2000'li yıllarda ara verilmek zorunda kalınmıştı. 2006'dan itibaren Federasyon tarafından yeniden yapılandırılan bayanlar futbolunun lokomotifi kuşkusuz milli takımlar. Türkiye'deki bayan futbolunu A Milli Takım Teknik Direktörü Hamdi Aslan, U19 Takım Teknik Direktörü Özay Atmaca ve oyuncu Arzu Karabulut'la masaya yatırdık.

Türker Tozar

Futbol, ülkemizde her ne kadar bayan-erkek büyük bir izleyici kitlesi tarafından tutkuyla takip edilse de iş oynamaya geldiği zaman erkeklerin kesin bir hegemonyaya sahip olduğu görülüyor. Üstelik geçmişten gelen sosyolojik faktörler ve toplumda kadına biçilen rol gibi olgular düşünüldüğünde futbol oynamak isteyen bayanlar yeterince destek göremiyor. 1991 yılında Çin’de düzenlenen Bayanlar Dünya Kupası, iki yıl içinde yansımalarını ülkemizde de göstermiş

ve 1993-94 sezonunda 20 takımın katılımıyla Bayanlar Futbol Ligi kurulmuştu. Dinarsuspor, dört yıl üst üste şampiyon olarak dikkatleri üzerine çekmiş ve bayanların futbola olan ilgisini artırmıştı. Ancak, 2000’li yıllarla birlikte takım sayısında dikkat çekici bir azalma oldu ve 2003-2006 yılları arasında Bayanlar Ligi’ne ara verildi. 2006 yılında 18 takımın katılımıyla tekrar oynanmaya başlanan lig, bugün hâlâ devam ediyor. UEFA’nın Grassroots (HERKEŞİÇİN FUTBOL)

Projesi kapsamında da bayan-erkek herkesin futbol oynaması hedeflendiği için Türkiye Futbol Federasyonu da gelişmesi ve tekrar bir duraklama devrine girmemesi için, bayan futboluna ilginin artması adına büyük çaba gösteriyor. İlgiyi artıracak en önemli faktörlerden bir tanesi milli takımların başarısı. Erkekler kategorisinde milli takımlarımızın elde ettiği zaferlerin ardından, artık Bayan Milli Takımlarımızın da başarılarına alkış tutmak istiyoruz. Ancak, bunun için henüz erken. Çünkü takımlarımız henüz emekleme aşamasında. Temel sorun sağlam bir altyapının olmayışı ve yeni oyuncular bulma zorluğu. Bayan Milli Takımlarımız hakkında bilgi almak, mevcut durumlarını konuşmak ve sıkıntılarını dinlemek için Bayan A Milli Takımımızın Teknik Direktörü Hamdi Aslan ile Bayan U19 Milli Takımımızın Teknik Direktörü Özay Atmaca’nın kapısını çaldık. Bayan U19 Milli Takımımızın oyuncusu Arzu Karabulut’tan da yurtdışındaki bayan futboluyla ilgili bilgi aldık.

Aslan “Mevcut anlayışı yıkmamız gerek”

Yıllarca Trabzonspor forması altında ter döken ve kulübün en önemli oyuncularını gösterilen 41

yaşındaki Hamdi Aslan, daha önce doğduğu kentin ekibi Akçaabat Sebatspor’da yardımcı antrenörlük yapmıştı. Aslan, Bayan Milli Takımı’nda kendisine görev teklif edildiği zaman önce şaşırdığını ve bunu uzun sürecek bir sorumluluk olarak düşünmediğini ifade ediyor. Ancak sonra işin şekli değişmiş. “Bazı şeyleri başarabilmek için çaba sarf ediyorsunuz ve bu çaba sonunda başarı elde ettiğiniz zaman keyifleniyorsunuz. Bu da benim görevde kalış süremi uzattı” diyor “Futbol erkek oyunudur” anlayışının Türkiye’de henüz yıkılamadığını

anlamında istenilen noktaya ulaşmanın daha önemli olduğunu söylüyor. “Daha emekleme dönemindeyiz. Şu anda bizden İsveç, Almanya veya Fransa’yı yenmemizi beklemek mucize olur. Bu gerçeği görmemiz lâzım. 30 yıldır bayan futbolunun bulunduğu bir ülkeyi yalnızca 2-3 yıllık bir hazırlıkla yenebilmek oldukça güç. Bizim yapılanma için bir süreye ihtiyacımız var ama her geçen gün daha iyiye gidiyoruz. Sistemati bir şekilde ilerlemek istiyoruz. Üç merdiven çıkıp

belirten Aslan, şunlar söylüyor: “Bunun yıkılması için uğraş veriyoruz. Her fırsatta 'Bayanlar da futbol oynayabilir' diyoruz. Zamanla bunun değişeceğine inanıyoruz. Bayanların futbola karşı olan ilgisi ve oyuncu sayısındaki artış bunun önemli bir göstergesi. Oyuncu sayımız her sene bir öncekinin iki katı kadar artıyor. Türkiye’de 'Bayan futbolu da vardır' imajı yavaş yavaş oturacak. Ancak, ülkemizin sosyal ve ekonomik yapısı nedeniyle bunun çok kolay ilerleme göstereceğini düşünmüyorum.”

Sonuç değil oyuncu yetiştirmek önemli

Skor anlamında bakıldığı zaman çok başarılı sonuçlar alamadıklarını kabul eden Aslan, yine de içinde bulundukları dönemde sonuçların kendilerini fazla ilgilendirmediğini, bayan futbolunda altyapı ve oyuncu yetiştirme

iki merdiven geri gitmek istemiyoruz” diyor Aslan.

Yeni ve yetenekli oyuncular bulmak

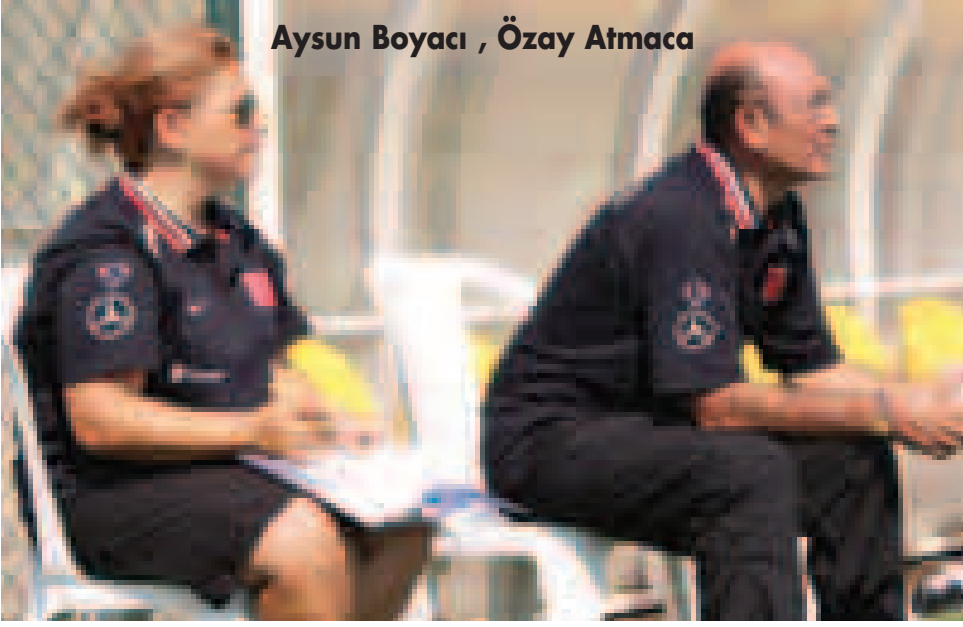
Gelecek yıl Finlandiya’da düzenlenecek Avrupa Bayanlar Futbol Şampiyonası finallerine katılmak için 2006 senesinin sonlarında oynanan eleme grubu maçları sonunda Milli Takımımız, birinci Kuzey İrlanda’nın ardından averajla ikinci sırada yer almış ve elenmişti. Aslan, artık hedeflerinin yeni şampiyonanın elemelerine en iyi şekilde hazırlanmak olduğunu söylüyor. Bunun için en hassas nokta, yeni ve yetenekli oyuncular bulmak. “Kadromuzda halen 2006 elemelerinden 15 oyuncu bulunuyor. O dönemde bugüne U19 Takımımızdan ve yurtdışında oynayanlardan ikiye futbolcu ekleyebilmişiz. Elemelere kadar U19 ve U17 takımlarımızdan ne kadar oyuncu çıkartabilirsek o kadar rahatlayacağız.”

Özay Atmaca
Arzu Karabulut

FIFA tarafından düzenlenen Bayanlar Dünya Kupası’nda erkeklerdekini tersine eleme maçları oynanmıyor. Avrupa Şampiyonası’nda ilk sekize girebilen takımlar bu turnuvaya katılmaya

otomatik olarak hak kazanıyor. Bayan Milli Takımımız elemelerde yarışma dışı kaldığı için Dünya Şampiyonası’na da gidemiyoruz. 17 ve 19 yaş altı seviyelerinde gelişimin kolaylaştırılması için her yıl şampiyona yapıldığının altını çizen Hamdi Aslan, A takımlarda bunun olmamasının resmi maç eksikliği yarattığını belirtiyor. Aslan, “Eğer finallere kalabilseydik daha fazla hazırlık maçı yapabilecektik ve kamp yapma şansımız olacaktı. Ama şimdi araya uzun bir süreç girdi” diye konuşuyor. Bayan A Milliler bu süre zarfında gelecek eleme dönemi için UEFA’nın ön ayak olduğu gelişim turnuvalarına katılarak hazırlıklarını sürdürecek. Önümüzdeki Kasım ayında ve gelecek ilkbaharda iki turnuva düzenlenecek. Kasım ayındaki turnuvada Türkiye’nin dışında Lüksemburg, Litvanya ve Faroe Adaları katılacak.

Aysun Boyacı , Özay Atmaca

gitmesine izin vermemiş. Arzu'ya Türkiye'de bayan futboluyla Almanya'daki bayan futbolu arasındaki farkı soruyoruz. "Almanya'da kadınların futbol oynadığını duyunca veya görünce insanlar şaşırmıyor ama Türkiye için bu

Tekme yemeyi öğrenmeleri gerek

Erkekler ve bayanlarla çalışmak arasındaki farkı sorduğumuz Atmaca, "Burada tabii yaşça daha küçük arkadaşlarımızla çalışıyoruz. Duyguları ve fizyolojik yapıları değişik. Çeşitli zorlukları var. Örneğin, onları çok sert eleştiremezsiniz. Direkt mesaj veremezsiniz çünkü çabuk küsüyorlar. Ayrıca kızlar biraz ürkek olur. Futbol sert bir oyun. Ama oyunu kurallarına göre oynamaları gerek. O yüzden bir müddet tekme filan yemeliler. Hazırlık maçları ve kendi kulüplerinde yaptıkları maçlarda futbolun oyun kuralları içinde yer alan mücadeleleri vermeyi onlara öğretmeliyiz. Eğer öğretemezseniz Avrupa'nın büyük takımlarıyla başa çıkmanız hayal olur" karşılığını veriyor.

Atmaca'ya göre kaliteli kulüp sayılarının yukarı çekilmesi halinde içinden daha fazla oyuncu seçmek mümkün olacak. UEFA ve TFF'nin Grassroots projesi kapsamında 10-12 ve 12-14 yaşlarındaki gençler hem kızlı-erkekli takımlarda futbol oynayacak hem de derslerini görecektir. Bu da jenerasyonun yenilenmesini kolaylaştıracak. Özay Atmaca, U19 takımının yakın zaman içinde Bayan A Milli Takımı'na iyi futbolcular vereceğinden şüphesi olmadığını belirterek sözlerini tamamlıyor.

TFF'nin Eylül ayının başında açıkladığı Bayanlar Futbol Ligi kategorileri ve statüsü de genç futbolcuların yetiştirilmesini kolaylaştıracak. Bayanlar 1. Ligi'nde 1985 ve daha sonra doğumlu futbolcular oynayabilecek, 1984 ve daha önce doğan oyuncular içinse 18 kişilik maç kadrosunda 5 kişilik bir kontenjan ayrılmış.

1. Lig'in altında kurulması düşünülen Bayanlar Bölgesel Ligi'nin statüsü katılım başvurularının değerlendirilmesinden sonra netleşecek. Bu lig en az takımla başvuran illerde yerel olarak oynatılabileceği gibi, birbirine yakın illerde deplasmanlı veya grup müsabakaları olarak da düzenlenebilecek. Bu ligde başarılı olan, sayısı daha sonra belirlenecek kadar takım Bayanlar 1. Ligi'ne yükselecek.

1992 ve 1993 doğumlu futbolcuların katılacağı Genç Bayanlar ile 1994 ve daha sonra doğumlu futbolcuların katılabileceği Yıldız Bayanlar kategorilerinde ise mücadeleler Türkiye Şampiyonası olarak yapılacaktır.

Almanya'da seçme yapılacaktır

Aslan, sohbetimiz sırasında yakın zaman içinde Almanya'da yaklaşık 40 oyuncuya yer verecekleri bir seçme yapacaklarını da müjdeliyor: "Seçmeleri Futbol Federasyonu'nun Almanya bürosunun vermiş olduğu isimler arasından yapacağız. Buradan yeni oyuncular bulmaya çalışacağız. Dilerim aralarından iyi oyuncular çıkar. Yurtdışındaki oyuncular ülkemizdekilerden daha hazır durumda. Çünkü daha iyi antrenman imkânlarına sahipler. Bizim oyuncularımız da yetenekli ama onlara sunulan imkânlar dâhilinde ellerinden geleni yapmaya çalışıyorlar. Futbol için sürülmesi gereken yaşantının ve sistemin içinde olamıyorlar. Bu bakımdan, dışarıda oynayan oyuncular, bizim oyuncularını da olumlu etkiliyor. Kendi aralarında, oradaki olanakları, antrenmanları ve ortamı konuşuyorlar. Bu da bizim oyuncularını heyecanlandırıyor. Şüphesiz herkese ulaşmak çok zor. Bayanlar Ligi başladığı zaman takımları da izleyeceğiz." Hamdi Aslan'a bayan futbolunu geliştirmek için büyük kulüplerimizin katkı yapıp yapamayacağını soruyoruz ve şu cevabı alıyoruz: "Büyük kulüpler şüphesiz kitleleri peşinden sürüklüyorlar ama bayan futbol şubelerini sonradan kapatmak için açacaklarsa hiç açmasınlar daha iyi. Küçük müessese takımları sponsor desteğiyle kendilerini geliştirsin. Bu çok daha doğru ve sağlıklı bir yöntem."

Karabulut "Sadece Köln'de 40 takım var"

Aslan'ın yurtdışında oynayan bayan futbolcularımızın daha iyi imkanlar bulunduğunu söylemesi üzerine, biz de futbol yaşantısını Almanya'nın Fortuna Köln takımında sürdüren Arzu Karabulut'la sohbete başlıyoruz. Almanya doğumlu Arzu, futbola anaokulundayken başlamış. Yeri gelmiş ağabeyleriyle futbol oynamış küçükken. İlk başta babası karşı çıksa da annesi ve ağabeylerinin verdiği destekle futbola devam etmiş. 14 senedir futbol oynuyor. Bir yandan muhasebe eğitimi görürken, bir yandan da spor yapmayı sürdürüyor. Haftada dört gün antrenman yapıyor ama o bu yoğun tempodan hiç şikayetçi değil. Bir ara Saarbrücken takımından teklif bile almış ama babası

şaşırtıcı bir durum. Türkiye'de bu anlayışın değişmesini isterim. 2005'te Türkiye'de sadece 6 bayan futbol takımı vardı. Şimdi ise 25. Tabii bu sayı Almanya ile karşılaştırıldığında yine de düşük kalıyor. Köln'den örnek verirek, sadece o şehirde 40 takım var" diyor Arzu.

Üç senedir U19 Milli Takımı'nda oynayan Arzu'ya futbolun hayatındaki yerini soruyoruz ve şu cevabı alıyoruz: "Futbol oynadığım zaman kendimi çok mutlu hissediyordum. Artık onsuz bir hayat düşünemiyorum. Gelecekte işimi de yapacağım, futbolumu da oynayacağım. İkisini aynı anda yürütmeye çalışacağım." Arzu'nun Milli Takım'daki Teknik Direktörü Özay Atmaca'nın da bayan futboluyla ilgili görüşleri bir hayli ilginç. 1955 yılında Van'da doğan ve yıllarca Karadeniz ekiplerinde teknik direktörlük yapan Atmaca, Türkiye Futbol Federasyonu'ndan önce Marmara Üniversitesi Bayan Futbol Takımı'nın başında blunuyordu. Atmaca, birlikte çalışacağı öğrencilerine ilk olarak "Futbol erkek oyunudur" düşüncesini unutmalarını istiyor. Tecrübeli teknik adam, "Bayanlar halter kaldırıyor, tekvando ve boks yapıyor. Takım sporlarında hentbol, voleybol ve basketbolda da bayanlar var. Niye futbolda da olmasınlar?" diye soruyor.

Azerbaycan'a karşı iki galibiyet

Teknik Direktör Özay Atmaca yönetimindeki U19 Bayan Milli Takımımız, Azerbaycan ile oynadığı iki özel maçı da kazandı. Maltepe Stadı'ndaki ilk maçtan 1-0 galip ayrılan U19 Takımımızın golünü Arzu Karabulut kaydetti. Bu karşılaşmadan iki gün sonra TFF'nin Riva Tesisleri'nde oynanan ikinci maçı da U19 Takımımız 2-1 kazandı. Kızlarımızın gollerini Burçin Erseçal ve Arzu Karabulut kaydetti.

Top toplayıcılıktan

Sercan Yıldırım

Verimliliğiyle ün yapan Bursaspor altyapısının son mahsullerinden biri. Bu sezon Gençlerbirliği maçında oynadığı futbol ve attığı iki golle dikkat çekti. Aslında Bursalılar ve onu Genç Milli Takımlardan tanıyanlar patlama yapacağından emindi. O da bulduğu şansı çok iyi değerlendirdi. Gerçek bir futbol aşığı. Beş yıl öncesine kadar top topluyordu, şimdi ise hem Bursaspor'un hem de Ümit Milli Takım'ın gol silahı.

▼Sercan bu sezon attığın gollerle Türk futbol kamuoyunun gündemine geldin. Seni biraz daha yakından tanımak istiyoruz. Futbolla nasıl tanıştığını anlatır mısın? ▲Kuzenim Berkay çok sıkı bir Bursasporlu. Onunla yedi yaşından beri maçlara giderdim. Sonra Bursaspor altyapısına girdim. Atatürk Stadi'nda top toplayıcılık da yaptım. Beş sene öncesine kadar top topluyordum, bugün A takımdayım. Futbola ilk başladığımda bu benim için hobi gibiydi. Fakat işler yolunda gidince bunun mesleğim olmasına karar verdim. Ailem de beni çok destekledi. ▼Bursalı olman ve altyapıdan yetişmen dolayısıyla taraftarlar sana daha mı sempatik bakıyor? ▲Kesinlikle müthiş destekleri ve hoşgörülerini var. Sadece benim değil,

altyapıdan çıkan diğer arkadaşlarımla da oynamasını en az bizler kadar istiyorlar. Biz de forma giydiğimizde onları mutlu etmek, onlara layık olmak için çabalıyoruz. Bu kentin insanları olarak Bursa'nın en iyi yerlere gelmesini en çok bizler isteriz. ▼Genç yaşına rağmen camianın senden beklentisi büyük. Bir an önce hünerlerini sergilemen ve Bursaspor'a katkıda bulunman bekleniyor. Bu beklenti üzerinde bir baskı yaratıyor mu? ▲Henüz yaşım çok genç ama benimle ilgili beklentiler büyük. Hem ailemiz hem de taraftarlar takıma girmemizi bekliyor. Bu bir ölçüde baskı yaratıyor. Ama bizim küçük yaşımıza rağmen büyük düşünüp, profesyonelce davranmamız ve bunları aşmamız

lâzım. Kendimize güvenerek basamakları çıkmalıyız.

Yaşar Hoca ve Kirita golleri bildi

▼Geçen sezon kendini göstermeye başlamıştın. Bu sezon ise Gençlerbirliği maçındaki performansın ve galibiyeti getiren gollerinle patlama yaptın. O karşılaşmadan biraz bahseder misin? ▲Sezona Hacettepe deplasmanında alınan galibiyetle başlamıştık. Gençlerbirliği maçını da kazanmak istiyorduk. Takımımızın cezası nedeniyle tribünlerde taraftarlarımızın bulunmaması bizim için dezavantajdı. Ama o gün iyi şeyler yapacağımı hissediyordum. Kaleci antrenörümüz Yaşar Duran

benim Gençlerbirliği karşısında yıldızlaşacağımı söylemişti. Takım arkadaşım Kirita da iki gol atacağımı iddia etti. Bunlar benim için artı motivasyon oldu. Mücadeleyi benim gollerimle 2-0 kazandık. Ben de büyük mutluluk yaşadım. ▼Bu sezon Bursaspor nasıl bir performans gösterecek? ▲Öncelikle yeni kurulan bir takım olduğumuzu belirtmekte fayda var. Takıma çok sayıda yeni oyuncu katıldı. Şu anda uyum sürecini tamamlamak üzereyiz. Daha sonra çok daha iyi şeyler yapacağız. Bursaspor olarak hedefimiz bu sezon Türkcell Süper Lig'de ilk beş içinde yer almak ve Fortis Türkiye Kupası'nı kazanmak. ▼Bursaspor'a yeni gelen isimlerden biri de Türk futbolunun önemli yıldızlarından Yusuf Şimşek. Böyle

milli golcülüğe

Yedi yaşımdan beri Bursaspor'un maçlarına giderim. Sonra da altyapıya girdim. Atatürk Stadi'nda top toplayıcılık da yaptım. İlk başladığımda futbola hobi gibi bakıyordum. Fakat işler yolunda gidince bunun mesleğim olmasına karar verdim.

Kaleci antrenörümüz Yaşar Duran Gençlerbirliği karşısında yıldızlaşacağımı, Kirita da iki gol atacağımı söylemişti. Bunlar benim için artı motivasyon oldu. Mücadeleyi benim gollerimle 2-0 kazandık. Ben de büyük mutluluk yaşadım.

Önce Bursaspor'a uzun süre hizmet etmem gerekiyor. Sonra hedef Avrupa. Yavaş yavaş ilerlemekte fayda var. Manchester United aileme ve eski başkanımız Levent Kızıl'a teklifini ilettili. Bursaspor'la transferim konusunda temas kuran başka kulüpler de oldu.

yetenekli bir oyuncuyla birlikte oynamanın sana da katkısı olacak mı? ▲Kesinlikle. Yusuf ağabey cezası nedeniyle ilk üç maçta forma giyemedi. Ama antrenmanlarda onunla mükemmel bir uyum yakaladık. Bilekleri çok iyi ve müthiş bir futbol zekâsı var. Bana çok yararı oluyor. Mükemmel paslar atıyor ve beni pozisyona sokuyor. ▼Ne kadar zamandır milli formayı giyiyorsun? ▲Beş sene önce U15 Milli Takımı'nda yer aldım. O günden bu yana farklı kategorilerde milli oldum. 30'a yakın gol attım. Özel turnuvalarda iki kez gol kralı oldum ve en değerli oyuncu seçildim. ▼Son olarak Ümit Milli Takım'a çağırıldın ve Bursa'da kendi taraftarının önünde maç oynamaya şansını yakaladın. O karşılaşma senin açısından nasıl geçti? ▲Gençlerbirliği maçında attığım goller

ve iyi oyunumun ardından Ümit Milli Takım'a çağırıldım. Bursa'da Çek Cumhuriyeti ile önemli bir maç oynadık. O gün sakatlığımdan dolayı biraz ağırlarım vardı. Bu nedenle istediğim performansı sergileyemedim. Ama kendi taraftarının önünde Milli Takım forması giymek benim açımdan çok anlamlıydı. ▼Ümit Milli Takım grubunu lider olarak tamamladı. Şimdi sırada baraj maçları var. Avrupa Şampiyonası'na katılma şansınızı nasıl görüyorsunuz? ▲Ümit Milli Takım'da gelmiş geçmiş en yetenekli jenerasyonlardan biri buluştum. Birbirinden yetenekli oyuncular var. Ayrıca A Milli Takım'a giden Serdar Özkan ve Nuri Şahin'in de bize katılma durumu söz konusu. Eğer bu oyuncular da gelirse kesinlikle Avrupa Şampiyonası'na gideriz. Onlar gelmesi de başarılı olacağımıza ve finallere katılacağımıza inanıyorum. ▼A Milli Takım'ın 2010 Dünya Kupası elemelerindeki şansı konusunda neler söylemek istersin? ▲Euro 2008'de nasıl bir takım olduğumuzu herkese gösterdik. Bana göre Türkiye 2010 Dünya Kupası'nda da yerini alacaktır. En çok göze batanlardan biri Pedro. Elbette ki bu kolay olmayacak. Ama biz zorlukların üstesinden gelebiliriz. ▼Hedeflerin neler? ▲Önce Bursaspor'a uzun

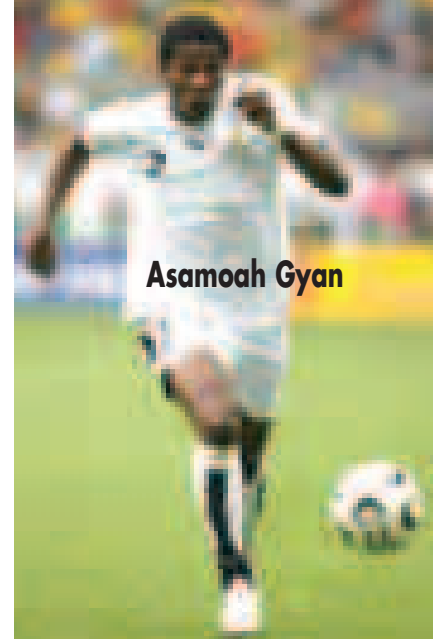

süre hizmet etmem gerekiyor. Beni bu kulüp yetiştirdi, buranın ekmeğini yedim. Bursaspor sonrası hedef Avrupa. Yavaş yavaş ilerlemekte fayda var. Hemen Avrupa'ya gitmenin yararı olmayacağını düşünüyorum.

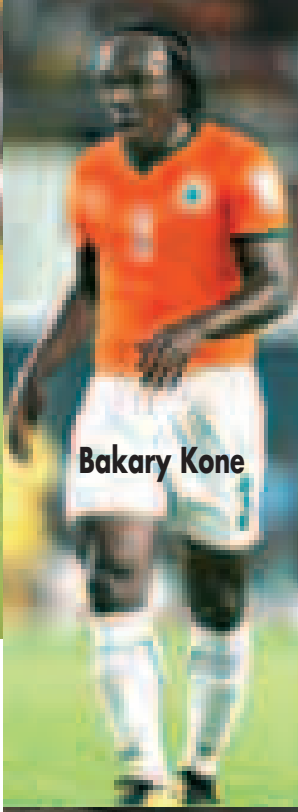
Manchester United beni istedi

▼Basına Avrupa kulüplerinin seninle ilgilendiği yolunda haberler yansıdı. En ciddi teklifi hangi kulüp getirdi? ▲Manchester United aileme ve eski başkanımız Levent Kızıl'a teklifini ilettili. Bunun yanı sıra Bursaspor'la benim transferim konusunda temas kuran başka kulüpler de oldu. ▼Fatih Serkan Kurtuluş kader birliği yaptığın arkadaşlarından biri. Onun Galatasaray'da başarılı olacağını düşünüyor musun? ▲Serkan'la çok küçük yaştan beri birlikteydik. Onun iyi yerlere gelmesini çok istiyorum. Ben Serkan'a güveniyorum. Başarılı olacağından da eminim. ▼Uzun süredir Genç Milli Takımlara giden bir oyuncu olarak dünya futbolunda yakın gelecekte hangi oyuncuların söz sahibi olacağını söyleyebilirsin? ▲Bu konuda takım arkadaşım Eren Albayrak'la zaman zaman sohbet ediyoruz. Ortak gözlemlerimizi aktarayım. Öncelikle Hollanda'da inanılmaz yetenekli oyuncular var. En çok göze batanlardan biri Pedro. Hollanda'nın Feyenoord takımında forma giyen Georginio genç kuşağın en yetenekli isimlerinden biri. Barcelona'da oynayan Bojan Krkić zaten adını duyurmayı başardı. Bir de Crystal Palace'da top koşturan İngiliz Moses var. O da çok kaliteli bir oyuncu.

Asamoah Gyan

Bakary Kone

Avrupa'nın beş büyük liginden biri olmasına rağmen kendi klasmanı içinde son sırada kalmaktan kurtulamayan Fransa Ligi, bu sezon takımların imza attığı flaş transferlerle atılım yapmayı amaçlıyor. Fransa Ligi takımları 215 milyon euroluk transferle rekor kırarken, bu büyük harcamanın arkasında, lige bir yıl için 668 milyon euro yatıran yayıncı kuruluşlar bulunuyor. 57 milyon euroluk transfer harcamasıyla Lyon başı çekerken, ikinci sırada 28.5 milyon euro ile Marsilya yer alıyor.

Ederson

Hugo Lloris

Dr. Cem Çetin

Tam 215 milyon euro; yaz transfer döneminde Fransız kulüplerinin harcadığı toplam para. İstatistikler bu 215 milyon euronun bir rekor olduğunu söylüyor. Bundan önceki dönemlerin tersine bu defa Fransızlar, futbolcu alışverişinde, İngiliz, İspanyol ve İtalyanlar (*) kadar olmasa bile oldukça bonkördü. Benzema, Ben Arfa, Gomis, Remy gibi yetenekli gençlerin önemli bölümü ülke sınırları içinde kalırken, kariyerlerini yurt dışında sürdürüp artık

yolun sonuna yaklaşmış Makelele, Giuly gibi ünlüler de geri dönüş yaptı. Tabii bu gelişme en çok, Fransız futboluna bir sezon için tam 668 milyon euro yatıran Canal Plus ve Orange TV gibi yayıncı kuruluşları mutlu etti.

Lyon zirvede

Toplam 668 milyon euroyla Avrupa kıtasının en değerli ikinci havuzuna sahip olan Fransa Ligi'nde kulüpler, bundan önceki sezonlarda transfere çok fazla para

Fransa'da

Jean Makoun

Loic Remy

harcamıyordu. Bu durum en çok Fransız futboluna yüksek miktarlarda para akıtan, dolayısıyla karşılığını almak isteyen televizyoncuları rahatsız ediyordu. Ne var ki bu transfer dönemi itibarıyla kulüpler kemer sıkma politikasını bir kenara bırakıp, yayıncıları mutlu edecek bir şekilde para saçı. Bunun bir sonucu olarak, rekor tutarında bir transfer harcaması ortaya çıktı. Futbolcu alışverişinin en aktif takımı, 200 milyon euroya yakın bütçesiyle Olympique

Lyon oldu. Son 7 yıldır Fransa Ligi'ni zirvede bitirmeyi alışkanlık haline getiren lacivert-kırmızılılar, Coupet (Atletico Madrid), Milan Barros (Galatasaray) ve Squillaci (Sevilla) gibi önemli ama verim alamadığına inandığı futbolcularla yollarını ayırırken, yeni transferler için tam 57 milyon euro ödedi. Bu miktarın ne kadar önemli olduğunu görmek için ikinci sıradaki Olympique Marsilya'nın 28.5 milyon euro olan toplamını dikkate almak gerekiyor. Ortaya çıkan bu fark, Fransa'da neden Olympique Lyon'un ligi domine ettiğini açık bir şekilde gözler önüne seriyor. Jean Michel Aulas'ın Olympique Lyon'u, tıpkı geride kalan dönemlerde olduğu gibi, yine en pahalı alışverişleri gerçekleştirdi. Fransa şampiyonu, kadrosuna kattığı Kamerunlu Jean Makoun ve Brezilyalı Ederson için, bu oyuncuların geldikleri takımlara (Lille ve Nice) tam 14'er milyon euro bonservis bedeli ödedi. Ayrıca Lyonluların kasasından Lloris (Nice/8.5) ve Mensah (Rennes/8.5) için de 17 milyon euro bonservis ücreti çıktı. Bu arada Lyon, gelenekselleştirdiği (**) teknik direktör

değişikliğine de giderek Perrin'in yerine, 2002'den bu yana Lille'i çalıştıran 47 yaşındaki Claude Puel ile anlaştı.

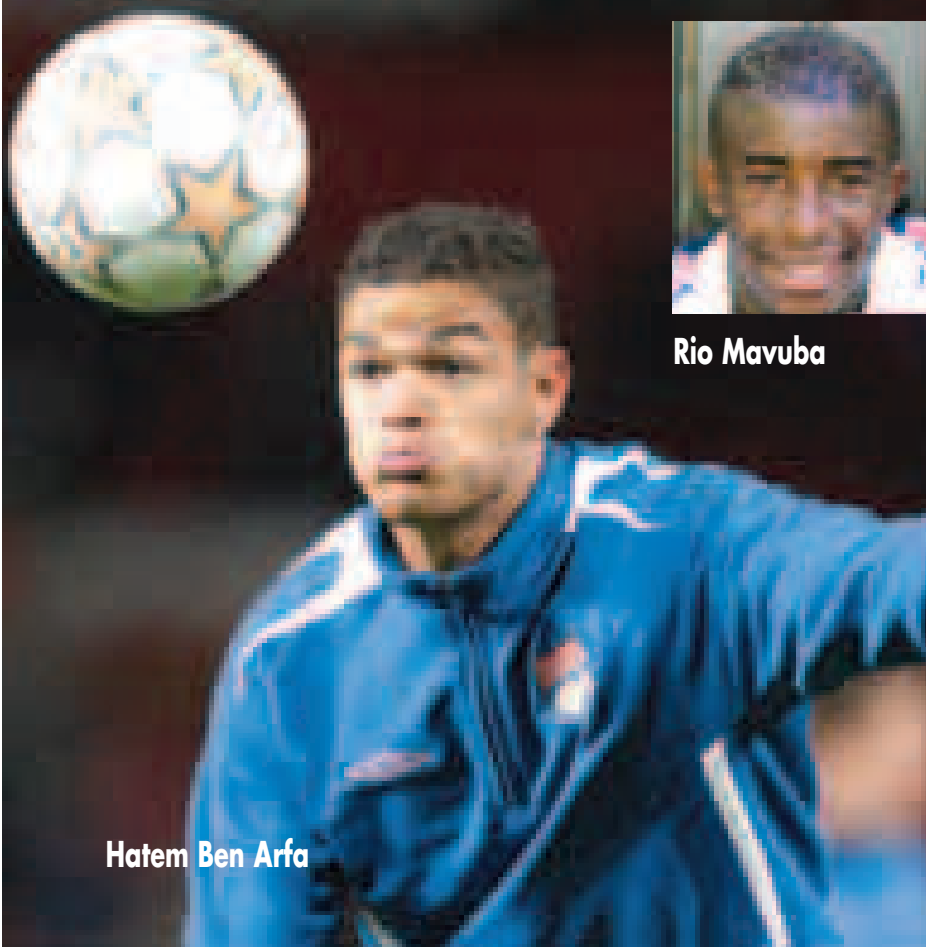
Nasri gitti, yenileri geldi

Fransa Ligi'nin Paris Saint Germain'le birlikte en popüler iki takımından bir tanesi olan Olympique Marsilya'nın da transfer harcaması dikkat çekici boyutlardaydı. Galatasaray'ın eski antrenörlerinden

Fransa'yı terk edenler

Fransa Ligi'ne veda edenler Nasri, Coupet, Squillaci, Barros, Diggard ve Diane ile sınırlı kalmadı. Toulouse'un başarılı İsveçli futbolcusu Elmander 12 milyon euro karşılığında İngiltere'nin Bolton takımına satıldı. Toulouse ayrıca Kamerunlu Emana'yı da 7 milyon euro karşılığında İspanya'nın Real Betis takımına gönderdi. Monaco 21 yaşındaki Menez'i 12 milyon euroya İtalya'nın Roma takıma verdi. Nancy'de top koşturan Brezilyalı Kim, 10 milyon euro karşılığında Katar'ın El Arabi Doha takımına gitti. Nancy'nin Fransa dışına gönderdiği ikinci futbolcu Pyugrenier oldu. Rusya Ligi'nin son şampiyonu Zenit, Fransız futbolcu için Nancy'ye 6 milyon euroluk bir çek gönderdi. Le Mans, Basa (Lokomotif Moskova) ve Romaric'in (Sevilla) transferlerinden kasasına 16 milyon euro koydu. Geçen yıl Lille'de oynayan Tony Sylva (Trabzonspor) ve Süleyman Youla da (Eskişehirspor) Türkiye'nin yolunu tuttu.

havuz bereketi...

Hatem Ben Arfa

Eric Gerets'in çalıştırdığı Marsilya'nın en flaş transferi, Olympique Lyon'dan kopartmayı başardığı 21 yaşındaki Ben Arfa oldu. Olympique Lyon Başkanı Aulas'ın çok büyük tepkisini çeken bu transfer, Marsilya'ya 13 milyon euroya mal oldu. Güneyliler ayrıca renklerine bağladıkları Bakary Kone için 9, Vitorino Hilton için de 5 milyon euro bonservis ücreti ödedi. Bu dönemde Marsilya'yı sıkıntıya sokan tek gelişme, Arsenal'e giden Samir Nasri oldu. Bu transferden Fransız takımının kasasına 15 milyon euro girdi.

Miralem Pjanic

Fransa'yı Şampiyonlar Ligi'nde temsil edecek üç takımdan ikisi olan Olympique Lyon ve Marsilya, Avrupa'da başarıyı hedefleyip kesenin ağzını fazla açınca, bu transfer dönemini eksi bakiyeyle sonlandırdı. Bu toplamlar Lyon için 22.5, Marsilya için 9.6 milyon euro şeklinde kayıtlara geçti. Fransa Ligi'nde bu ikili kadar bonkör davranmayıp, kasasını doldurmayı tercih edenler de vardı. Üç önemli futbolcusunu (Ederson, Kone ve Lloris) Lyon ve Marsilya'ya 31 milyon euroya satan Nice, Lyon'dan aldığı Remy için 8 milyon euro ödemesine karşın bu transfer dönemini 20.5 milyon euro artı bakiyeyle kapattı. Sıralamada Nice'li 17.7 milyonla Monaco, 17 milyon euro ile Le Mans izledi.

Şöhretler PSG'de

UEFA Kupası'nda temsilcimiz Kayserispor ile birinci turda eşleşen Paris Saint Germain de transfer döneminde Lyon ve Marsilya gibi oldukça aktifti. Digard (Middlesbrough/İngiltere/5 milyon euro) ve Diane'yi (Al Rayan/Katar/7 milyon euro) satarak kasasını

Fransa Ligi'nin 2008-09 Sezonundaki En Pahalı Transferleri

Futbolcu	Eski Takımı	Yeni Takımı	Bonservis (Euro)
Jean Makoun	Lille	Lyon	14.000.000
Ederson	Nice	Lyon	14.000.000
Hatem Ben Arfa	Lyon	Marsilya	13.000.000
Bakary Kone	Nice	Marsilya	9.000.000
Hugo Lloris	Nice	Lyon	8.500.000
John Mensah	Rennes	Lyon	8.500.000
Asamoah Gyan	Udinese	Rennes	8.000.000
Loic Remy	Lyon	Nice	8.000.000
Stephane Sessegnon	Le Mans	PSG	8.000.000
Miralem Pjanic	Metz	Lyon	7.500.000
Rio Mavuba	Villarreal	Lille	7.000.000

dolduran Başkent takımı, Makelele ve Giuly gibi Fransız futbolunun iki önemli ismiyle,

F.Bahçe'den Kezman'ı renklerine bağladı. Parisliler ayrıca kendileri için son 3 yılın en büyük transfer tutarı olan 8 milyon euro bonservis ücreti verip, Le Mans'dan da

Makelele

Stephane Sessegnon

Sessegnon'u aldı. Bu flaş transferlerden sonra başarıyı hedefleyen PSG; bu hedefine ulaşıp, geçen yıl yaşadığı kötü günleri unutturabilecek mi? Olympique Lyon, Marsilya ve PSG dışında Gourcuff'u Milan'dan kiralayıp, 6 milyon euroya Caen'den Gouffran'ı alan Bordeaux, Newcastle ve Arsenal'ın istediği Gomis'yi tutmayı başaran St. Etienne ve 7 milyon euro verip Villarreal'den Mavuba'yı Fransa'ya getiren Lille, 8 milyon euro karşılığında İtalya'nın Udinese takımından Ganalı Gyan'ı renklerine bağlayan Rennes bu transfer döneminde oldukça cömertti. Pek çok kulübün yeni futbolcular için yaptığı harcamalarla bir ölçüde mutlu olan Fransız yayıncılar, şimdi bu kulüplerin Şampiyonlar Ligi (Lyon, Marsilya, Bordeaux) ve UEFA Kupası'nda (St. Etienne, Rennes, Nancy, PSG) ses getirecek başarılı sonuçlara imza atmalarını sabırsızlıkla bekliyor. Çünkü işin ucunda izlenme oranları dolayısıyla reklam gelirleri bulunuyor.

(*) 2008 yaz transfer döneminde İngilizler 615, İtalyanlar 450, İspanyollar 300 milyon euro harcadı. Bu topla, Almanlarda ise 150 milyon euroda kaldı.
(**) Son 4 sezonda Olympique Lyon'da 4 farklı teknik direktör görev yaptı. Bu isimler, Paul Le Guen, Gerard Houllier, Alain Perrin ve Charles Puel.

Futbolun Beyin Takımı

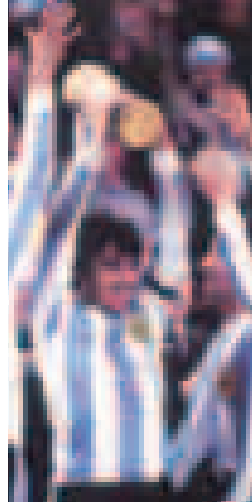
Kıvanç **Koçak**

Kupalar kazanmak, çalıştırdığı takımı başarılarla ulaştırmak, futbol tarihine adını yazdırmak kuşkusuz her teknik direktörün en büyük rüyasıdır. Bazı teknik direktörler ise sadece kazandıkları başarılarla değil, futbol felsefeleriyle, kendilerine özgü tarzlarıyla da silinmez bir iz bırakırlar ki, adları oyun var olduğu sürece yaşacaktır. Arjantin'e tarihinde ilk dünya kupasını kazandıran, futbola "soldan" bakan, hayat görüşünü mümkün olduğunca sahaya da yansıtmaya çalışan Cesar Luis Menotti de hiç şüphe yok ki onlardan birisi.

Cesar Luis Menotti

Bir futbol filozofu

Juniors'un formasını giymeye başlıyordu. Boca Juniors'ta oynadığı ilk

sezonunda şampiyonluğa ulaşan Menotti, 1967'de Amerika macerasına atıldı. New York Generals takımında bir sezon oynadıktan sonra Brezilya'da Santos'a giderek Pele'nin takım arkadaşı oldu. 1969'da geçtiği yine Brezilya'nın Clube Atletico Juventus takımı ise futbolculuk yolculuğunda son durağıydı.

"Futbol Bir Şenliktir"

1970 Dünya Kupası'nı izlemek için Meksika'ya gitmesi Menotti'nin kariyerinde bir dönüm noktası oldu.

Burada Pele'li Brezilya'nın oynadığı futbola hayran kalan Menotti, teknik direktör olup tribünleri her zaman heyecanlandıracak takımlar yaratmaya karar verdi. Teknik direktörlük diplomasını aldıktan kısa süre sonra Newell's Old Boys'un başına geçen "İnce" lakaplı Menotti, 1972'de Arjantin'in vasat takımlarından Huracan'ı çalıştırmaya başladı. Teknik direktörlüğe başlayalı sadece iki sene olmasına rağmen yarattığı takımla

Huracan'ı 1973'te o zamanki Arjantin lig şampiyonluklarından olan Metropolitano şampiyonluğuna taşıyarak ülkenin futbol gündeminde de üst sıralara çıktı. Adına ve futbol piyasasına çıkardığı büyük futbolculara rağmen dünya sahnesinde bir türlü başarı kazanamayan Arjantin Milli Takımı ise aynı dönemde 1974 Dünya

Kupası'nda da aradığını bulamamanın sıkıntısı içindeydi. Menotti'nin milli takımla yolunun kesişmesinin zamanı gelmişti... "İnce", başlarda deneyimsizliği nedeniyle eleştirilse de kısa sürede hem takımın hem de ülkenin güvenini kazanmayı başardı. Aslına bakılırsa aldığı sorumluluk oldukça ciddiydi. Yıllardır Dünya Kupası'nı kaldırmak peşindeki Arjantin, 1978 Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacaktı. Ötesinde ülke politik olarak da karmaşa içindeydi. General Videla yaptığı askeri darbeyle yönetimi ele geçirmiş, baskıcı bir rejim kurmuştu. Ama Menotti zorlukların üstesinden, takımı kendi oyun anlayışını kavrayabilecek tecrübeli oyuncuların üzerine kurarak gelmeye kararlıydı: "Taktiğimizin başarılı olması, oyuncuların onlardan ne istediğimi iyice anlamalarına bağlı. Çünkü ne aradığını bilmeyen biri hiçbir zaman aradığını bulamaz!" Menotti aradıklarını Fillol, Ardiles,

Halkın arasında

Arjantin 1978'de Dünya Kupası'nı kazandıktan sonra resmi kutlamalar yerine halkın içine karışması Menotti'nin farklı yüzünün iyi bir örneği idi herhalde: "Bunu çok kimse bilmez ama kutlamalar için kimsenin beni tanıyamayacağı şekilde kıyafet değiştirip, bir pikabın arkasına atlayarak Obeliks'e (Buenos Aires'in meydanı) gittim. Çok daha önce kendime verdiğim bir sözü yerine getiriyordum. Vardığımda meydana çok fazla insan kalmamış olsa bile yine de kendi kutlamamı sonuna kadar yaşadım."

Passarella, Kempes gibi isimlerde bulmuş, onlar da hocalarının ne istediği anlamışlardı.

Videla'nın elini geri çevirmek

Turnuvaya 2-1'lik Macaristan galibiyetiyle başlayan Arjantin, Fransa'ya da aynı sonuçla yendi. İtalya'ya karşı alınan 1-0'lık mağlubiyet ise grupta ikinci sırada kalmalarına yol açtı. Grup birincilerinin finale kalacağı ikinci tur gruplarında Brezilya, Peru ve Polonya ile aynı gruba düşen Arjantin'in final için Brezilya ile çekişeceği zaten açıktı. 2-0'lık Polonya maçı Arjantin'i fazla zorlamazken, Brezilya ile yenilemediler. Böylece ilk maçta Peru'yu 3-0, daha sonra Polonya'yı 3-1 yenen Brezilya avantajlı bir duruma geçmiş oluyordu. Hesap ortadaydı; Polonya maçının sonucunu öğrenerek sahaya çıkan Arjantin'in grup birincisi olup finale çıkabilmesi için Peru'yu 4 farklı yenmesi gerekiyordu. Arjantin, bugün üzerinde hâlâ spekülasyonlar yapılan maçı Kempes'in 2, Tarantini, Luque ve Houseman'ın birer golüyle 6-0 kazanarak finalde Hollanda'nın rakibi oldu. Finalde Cruyff'suz Hollanda karşısında çok iyi bir oyun

sergileyen Arjantin, Kempes'in 38. dakikadaki golüyle 1-0 öne geçti. Ne var ki Portakalların da vazgeçmeye niyeti yoktu. 82'de Nanninga'nın golü durumu eşitleyince maç uzatmalara kaldı. Uzatmalarda oyuna iyice ağırlığını koyan Arjantin, turnuvanın gol kralı olacak Kempes'le 105'te öne geçip Bertoni'nin 116'da attığı golle tarihinin ilk Dünya Kupası'na uzandı. General Videla istediğini almıştı ama final maçı sırasında iki paket sigarayı ciğerlerine çeken Menotti'nin solculuğu da bakiydi! Kupa töreni sırasında Videla'nın elini sıkımayı reddetmesi bugün hâlâ adeta efsaneleştirilerek anlatılıyor.

Maradona ile gelen gençler şampiyonluğu

Menotti'nin milli takımla elde ettiği başarı burada kalmadı. Bir sene sonra Japonya'da düzenlenen Dünya Gençler Turnuvası'nda, özel olarak takımın başına geçerek Arjantinli gençlere kupayı kazandı. Takımı sürükleyen isimse, Menotti'nin hiç değilse milli takımın havasını solumaya başlaması amacıyla 78 Dünya Kupası için geniş kadroya da çağırıldığı ancak daha sonra kadro daraltılırken takımdan çıkardığı Maradona'ydı: "O takımla oynadığım zaman kendimden aldığım zevki hiçbir zaman yaşamadım. Hepsi Menotti'nin sayesindeydi." Maradona, Valdano, Ramon Diaz gibi isimlerin eklendiği Arjantin, 1982 Dünya Kupası'na son şampiyon sıfatıyla favori olarak başladı. Ama daha ilk maçta Belçika'ya 1-0 yenilince işi daha sıkı tutmak gerektiğini anladılar. Hızla toparlanan takım Macaristan'ı 4-1, El Salvador'u

2-0 yenerek ikinci tur gruplarına yükselmeyi başardı. Şimdi yarı finale ulaşmak için Brezilya ve İtalya'yı geçmeleri gerekiyordu. Ancak İtalya'ya 2-1, Brezilya'ya 3-1 yenilmekten kurtulamayarak kupaya erken veda etmek zorunda kaldılar. Böylece "İnce"nin milli takım kariyeri de sona ermiş oldu.

Futbol gezgini

Kupanın ardından Barcelona'nın başına geçen Menotti, İspanya'da kariyerine Kral Kupası, Lig Kupası ve Süper Kupa ekledi. Ama "aradığını" bulamamıştı. 1984'te takımdan ayrıldı. Daha sonra Boca Juniors (1986-87), Atletico Madrid (1987-88), River Plate (1988-89), Penarol (1990-91) gibi takımları çalıştıran teknik adam, varyasyonlu, göze hoş gelen, tekniğe dayalı futbol anlayışını bu takımlara da aktarmaya çalıştı. 1991'de kısa süre Meksika Milli Takımı'nın başına da geçen Menotti, işlerin istediği gibi yürümemesi üzerine buradan da ayrıldı. 1990'lar boyunca çeşitli takımlarda görev alan Menotti, 1996'da Independiente ile lig ikinciliğine ulaşırken kısa süren İtalya macerasının ardından (Sampdoria / 1996-97) bir kez daha ülkesine döndü. 2000'lerin ortasından itibaren ise Meksika takımlarıyla çalışmaya başladı. Futbol üzerine yazdığı "Futbol: Oyun, Spor ve Meslek" adlı bir kitabı da bulunan, "Sağın futbolu ile solun futbolu birbirlerinden dünyaya bakışları kadar farklıdır" diyen futbol filozofunun gençlere, futbolseverlere öğretecek daha çok şeyi olduğu kesin. Onun gibi isimlerin kıymetini bildikçe futbol dünyasının daha mânâlı bir hale geleceği de ortada.

Unutmak istediği maç

Arjantin'in Peru'yu 6-0 yendiği maç her zaman şike iddialarıyla gündeme geldi. Kuşkusuz dönemin Arjantin'i, Peru'yu rahatlıkla hem de farklı yenebilecek bir ekipti ancak anlaşılan cunta işi şansa bırakmak istemiyordu. Simon Kuper'in yazdığına göre maçtan önce Arjantin, Peru'ya 35 bin ton tahıl vermiş, silah yardımıyla bulunmuş, Arjantin Merkez Bankası Peru'ya ödenmek üzere dondurulmuş durumdaki 50 milyon dolarlık krediyi serbest bırakmıştı. Daha sonra üç yetkilinin "Maçı rüşvetle aldık" açıklaması, Peru yedek kalecisinin arkadaşlarının para aldığını söylemesi maç üzerindeki gölgeyi daha da büyüttü. Kuşkusuz aslında istedikleri skora böyle oyunlara girmeden de ulaşabileceklerini bilen Menotti için bu maç kariyerinin en kötü ve unutmak istediği müsabakası oldu.

Menotti'den inciler

Bir futbol filozofu olan Menotti, yazdığı kitabın yanı sıra çeşitli gazete ve dergilerde de görüşlerini aktardı. Futbolun bir "şenlik" ve bir "halk oyunu" olduğunu söyleyen Menotti'ye bırakalım sözü: "Futbol, bir insanın kendisini insan olarak kanıtlayabileceği, yürüyebileceği bir yoldur. Ama aynı zamanda egemen katmanların döşediği tuzaklarla dolu bir yoldur. Futbolun sahibi sıradan halktır, çünkü futbolu sıradan halk yaratmıştır. İşçi sınıfının bütün değerlerini içerir. İnsana bir çıkış yolu sunan, onu adaletli ve sevinçli bir biçimde yaşamaya özendiren değerlerdir bunlar."

"Sağın futbolu, bu toplumda geçerli olan dünya anlayışlarını, yeniden üretmekte ve desteklemektedir. Bu tür futbolda yalnızca para konuşur ve para tüm yolları meşru kılar. Kastedilen salt ultrasavunmacı bir taktik, kâr hırslarının ve spekülasyonun ifadesi değil, aynı zamanda kuralların sürekli bozulması ve akla gelebilecek her çeşit

kokuşmuş numaralara başvurulmasıdır. Hastadır ve hasta etmektedir, çünkü tüm tüketim maddeleri gibi doğası gereği temelsiz ve geçicidir."

"Solun futbolu, bir yaşam belirtisi anlamında, zekânın en ön sırayı aldığı ve galibiyetin ancak elde ediliş biçimi oranında değerli olduğu bir yetenek işidir. İnsanların duygularına saygılıdır, çünkü başarıyı o da tanır, ama bunu her futbol maçından beklenilebilecek sansasyonelliğin sırtından yapmaz. Solun futbolu sürekli kalite için uğraşır."

"Daha iyi olmak, bir şenlik yaşamak, insan olarak gelişmek için oynuyoruz. Solun futbolunda oyuncu, güzellik yaratan, halkla dayanışma içinde olan, düşünen bir varlıktır."

"Futbolcu alt tabakayı eğlendirsin ve sonra usul usul kafesine dönsün. Oyun alanı dışında onu her yerde, toplumsal yükselmenin örneği olarak göstermek, yani sistemi haklı çıkarmak için kullanırlar."

Galatasaray'da kiralık olarak oynadığım dönemde başarılıyım. Fatih Terim Hocam da kalmamı istedi ancak kulübüm bu transfere izin vermedi. Antep'te güzel günler geçirdim ama yeniden yapılanma döneminde, son anda kulüp bulmam istenince Rize'ye gittim.

Anadolu takımlarındaki ortamla büyük takımlardaki ortam, yaşam biçimi, taraftar, medya, antrenman malzemeleri bile çok farklı. Oyuncu büyük takımdaki ortamı Anadolu takımında bulamayınca ters tepkiler verebiliyor.

Beni Rizespor'a transfer eden Erdoğan Arıca, kadro dışı kaldığımda Samsunspor'a, ardından da yeniden Gaziantepspor'a aldırıldı. Eğer o olmasaydı Antep'e geri dönemezdim. Benim için onun yeri çok farklı. Bırakın hocalığı, benim için bir baba, bir ağabey gibi.

Antep'ten ayrıldığımda 26 yaşındaydım, 28 yaşında geri döndüm. Kadronun en yaşlılarından birisiydim ve sorumluluk olarak kaptanlığı üstlendim. Yönetim de bana destek verdi. Başarılı olmamın en büyük sebeplerinden birisi bana gösterilen sevgi, saygı ve özgüven.

Türkiye'de defans oyuncularının sert, mücadeleci ve hırslı olması bekleniyor. Bana göre top çalmak biraz da zekâ ve sezgi gerektiriyor. Belki daha önce orta sahada oynamış olmamdan kaynaklanan bir oyunu okuyabilme özelliğine sahibim.

Kaptanlık bana yaradı

Türker **Tozar**

▼Anadolu'da parlayıp büyük takıma transfer olan oyuncular, İstanbul'da tutunamadıkları takdirde kolay kolay iflah olmuyor. Seninki düştüğün yerden kalkma hikâyesi biraz da. Galatasaray formasını giyip geri döndükten ve birkaç kulüp dolaştıktan sonra 30 yaşında yeniden Milli Takım kadrosuna alındın. Röportajımızı bu geri dönüşün üzerine oturtalım istiyorum. Dolayısıyla Galatasaray'a geldiğin 2002 yılına dönelim ve o noktadan başlayalım.

▲Dediğiniz doğru; Anadolu takımından büyük takıma gidip de geri döndüğünüzde bir bocalama dönemi geçiriyorsunuz. Ancak benim durumum biraz daha farklı. O dönem Galatasaray'a kiralık olarak gitmiş ve iyi bir performans göstermişim. Zaten sezon bitiminde Fatih Terim Hocam kalmamı istedi. Ancak Gaziantepspor Başkanı Celal Doğan bu transfere izin vermedi. Ben de memleketime dönmek zorunda kaldım ve Gaziantepspor'da oynamaya devam ettim.

▼Galatasaray'a kiralık olarak gittiğin dönemde beklentilerin nelerdi?

▲Vizyonum geniş, hedeflerim büyüktü. Büyük takımda kalmak, A Milli Takım'ın sürekli oyuncusu olmak istiyordum. O dönemde 25 yaşındaydım ve kiralık dönemde gösterdiğim performansla bu hedeflerime ulaşabiliyordum. Ancak dediğim gibi, Gaziantepspor yönetimi Galatasaray'da kalmama izin vermedi. ▼Peki, Galatasaray'da oynamış olmak seni tatmin etti mi? ▲Kesinlikle tatmin etti. Galatasaray'da dolu dolu bir sezon geçirdim. Ortam çok güzeldi. Orada hiçbir sorun yaşamadım. Tek sıkıntım, kiralık oyuncu olarak sezon sonunda Galatasaray'da kalıp kalmayacağımı bilememekti. Sürekli böyle bir endişe yaşıyordum.

▼Sonrasında Gaziantepspor'da da eski günlerini aradığını gördük. Galatasaray'da kalmak isterken geri dönmenin oluşturduğu bir travmanın sonucu muydu bu?

▲Çok sakın bir insanım ve böyle şeylere pek fazla kafamı takmam. Gaziantepspor benim yetiştığım takım olduğu için geri dönmekten de çok gocunmadım. Ama benim dışımda gelişen

olaylar vardı. Aslında saha içinde güzel şeyler yaşıyorduk. UEFA Kupası'na katıldık, Lens'i içeride, dışarıda yendik, Roma'yı içeride mağlup ettik. Takım gerçekten çok iyiydi ve ligde de ilk beşin içinde yer almıştı. O dönem benim için de çok başarılı geçmişti. Ancak takım yeni bir yapılanma dönemi geçiriyordu. Celal Doğan başkanımızın kalıp kalmayacağı belli değildi. Benim de sözleşmem bitiyordu. Sözleşmeyi uzatmayınca kulüp bulmamı istediler. Son dakikada bonservisimi verdiler ve Çaykur Rizespor'a gittim. O zaman Erdoğan Arıca Rizespor'la anlaşmıştı. Zaten transfer için zaman kalmamıştı ve gidecek başka takım da yoktu. 6 ay boşta kalmamak için Rize'ye gittim.

Büyük takımdan geri dönüş sıkıntılı

▼“Beni etkileyen bir durum olmadı” dediğin için seni dışarıda tutarak soruyorum; büyük takımdan Anadolu takımına dönen birçok futbolcu var. Zirveye ulaşıp geri dönmek

Mehmet Polat

Futbol sahnesinde ilk dikkat çektiğinde 20 yaşındaydı. Savunmadaki başarısını topu oyuna sokma becerisiyle birleştiriyor ve modern defans oyuncusu kimliğiyle beğeni topluyordu. Gaziantepspor forması altında gösterdiği performans onu Milli Takım'a ve kiralık olarak Galatasaray'a taşıdı. Gaziantep'e dönüşünün ardından giderek unutuldu. Çaykur Rizespor, Samsunspor derken “ikinci baba” gibi gördüğü Erdoğan Arıca sayesinde yeniden yuvasına döndü. 1.5 sezondur gençlik günlerini de aşan bir görüntü sergilemesi ona 30 yaşında Milli Takım'ın kapılarını açtı. Yeniden yükselişini kaptanlık sorumluluğunu yüklenmesine ve yönetimin de bu konuda kendisine verdiği desteğe bağlıyor.

oyuncular üzerinde bir güvensizlik, bir sıkıntı oluşturuyor mu?

▲Anadolu takımlarındaki ortamla büyük takımlardaki ortam, yaşam biçimi, taraftar, medya, antrenman malzemeleri bile çok farklı. Oyuncu oradaki ortamı Anadolu takımında bulamayınca ters tepkiler verebiliyor. “O niye öyle değil, bu niye böyle değil?” diye düşünüp sıkıntı çekebiliyor. Karakter açısından alıngan bir insansa kolay kolay düzelemiyor ve hayat bu tip oyuncular için zorlaşıyor. Diğerleri ise kısa bir bocalama döneminden sonra eski hayatına alışıyor zaten. Sonuçta bu bir karakter ve yapı meselesi.

▼Çaykur Rizespor'un ardından Samsunspor'a gittiğini görüyoruz. İki takımda da eski popülaritenden uzaktın. Hatta Samsunspor'la küme düştünüz. Bu iki kulüpte geçirdiğin dönemlerde neler yaşadığından bahsedebilir misin biraz?

▲Aslında başta mükemmel bir ortamımız vardı. Erdoğan Hoca birlikte çalıştığım ve yakından tanıdığım bir teknik adamdı. Benim

için onun yeri çok farklı. Bırakın hocalığı, benim için bir baba, bir ağabey gibi. Rize'de sezonun ikinci yarısında oynadım ve benim için çok da kötü bir dönem değildi aslında. Sözleşmemi de 1 sezon daha uzattım. Ancak yeni sezonun başında ilk maçın ardından yeni Teknik Direktör Metin Yıldız beni kadro dışı bıraktı. Nedenlerini bilmiyorum. O sırada Erdoğan Arıca Samsunspor'la anlaşmıştı. Ben de o takıma transfer oldum. Alacaklarıma karşılık Rizespor'dan bonservisimi aldım. Samsunspor'da ise şanssız bir dönem yaşadım. Erdoğan Hoca takımdan ayrıldı ve biz sezon sonunda küme düştük. Sonrasında Erdoğan Hoca Antep'e gidince beni yine transfer etti. Zaten her cephesiyle tanıdığım, bildiğim bir camiada giderek yükselen bir grafik çizdim.

▼Erdoğan Hoca ile yolun sürekli keşişiyor. Anlaşılan seni çok seviyor ve tutuyor. Aranızdaki bu iletişim ve onun favori oyuncusu olman nasıl gelişti?

▲Erdoğan Hoca Gaziantepspor'a geldiğinde 20 yaşındaydım.

Bana her zaman "Bir savunma oyuncusu olarak senin yerin çok farklı" diyor zaten. Demek ki ona bir güven vermişim. Futbolculuğumu gerçekten çok beğeniyor. Karşılıklı olarak birbirimizi çok seviyoruz. Bazen ikimizin de kötü gittiği dönemler oluyor ve derterimizi yine birbirimizle paylaşıyoruz.

▼Gelecekte Erdoğan Hocayla yollarınız yine kesişebilir mi?

▲Bundan sonra ancak Erdoğan Hoca'nın Gaziantepspor'a gelmesi lâzım. Çünkü artık takımından ayrılmam çok zor.

Erdoğan Hoca olmasaydı dönemezdim

▼Geçtiğimiz sezon yeniden Gaziantepspor'a geri döndün. Yaklaşık iki sezonluk bir ayrılığın ardından geri dönüşün Erdoğan Arıca sayesinde gerçekleşti. Peki, o olmasaydı yine geri dönebilir miydin?

▲Bu çok zordu. Çünkü yönetimin kafasında benim hakkımda hep olumsuz düşünceler ve soru işaretleri vardı. Erdoğan Hoca bunları silmeseydi kesinlikle transferim gerçekleşmezdi.

▼Aslında o takımın sembol oyuncularından birisin. Neden senin hakkında böyle olumsuz düşünceler oluştu?

▲İnsanlar kendi kafalarında bazı şeyler üretip yapmadığım şeyleri bana yakıştırdı. Aslında Antep halkı benim hakkımda olumsuz şeyler düşünmez. Ama orası küçük bir şehir. Yöneticilerin ve teknik adamların hakkımdaki olumsuz açıklamaları farklı bir Mehmet Polat imajı oluşturdu. Ben de kendimi savunamadım. Çünkü futbolcuyum ve medyaya açıklamalar yaparak kendimi savunma imkânım yok. Bu nedenle Antep'te olumsuz bir dönem yaşadım. Ama şimdi her şey düzeldi.

▼Evet, yeniden kaptanlık bandını taktın. Bu da bir tür ağabeylik görevi herhalde.

▲Antep'ten ayrıldığımda 26 yaşındaydım, 28 yaşında geri döndüm. Birçok oyuncu değişmiş ve genç arkadaşlar oynamaya başlamıştı. Kadronun en yaşlılarından birisi de bendim. Bunu görünce "Artık sorumluluk almam gerekir" diye düşünüyorsunuz. Yönetim de bu yönde destek verince o sorumluluğu üstlendim.

Arkadaşların bana güvenleri çok farklı. Zaten iki insan arasında güven ve sevgi olursa mutlaka verim alıyorsunuz. Başarılı olmamın en büyük sebeplerinden birisi de yönetimin bana gösterdiği sevgi, saygı ve özgüven. Yani kaptanlık bana yaradı.

Bu sezon çok güçlü bir orta sahaya sahibiz. Topu tutabiliyor ve bize dinlenme, nefes alma fırsatı sağlıyorlar. Dolayısıyla geride her zaman dinç ve güçlü kalıyoruz. Enerjimi 90 dakikaya yayabildiğim için bu sezon oynadığım hiçbir maçta yorgunluk hissetmedim.

Nurullah Hoca'nın istediği takım bu sezon kuruldu. Hocamız oyuncu tercihlerini kendisine değil, takıma oynayan oyuncuların kullandığı. Kendi bölgelerinde görevini mükemmel yapan ve yüreğiyle oynayan futbolculara sahibiz.

Hedefimiz öncelikle küme düşme korkusunu yaşamadan ilk 8 sıranın içinde yer alabilmek. Yeniden yapılanma dönemindeki bütün takımların sabra ihtiyacı vardır. Biz de merdivenleri yavaş yavaş çıkmak ve önümüzü sağlıklı bir biçimde görmek istiyoruz.

Top kazanmak zekâ işi

▼Geçtiğimiz sezon ikili mücadelede takımın en çok top kazanan ikinci oyuncusunuz. Top kazanmanın birinci sırrı güçlü olmak herhalde? Peki, başka ne gibi özellikler gerekiyor?

▲Bazı futbolcular ağır, bazıları çabuktur. Bazı futbolcular da vardır, akıllıdır. Beynini iyi kullanırsanız, futbol zekânız yüksek olursa birçok şeyi başarabilirsiniz. Türkiye'de özellikle defans oyuncularının sert, mücadelecisi ve hırslı olması bekleniyor. Bana göre top çalmak biraz da zekâ ve sezgi gerektiriyor. Belki daha önce orta sahada oynamış olmamdan kaynaklanan bir oyunu okuyabilme özelliğine sahibim.

▼Diğer takımlara baktığımızda ikili mücadele kazanma konusunda liderliğin ön liberolarda olduğunu görüyoruz. Gaziantepspor'da ise Deumi ve sen ilk iki sırayı paylaşıyorsunuz. Bu durum neyin ifadesi sence? Geçen sezon orta saha direncinizin eksik olduğunu söyleyebilir miyiz?

▲Geçtiğimiz sezon için söylediğiniz doğrudur. Ama bu sezon çok güçlü bir orta sahaya sahibiz. Topu tutabiliyor ve bize dinlenme, nefes alma fırsatı sağlıyorlar. Dolayısıyla geride her zaman dinç ve güçlü kalıyoruz. Enerjimi 90 dakikaya yayabildiğim için bu sezon oynadığım hiçbir maçta yorgunluk hissetmedim. İkili mücadelelere dinç girdiğim için bu sezon da top kazanma ortalamamın yüksek olacağını sanıyorum.

▼Sezona mükemmel başladınız. Özellikle Fenerbahçe maçında

oynadığınız futbol herkesin beğenisini kazandı. Rakibe önlem almak yerine kendi futbolunu oynayan, ayağa çabuk pas yapan bir takım görüntüsündeydiniz. Bu dönüşüm nasıl sağlandı sence?

▲Geçtiğimiz sezon Nurullah Hoca takımın başına devre arasında geldi. Aslında oynatmak istediği futbol farklıydı ama kafasındaki takımı kurabilecek imkânı bulamadı. Dolayısıyla geçtiğimiz sezon sadece ligde kalabilmek için hafta hafta kazanmayı düşündük.

Ama bizimle yaptığı konuşmalarda yeni sezonda çok farklı ve daha iyi bir takım olacağımızı söylüyordu. Sezon sonunda 16 arkadaşımız gitti ve yerlerine hocamızın oyun planına uygun oyuncular transfer edildi. Sonuçta da onun istediklerini yapabilen bir takım ortaya çıktı. Bana göre dört dörtlük bir takımız. Hem saha içinde hem de dışında mükemmel bir ortam yakaladık. Buna yabancılar da dâhil. Hiçbir sorunumuz yok. Bugünkü takım, geçen sezonki takımlardan 10 kat daha iyi.

▼Tabata, Beto, Murat Ceylan sezona çok iyi başlayan ve dikkat çeken oyuncularınız. Birkaç cümleyle bu arkadaşlarınızdan söz edebilir misin?

▲Aslında Erman'ı, Ivan'ı, Erkan'ı, Zurita'yı da saymamız gerekir. Çünkü

herkes takıma müthiş katkı yapıyor. Zaten hocamızın kafasındaki düşünce de takım oyunu oynamamış yönünde. Oyuncu tercihlerini de kendisine değil, takıma oynayan oyuncuların kullandığı. Tümü kendi bölgelerinde görevini mükemmel yapan ve yüreğiyle oynayan futbolculara sahibiz.

▼Gaziantepspor'un bu sezonki hedefleri neler peki?

▲1.5 sezondur sıkıntılı dönemler geçirdik. Şimdiki hedefimiz öncelikle küme düşme korkusunu yaşamadan ilk 8 sıranın içinde yer alabilmek. Ama daha fazlası olursa da yok demeyiz tabii ki. Gidebildiğimiz yere kadar gideceğiz, bunun için mücadele edeceğiz, koşacağız. İlerleyen haftalarda hedefimizi daha net belirleyebiliriz. Yeniden yapılanma dönemindeki bütün takımların sabra ihtiyacı vardır. Biz de merdivenleri yavaş yavaş çıkmak ve önümüzü sağlıklı bir biçimde görmek istiyoruz.

▼Gaziantep mutfağı dillere destandır. Sen onca güzel ve kilo aldırıcı yemeğin arasında nasıl formda kalabiliyorsun?

▲Bu gerçekten çok zor bir iş. Aslında fiziksel olarak çok formda kalabildiğim de söylenemez. Çünkü sürekli kilo problemi yaşıyorum. Boğazımdan hiçbir zaman kesmem. Tatlıdan uzak kalabiliyorum ancak kebablara dayanamıyorum. Yiyeceklerimin miktarını düşürerek işi dengelemeye çalışıyorum.

Her derbinin karakterini belirleyen bir temel faktör vardır. Bu faktör hemen hemen her rekâbet için farklı olabilir. Bazen sosyal sınıflar, bazen din, bazen de bağlı oldukları devlet kurumu. Kuzey Londra'ya baktığımızda, buranın en has derbisinin altında yıllar önce yaşanan bir olay yatıyor. Hani bir kan davası başlar da husumete neyin yol açtığı unutulsa da devam eder ya, biraz öyle. Gerçi 1919 tarihi özellikle Tottenham taraftarları için hâlâ çok şey ifade ediyor; bilhassa Arsenal'i neden sevmediklerini anlatırlarken.

Dağhan *Irak*

Rüşvetin başlattığı rekabet

Aslında iki takımın ilk karşılaşması derbinin derbi hâline gelmesinden yıllar önce gerçekleşiyor. O zamanlar kentin Plumstead bölgesinde bulunan Arsenal, 1877 yılında Tottenham Hotspur'la ilk kez karşılaşiyor. Spurs 2-0 öndeyken karanlık basıyor ve maç erken bitiriliyor. Daha ilk karşılaşma Arsenal taraftarların “Karanlık çökme zor yenerdiniz” hayıflanmalarıyla bitiyor. Ancak asıl rekâbeti yaratacak olayla bu olay mukayese dahi kabul etmiyor. 1913 yılında Arsenal'in Highbury'e taşınmasıyla beraber, Tottenham'ın White Hart Lane'i ile aradaki mesafe neredeyse karışla ölçülecek kadar kısalıyor. Bu tarihte ilk kez komşu olan iki ekip arasında yavaş yavaş rekabet başlıyor. Ancak bu yıllarda Arsenal'in alt ligde olması sık sık karşılaşmalarını

engelliyor. Birinci Dünya Savaşı sonrasında ise Tottenhamlıların bugün hâlâ yüzlerini ekşiterek hatırladıkları o olay gerçekleşiyor.

Arsenal rüşvetle ligde

Savaş öncesi oynanan son sezon olan 1914-15 sezonunu Chelsea ve Tottenham son iki sırada bitirmiştir. Savaştan dönüldüğünde oynanacak 1919-20 sezonunda ise ligin iki fazla takımla oynanmasına karar verilir. Fazladan birinci takım sondan ikinci olan Chelsea'dir. İkinci takım için ise adaylar sonuncu Tottenham, İkinci Lig'in şampiyonu Derby County ve ikinci Preston North End'dir. Ancak İkinci Lig'in altıncısı Arsenal'in hırslı başkanı Henry Norris işe karışır. Önce averajın yanlış hesaplandığı gerekçesiyle takım altıncılıktan

beşinciliğe çıkarılır. Daha sonra ise epeyce kabul gören bir iddiaya göre Norris, Liverpool Başkanı John McKenna'ya büyük bir rüşvet verir. McKenna ligde oynayacak takımın seçileceği toplantıda Arsenal'in üst lige çıkması gerektiğini, çünkü ligde diğerlerine göre daha eski olduğunu anlatan bir konuşma yapar. Sonuç olarak Arsenal üst lige alınırken, Tottenham küme düşürülür. Bu olaydan sonra Arsenal bir daha hiç küme düşmezken, tarihe de İngiltere'de saha içi başarısı olmadan masa başında küme yükselen tek takım olarak geçer. Lig tarihinin en büyük skandallarından biri sayılan bu durum, bugün en fanatik Arsenal taraftarlarınca bile fazla savunulamaz. Tottenham cephesi ise bu olayı bir daha asla unutmaz. Hatta 1909'da gittikleri Güney

Amerika turnesinde kendilerine hediye edilen papağanın bu olayın gerçekleştiği gün kahrından öldüğünü iddia ederler. Spurs, o sezon İkinci Lig'de açık farkla şampiyon olur ve Arsenal-Tottenham ya da Gunners-Yids rekâbeti asıl o zaman başlar. Bu arada bu olayın müsebbibi konumundaki Henry Norris de 1929 yılında yaptığı ağır yolsuzluklardan dolayı futboldan ömür boyu men edilir. Fakat bu olaya rağmen Arsenal 1930-31 sezonunda şampiyon olur ve kupayı ilk kez Londra'ya getirir. Tottenham ise bu sırada İkinci Lig'dedir. Arsenal bu yıllarda toplam beş şampiyonluk kazanarak rakibiyle arayı epeyce açar. Spurs ise İkinci Dünya Savaşı'nın ardından toparlanma şansı bulabilecekler.

Derbinin dönüm noktası 1950

1950 yılı derbide bir dönüm noktası olur. 1949-50 sezonunu İkinci Lig'de geçiren Tottenham sonunda şampiyon olur ve Birinci Lig'e çıkar. Daha ilk sezonda ligde fırtına gibi esen Spurs, White Hart Lane'de 55 bin kişinin önünde Arsenal'i 1-0 yendikten sonra tarihindeki ilk şampiyonluğu kazanır. Bir zamanlar kendilerini aşağılamak için kullanılan “Yahudiler” kelimesini hiç gocunmadan kendine lakap olarak seçen Tottenham taraftarı, yani Yids coşku içerisinde. İki takımın da artık İngiltere'nin zirvesine çıkmasıyla beraber derbi başka bir soluk kazanmıştır. Ancak Tottenham yükselirken, Arsenal düşüşe geçmeye başlamıştır. Bundan sonra artık Spurs'un altın

yılları başlayacak, 1960-61 sezonunda mavi-beyazlılar lig-kupa dublesini yaparken, Arsenal 20 yıllık suskunluğunu sürecektir. 1963 yılında ise Tottenham, Avrupa Kupa Galipleri Kupası'nı almayı başarır. 1970-71 sezonu “Topçular” için geri dönüş sezonu olduğu gibi, derbinin de en zevkli olduğu dönemlerden biridir. Uzun süre sonra iki takımın şampiyonluk mücadelesi verdiği bu yılda, Arsenal rakibini Highbury'de de White Hart Lane'de de yener ve bu sayede şampiyon olur. Fakat kırmızı-beyazlı ekip şampiyon olurken Tottenham'ın tarihindeki en büyük başarılarından birinin önünü açtığının farkında değildir. 1971-72 sezonu rekâbette Tottenham'ın yeniden öne geçeceği yıl olacaktır. Bunu sağlayan da Spurs'un şampiyonluğu kaçırp UEFA Kupası'na kalmasıdır. UEFA Kupası o sezon ilk kez düzenlenecektir. Daha önce Arsenal'in de bir kez aldığı Fuar Şehirleri Kupası'nın yerine konulan bu kupada İngiltere'yi Wolves ve Tottenham temsil eder. Spurs, kupada ilk turda İzlanda takımı Keflavik'i farklı skorlarla geçtikten sonra, ikinci turda da Fransa'nın güçlü ekibi Nantes'ı büyük oranda sonradan Arsenal forması giyecek kalecisi Pat Jennings'in performansı ile eler. Rapid Bükreş ve UTA takımlarından sonra sıra yarı finalde AC Milan'a gelir. Bu eşleşmeden de galip ayrılan Tottenham, finalde diğer İngiliz takımı Wolves'la eşleşir. Finalin ilk ayağını deplasmanda kazanan Spurs, kendi evinde aldığı beraberlikle ilk UEFA Kupası'nı müzesine götürür. Belki o yıl, UEFA Kupası'nın önemi henüz bilinmemektedir. Ancak yıllar geçtikçe bu kupa Tottenham için daha büyük bir anlam ifade edecektir. Hele ki Arsenal'in ilk Avrupa kupası için 1990'ları beklemek zorunda kalacağı düşünüldüğünde.

Arsenal'in dönüşü

Seksenler İngiliz futbolunda güç dengesinin yeniden değiştiği ve Nottingham Forest ile Liverpool gibi takımların zirveyi devraldığı yıllar olur. Bu yıllarda iki takımdan da büyük yerel başarılar gelmez. Ancak 1984 yılında Tottenham yine UEFA Kupası'nı alarak Avrupa'daki kupa sayısını üçe çıkarır. Lâkin bir sonraki sezon meydana gelecek Heysel Faciası, tüm İngiliz kulüplerinin önünü kestiği gibi Spurs'un yükselişini de engelleyecektir. Arsenal, İngiltere'nin içine kapandığı bu dönemi George Graham'la yeniden yapılanma dönemi olarak kullanır. İlk iki

yılında beklenen sonuçları alamayan Graham, kendisine gösterilen sabrın karşılığını 1988-89 sezonunda verir. Arsenal o sene, Liverpool ve Nottingham'la giriştiği şampiyonluk mücadelesini kazanarak on sekiz yıl sonra zafere ulaşır. Arsenal, genç Gascoigne'i alarak İngiltere transfer rekorunu kıran rakibi Spurs'u da gölgede bırakır. 1990-91 sezonunda da Graham, Arsenal'i zafere ulaştırır ve takım, Heysel cezasının kalkmasının ardından Şampiyon Kulüpler'de de mücadele etmeye hak kazanır. 1994 yılında ise seneler sonra ilk Avrupa kupası başansı Kupa Galipleri Kupası'nın kazanılmasıyla gelir. Tottenham ise 1991 FA Kupası dışında bir başarıya imza atamaz. Yine de Gary Lineker ve Paul Gascoigne'in şov yaptığı 3-1'lik Tottenham-Arsenal FA Kupası yarı finali unutulmazlar arasına girer. Diğer taraftan iki takımın başarı dengesi Arsenal lehine bozulmaktadır. Ancak Tottenham'ın “top güllesi”ni asıl hissedeceği dönem ağırbaşlı bir Fransız teknik adamın Ada topraklarına ayak basmasıyla başlayacaktır.

Wenger farkı açıyor

Premier Lig dönemi iki takım arasındaki makasın giderek açıldığı dönem olur. Tottenham bu dönemde ne lig ne de FA Kupası kazanabilecektir. Arsenal ise çoğu zaman Manchester United'in gölgesinde kalsa da ekonomik gelişmesini sürdürdüğü için yeni koşullarda ayakta kalır. Bunda kuşkusuz Arsene Wenger'in payı büyüktür. Tottenham ise Arsenal'in Wenger'le çalıştığı dönem içerisinde tam on bir kez teknik adam değiştirir. Hiçbir teknik direktör üç sezondan fazlasını göremez. Arsenal bu dönemde dört kez şampiyon olmakla kalmaz, dört kez de Avrupa finali oynar, ancak hepsini kaybeder. Yine de Spurs'la aradaki fark artık iyice açılmıştır. Tottenham ile Arsenal arasındaki rekâbet sonuç anlamında en

çekışmeli dönemlerinden birini yaşamasa da devam ediyor. Kuzey Londra'nın bu iki ekibinin İngiliz Ligi'nin son dönemde deniz aşırı sermayedarlarının oyuncacı hâline gelmesinden daha az etkilenmesinin bunda büyük rol oynadığı söylenebilir. Zira bu iki kulüp, hâlâ İngiliz başkanla yola devam eden çok az Premier Lig kulübünden ikisi. Yine de İngiltere'de şiddeti önleme bahanesiyle eski taraftarlık kültürünün kenara bırakılarak kapıların yalnızca varlıklı sporseverlere açılması, Arsenal'in senelerce White Hart Lane'e komşuluk eden Highbury'i bırakarak Ashburton Grove'daki sponsor isimli stada geçmesi gibi gelişmeler, derbinin de kimyasını değiştirdi. Günümüzde Tottenham biraz daha semt kulübü havasını korumayı başarmış durumda. Takımları Şampiyonlar Ligi'nde Slavia'ya yedinci golü atarken sahaya sırtını dönüp otoparktaki arabasını almaya giden ve golü kutlamaya bile tenezzül etmeyen Arsenal taraftarının aksine, Tottenham taraftarı hâlâ İngiltere'nin en aktif deplasman taraftarı. “Yids on Tour” (Yahudiler turnede) pankartını İstanbul da dahil, gittikleri her yere götüren Spurs taraftarı hâlihazırda eski ihtişamını mumla aratan İngiliz tribünlerinin az sayıdaki renginden biri. Bunu belki de içinde çok sayıda Türk'ü de barındıran göçmen mahallesi Tottenham'ın cümbüşüne borçlular. Bu rengin Arsenal kırmızısıyla sahada rekabet edip edemeyeceğini ise belki de Juande Ramos'la istikrarı sağlayıp sağlayamayacakları gösterecek.

Ben Foster

İngiliz kalesinin yeni umudu

Ray Clemence ve Peter Shilton'ın ardından hep onlar gibi bir kaleci bekleyen İngiltere Milli Takımı, aradığı file bekçisine pek yakında kavuşacak gibi görünüyor. 37 yaşındaki Van der Sar'ın arkasında yedek bekleyen Manchester United'lı Ben Foster için herkes "2010 Dünya Kupası'nda kale onun" fikrinde birleşiyor. İki dönem kiralık olarak oynadığı Watford'un Teknik Direktörü Boothroyd, onun şimdi bile Van der Sar'dan daha iyi olduğunu söylüyor. Kullandığı uzun aut atışlarıyla pek çok asist yapan Foster'ın en önemli özelliği oyun kurmadaki ustalığı. Zaten Boothroyd de bu konuda "Kaleden çıkartıp kanatta veya forvette oynatabilirsiniz. Hiç yadırgamaz. Bir kanattan pası alır ve diğer kanada adrese teslim gönderir" diyor.

İlker Uğur

İngiltere bir dönem Gordon Banks, Peter Shilton, Ray Clemence gibi iyi kaleciler çıkarsa da dünya çapında kalecileriyle ünlenen bir futbol ülkesi olarak kabul edilmez. Belki bu sebeple David James gibi dünya futbolunda vasat olarak nitelendirilen bir kaleci dönem dönem İngiltere Milli Takımı'nın kalesini koruyor. Bu kaleci verimsizliği İngiltere'nin başına çeşitli belalar da açmıyor değil. Yeni çıkan bir kaleci birkaç maç iyi oynadığında basın tarafından çok abartılıyor ve hemen "geleceğin kalecisi" olarak gösterilmeye başlanıyor. (Bkz. Paul Robinson, Chris Kirkland, Scott Carson vb.) Basın tarafından eleştirilmeye hazır ve nazır İngiliz kalecisi böyle bir desteği arkasında bulunca yeteneklerinin ortalamasının da üzerinde olduğuna inanıyor ve kendisini bu mevkiin devleriyle aynı seviyede görmeye başlıyor. En son aşamada ise en kritik karşılaşmada yavaşça yollanan bir geri pası ıskalıyor ve takımını Avrupa Şampiyonası'ndan ediyor. Bu ıskala medyaya kendi yaptıkları övgüyü de unutturup bir linç kampanyasına dönüşüyor. Ertesi hafta ise İngiltere'nin yeni kalecisi, hatta dünyanın en iyisi bir anda ortaya çıkıyor ve bütün ümitler ona bağlanıyor.

2010'un kalecisi!

İngiliz futbolunun kaledeki son ümidi ise genç kaleci Ben Foster. Manchester United forması giyen Foster, İngiltere Milli Takımı'nın sürekli değişen üçüncü kalecilerinden birisi. Çok hızlı ilerlediği kariyerinde henüz istediği patlamayı yapamamış olsa da İngiliz

Watford forması altında başarılı maçlar çıkaran Foster, yine de takımının küme düşmesine engel olamadı. Sezon sonunda ise 2003 yılında tenis oynarken sakatlandığı dizindeki arıza nüksetti ve bu onu yaklaşık 6 ay sahalardan uzak tuttu. Bu yılın başında tekrar çalışmalara başlayan Foster, 6 Mart 2008'de Middlesbrough'ya karşı rezerv lig maçında oynadıktan 9 gün sonra, United forması altında bugüne kadarki ilk ve tek Premier Lig maçına Derby County karşısında çıktı.

İş başa düşünce...

Bu maç öncesi sakat Van der Sar ve Portsmouth maçında kırmızı kart gören Kuszczak'tan yoksun olan

Alex Ferguson, hiç düşünmeden Foster'ı kaleye koydu. Doğruyu söylemek gerekirse Foster da onun güvenini boşa çıkarmadı. Manchester United sahadan 1-0 galip ayrılırken, Foster son dakikalarda yaptığı kurtarışlarla takımının puan kaybını engelledi. Bu başarısına rağmen Alex Ferguson, Foster'ı bir sonraki Bolton maçında oynatmadı. Bunun nedeni olarak ise genç kalecinin Şampiyonlar Ligi kadrosunda olmamasını ve bu nedenle Kuszczak'ı önemli Şampiyonlar Ligi maçı öncesi hazır etmesi gerektiğini göstermişti. 2006 Dünya Kupası öncesi sakatlanan Milli Takım'ın üçüncü kalecisi Robert Green'in yerine yedekte bekletilen, ama Green'in iyileşmesi sonucu kadroya giremeyen Foster ilk ve tek milli maçına 2007 Şubat'ında çıktı. İspanya'yla Old Trafford'da oynanan karşılaşmada forma giyen Foster (O sıralar Watford'da kiralıktı) bu maçta takımının 1-0'lık mağlubiyetine engel olamasa da otoriteler tarafından alkışlandı. Sir Alex Ferguson bu maçın ardından Foster'ın milli takımın gelecekteki kalecisi olduğuna yürekten inandığını söylemişti.

Kanatta da oynar forvette de!

Foster'ın en kuvvetli yönü olarak oyun kurması gösteriliyor. Watford'daki Teknik Direktörü Aidy Boothroyd onun için "Kaleden çıkartıp kanatta veya forvette oynatabilirsiniz. Hiç yadırgamaz. Bir kanattan pası alır ve diğer kanada adrese teslim gönderir. Ayrıca çok mütevazıdır" diyor. Ben Foster'ın en büyük şanssızlığı, yaşı 37 olsa da dünyanın en iyi kalecilerinden kabul edilen Van der Sar'la aynı takımda bulunması. Tecrübesiyle United için vazgeçilmez olan Hollandalı file bekçisinden

formayı almak için biraz daha beklemesi gerekiyor. Ama Bayern Münih'te Kahn ile Rensing'in yaşadığı gibi sorunlu bir devir teslimin yaşanacağını düşünmüyorum.

Ayrıca Foster, United kalesini bir kez devralırsa İngiltere Milli Takımı'nın değişmezlerinden de olacaktır. Yazının başında çizdiğimiz İngiltere'nin kalecileriyle ilişkileri konusu ise kariyeri boyunca Foster'ın başının üzerinde sallanacak. Bu tehlikeyi fırsata dönüştürebilecek mi, bunu zaman gösterecek ama çok yetenekli bir kaleci daha İngiliz semalarında görüldü.

Bizlere düşen izlemek ve keyif almak.

futbolunun en çok bel bağladığı oyuncuların birisi. Öyle ki Fabio Capello'nun İngiltere Milli Takımı'nın başına gelişi sonrası yapılan anketlerde İtalyan teknik adamın 2010 Dünya Kupası kadrosunda birinci kaleci olarak gösterilen Foster, henüz Manchester United formasıyla sadece bir resmi maç oynadı. Bir kez de A Milli Takım'ın kalesini korudu.

Tesadüfün böylesi!

2000 yılında profesyonel futbola başlayan Ben Foster'ın ilk kulübü Racing Club Warwick'ti. Burada oynadığı 18 maçın ardından Stoke City'ye transfer olan Foster orada pek forma şansı bulamadı ve dört sezonda beş ayrı takıma kiralandı. Bunların arasında Bristol City, Tiverton Town, Stafford Rangers, Kidderminster Harriers ve Wrexham vardı. 4 sezonda 36 maça çıkan Foster'ın şansı Wrexham formasını giydiği dönemde döndü. Takımıyla 2005 LDV Vans Trophy Finali'ne yükselen Foster'ın takım arkadaşı Manchester United Menajeri Alex Ferguson'un oğlu Darren Ferguson'du. Sir Alex Ferguson, oğlunun da oynayacağı kupa finalini izlemek üzere stada gelmişti. O maçta Foster ve Darren Ferguson'un takımı Wrexham kupayı aldı. Darren Ferguson'un nasıl oynadığını bilmiyoruz ama Ben Foster gösterdiği performansla Alex Ferguson'un gözüne girmeyi başardı ve Manchester United'a üçüncü kaleci olarak 1 milyon pounda transfer edildi.

"Van der Sar'dan daha iyi"

Bu büyük sıçrama Foster'ı çok mutlu etse de üçüncü kaleci olması, önünde gidilecek uzun yollar olduğunun göstergesiydi. Tecrübe kazanması için kiralık gönderilen genç file bekçisi, Watford forması altında müthiş bir sezon geçirdi. Watford Teknik Direktörü Aidy Boothroyd, Foster'ın bu haliyle Van der Sar'dan daha iyi olduğunu ve yakın bir gelecekte dünyanın en iyisi olacağını iddia ediyordu. O sezon kullandığı uzun aut atışlarıyla forvetlere pek çok asist yapan Foster, takımının Premier Lig'e yükselmesinde önemli pay sahiplerinden oldu. Manchester United'a geri dönüşünde kulübün Polonyalı file bekçisi Tomasz Kuszczak'ı kiraladığını gören Foster, bir sezon daha Watford'da kalmayı tercih etti. O sezon

Urfa'nın gururu ailesinin umudu

1987 Şanlıurfa doğumluyum fakat 20 yıldır Gaziantep'te yaşıyorum. Annemi iki yıl önce kaybettim. Babam tekrar bir evlilik yaptı ve bir çocuğu daha oldu. 58 yaşındaki babamın çalışmasını istemiyorum. Zaten 10 çocuk büyütmüş, onun için bu kadarı yeterli.

9 yaşında Gaziantepspor'un altyapısında futbola başladım. Bugünkü konumuma gelmemde Kadir Aslan Hocamın payı çok büyük. Yeri geldi babalık, yeri geldi ağabeylik yaptı bana. Kadir Hocamın sayesinde futboldaki yükselişim de oldukça hızlı gerçekleşti.

Normalde oyuncular 18 yaşında PAF takımında oynarken ben 14 yaşında o kategoriye yükselmişim. Genç Milli Takım'a gittiğim dönemde oradaki arkadaşlarım B Genç kategorisindeyken benim PAF takımında forma giymeme şaşıyorlardı.

Yaşadığım sakatlık ve annemi kaybetmemin etkisiyle futbol hayatım sekteye uğradı. Mezitlispor'a kiralık verildim. Geri döndüğümde Mesut Bakkal beni istemedi ve Mersin İdmanyurdu'na gittim. Oradaki performansım da Eskişehirspor'a transfer oldum.

▼Süper Lig'de ilk sezonunu yaşayan bir oyuncu olmana rağmen Eskişehirspor'da Youla ve Anderson'dan oluşan forvet ikilisini zorluyorsun. Eskişehirspor için nasıl umut haline geldiğini merak ediyorum ama önce seni biraz yakından tanıyalım.

▲1987 Şanlıurfa doğumluyum fakat 20 yıldır Gaziantep'te yaşıyorum. 10 çocuklu bir ailenin en küçük evladıyım. Annemi iki yıl önce kaybettim. Babam tekrar bir evlilik yaptı ve bir çocuğu daha oldu.

▼Baban kaç yaşında ve ne iş yapıyor bu arada?

▲58 yaşında ve artık çalışmıyor. Ben çok küçük

yaşlarda aileme sahip çıkmaya başladım. Okulu, futbolu ve işi bir arada yürütmek için uğraştım. Babamın da çalışmasını istemiyorum. Zaten 10 çocuk büyütmüş, onun için bu kadarı yeterli.

▼Diğer kardeşlerin neler yapıyor? Senin gibi futbolcu olan var mı aralarında?

▲Üç erkek, yedi kız kardeşiz. Ağabey ve ablalarımın hepsi evli. Ailede benim dışımda futbolcu olan yok.

▼Futbol oynamaya nasıl ve nerede başladın?

▲9 yaşında Gaziantepspor'un altyapısında başladım. O zaman ağabeyim beni denenmem için götürmüştü.

Gaziantepspor'un altyapısından yetişip 2. ve 3. Liglerde oynadıktan sonra bir anda Süper Lig'e sıçradı, Rıza Çalimbay'ın elinde Youla ve Anderson gibi tecrübeli forvetleri zorlayan bir gol umuduna dönüştü. Turkcell Süper Lig'in Şanlıurfa doğumlu tek oyuncusu. 10 çocuklu bir ailenin en küçük oğlu. 20 yıldır Gaziantep'te yaşıyor. Bir yandan çalışıp bir yandan okurken, yeteneği ve azmiyle futbolcu oldu. Futbolculuğu tercih etmesini "İnsan kendi hayatını her işi yaparak kazanabilir, ama ben ailemin daha iyi şartlarda yaşaması için bu yolu seçtim" diye açıklıyor.

Mazlum **Uluç**

Abdullah Halman

Seçmeleri yapan Vedat Hoca, neredeyse hiç kimseyi dışarıda bırakmıyor, "Çocuklar başka işlerle uğraşacaklarına gelip futbol oynasın" diyordu. İkinci, üçüncü antrenmanda yetenekli olduğuma karar verdiler ve benimle daha yakından ilgilenmeye başladılar.

14 yaşında PAF takımında oynadım

▼Sonrasında üst seviyelere yükselme sürecin nasıl gelişti?

▲Bugünkü konumuma gelmemde Kadir Aslan Hocamın payı çok büyük. Yeri geldi babalık, yeri geldi ağabeylik yaptı bana. Onun sayesinde futboldaki yükselişim de oldukça hızlı gerçekleşti. Normalde oyuncular 18 yaşında PAF takımında oynarken ben 14 yaşında o kategoriye yükselmişim. Genç Milli Takım'a gittiğim dönemde oradaki arkadaşlarım B Genç kategorisindeyken benim PAF takımında forma giymeme şaşırıyorlardı. Ancak yaşadığım sakatlık ve annemi kaybetmemin etkisiyle futbol hayatım sekteye uğradı. O dönemde Mezitlispor'a kiralık verilmişim ama ailemi bırakıp gidemiyordum. Futbolu bırakmayı düşünmeye başlamıştım. Sonra babam antrenörlerimle konuştu ve izin aldı. Üç-dört hafta geçtikten sonra Mersin'e döndüm ve oynamayı sürdürdüm. Sezon sonunda da Gaziantepspor'a döndüm.

▼Ancak seni Gaziantepspor'da izleyemedik. Bunun sebebi neydi?

▲O dönemde Gaziantepspor'un başına Mesut Bakkal gelmişti. Kafasında belirlediği bir kadro vardı ve antrenmanda bile görmeden beni istemediğini söyledi. Bunun üzerine bonservisimi alarak Mersin İdmanyurdu'na gittim. Takımın başında eski Fenerbahçeli Abdülkerim Durmaz Hocam vardı. "3.Lig'den futbolcu çıkmaz" diyerek başlangıçta bana sıcak bakmıyordu. Bir-iki hafta antrenmana çıktıktan sonra beni oynatmaya başladı. İlk maçımda iki gol attım ve sonra devamı geldi.

▼Eskişehirspor'a transferin nasıl gerçekleşti?

▲Mersin İdmanyurdu'nda çok iyi bir sezon geçirdim ve 11 gol attım. Birkaç kulüpten teklif almıştım ve bence en iyisi

Eskişehirspor'unkiydi. Kadrosunda genç oyuncuların bulunması ve takımın başında Rıza Hoca'nın olması Eskişehirspor'u tercih etmemin en önemli nedenleriydi. Buraya gelmekle çok da iyi yaptığımı düşünüyorum. Çünkü Süper Lig'in havası bambaşka. Alt liglerde ne kadar oynarsanız oynayın en fazla "Mersin'de Abdullah diye bir futbolcu var" derler ama Süper Lig'de bir tane iyi maç oynamanız bütün gözlerin üzerine çevrilmesi için yeterlidir. Alt liglerden Süper Lig'e gelmek çok zor ve ben zor bir işi başardığımı düşünüyorum. Bundan sonrası da zor olacak. Ama bende bunlarla baş etme potansiyeli var. Çünkü hayatın zorluklarıyla çok küçük yaşlarda karşılaştım.

▼Peki, Rıza Çalımbay seni nerede izledi de transferine karar verdi?

▲Bunu bilemiyorum. Ama Adana Demirspor'la oynadığımız son maçı izlemeye gelen çok sayıda teknik direktör olduğunu biliyorum. Çünkü Adana Demirspor bizi yendiği takdirde Bank Asya 1. Lig'e çıkacaktı. O maçta iyi oynadım ve iki gol attım. Sanırım özellikle o maçta beğenildim.

İdolüm Ertuğrul Sağlam

▼Futbola başladığın dönemde örnek aldığın oyuncular var mı?

▲Ertuğrul Sağlam'ı çok beğeniyordum. Sahadaki duruşu ve kişiliğini örnek alıyordum. Oyun stilimi de onunkine benzetiyordum.

▼Ertuğrul Sağlam toplara iki ayağıyla da iyi vuran, hava toplarında da etkili bir oyuncuydu. Sen de bu özelliklere sahip misin?

▲Ben driplingi iyi olan, çalım atmayı seven ve son vuruşları başarılı bir oyuncuyum. Pivot santrfor oynadığım için hava toplarında da fena değilim. (Utaniyor ve "İnsanın kendinden bahsetmesi de tuhaf bir şey. Kötü oldum" diyor.)

▼Altyapıdaki antrenörlerini bir yana bırakırsan gelişmene en büyük katkıyı yapan teknik adam kimdi?

▲Geçen sezon Mersin İdmanyurdu'nda Abdülkerim Durmaz'ın bana çok önemli katkıları oldu. Fenerbahçe'de libero oynamakla beraber geçmişte çok sayıda gol atmış, 2.Lig'de gol krallığı yaşamış eski bir santrfor. Bir de çok heyecanlı bir kişiliğe sahip.

Ama daha önce anlatılanlarla benim karşılaştığım Abdülkerim Hoca arasında büyük bir fark vardı. Şu anda çok mütevazı bir hayat yaşıyor. Oyuncularına geçmişte kötü bir hayat tarzı olduğunu anlatıyor ve "Ben bunları yaptım, siz yapmayın" diyor. 29 yaşında futbolu bıraktığını söyleyerek, "Eğer benim geçmişte yaşadığım hayatı sürdürürseniz siz de o yaşlarda futboldan koparsınız" gibi uyarılarda bulunuyor. Abdülkerim Hocamdan futbola bakış açısı yönünden önemli dersler aldım.

Hedeflerim hep büyüktü

▼Süper Lig'e gelirken bir endişe duymadın mı, "Acaba başarabilir miyim?" gibi düşünceler geçmedi mi aklından?

▲Daha Gaziantepspor'un PAF takımında oynarken hedeflerimi büyük koymuştum. O dönemden itibaren kafamda hep Süper Lig'de oynamak vardı. Ama dediğim gibi yaşadığım sakatlıklar ve annemin vefatı bende bir duraklamaya neden oldu. Şu an eskiye göre kendimi çok daha güçlü ve iyi hissediyorum. Kademe kademe gelmenin, 3. ve 2. Lig'de oynayarak yükselmenin benim için avantaj olduğuna inanıyorum. Eskişehirspor'a da ayak uydurmakta zorlanmadım. Rıza Hocanın bakış açısını da gördükten sonra bu işin daha kolay olacağını düşünüyorum.

▼Nasıl bakıyor Rıza Hoca sana?

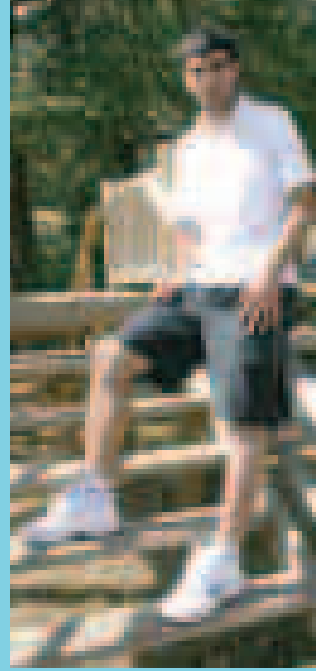
▲Rıza Hocam olsun, yardımcılar olsun, 2. Lig'den gelmiş olmama rağmen beni fazlasıyla sahipleniyor. Bu kadar ilgi görmeyi beklemiyordum açıkçası. Bazen benimle ilgili öyle olumlu konuşmalar yapıyorlar ki, kendi kendime "Allah Allah, gerçekten de benden mi bahsediyorlar?" diye şüpheye düşüyorum. Takımın genç olması da benim için önemli bir avantaj. Arkadaşlarınızla içinizden geldiği gibi konuşabiliyor, şakalaşabiliyorsunuz. Takımın büyükleri de bize ayak uyduruyor.

▼Ligimizde gerçekten de iyi stoperler var. Yerlilerin dışında Lugano, Edu, Song, Meira gibi uluslararası oyuncular da mevcut. Bu oyunculara karşı oynayacak olmak seni nasıl etkiliyor?

▲Oyuncular arasında çok büyük bir fark olduğunu düşünmüyorum. Neticede oynadığınız şey bir oyun. İnsan

Gerçekten çok zor şartlarda büyüdüm. İlk para kazandığımda hepsini götürüp babama vermiştim. Bugün de ailemin gelir kaynağı benim. Bundan hiç de gocunmuyor, tam tersine gurur duyuyorum. Çünkü futbola bunun için başlamıştım.

Annemi kaybettiğimden bundan sonra artık hiçbir şey yapamayacağımı düşünüyordum. Allah daha kötüsünü vermesin ama insan bunun bile üstesinden geldikten sonra daha ağır ve acı başka ne yaşayabilir ki? Yaşadığım tecrübeler hayata daha farklı bakmayı öğretti bana.

kendisine ne kadar çok güvenirse o kadar çok iş yapar. Ben karşımdaki oyuncunun ismini kafamda büyütürük sahaya çıkmam.

▼Oldukça genç bir oyuncusun ve önünde futbol oynamak için uzun yıllar var. Kariyer planlamanda bundan sonrası için neler düşünüyorsun?

▲Öncelikle burada iyi bir sezon geçirerek kendimi kanıtlamak istiyorum. İnsanların "Eskişehirspor'da bir Abdullah Halman var" demelerini sağlamam gerek. Daha sonrasında Milli Takım ve İstanbul takımlarından birinde oynamak var. Avrupa'yı da çok istiyorum açıkçası. Elbette bunları zaman gösterecek. Çünkü insan hiç beklemediği zamanda hiç beklediği olaylarla karşılaşılıyor. Olumsuz düşündüğünüz zamanlarda bazen olumlu şeylerle karşılaşıyorsunuz. Eğer bir yeteneğiniz varsa, çalıştıktan sonra mutlaka hedefinize ulaşırsınız. Bazıları bu işlerin torpille olduğunu düşünüyor ama işte ben ortadayım. Arkamda hiçbir güç yokken iki sezon içinde 3. Lig'den Süper Lig'e geldim. Mersin İdmanyurdu'na gittiğimde 3. Lig'den gelen bir oyuncu olarak 5. forvetim. Ama antrenmana çıktığınızda şartlar eşitleniyor. Diğer oyuncular da aynı ayakkabıları, aynı eşofmanları giyiyor, aynı zeminde mücadele ediyor, aynı topa vuruyor. Böyle bir ortamda

da iş tamamen oyuncunun yeteneklerine, hırslına ve çalışmasına kalıyor.

Futbola ailem için başladım

▼Bugün geldiğin noktada ailene destek açısından neler yapıyorsun?

▲Benim için her şeyden önce ailem geliyor. Gerçekten çok zor şartlarda büyüdüm. İlk para kazandığımda hepsini götürüp babama vermiştim. Bugün de ailemin gelir kaynağı benim. Babamın ve rahatsızlığı nedeniyle çalışamayan bir ağabeyimin sorumluluğu benim üzerimde. Bundan hiç de gocunmuyor, tam tersine gurur duyuyorum. Çünkü futbola bunun için başlamıştım. "Futbolcu olayım, para kazanayım ve aileme daha iyi şartlarda bir hayat sağlayayım" diyordum. İnsan sonuçta kendi hayatını başka türlü de kurtarabilir. Okursunuz, çalışırsınız ve geçiminizi sağlarsınız. Ama benim hedeflerim daha büyüktü. Ailemin tümüne daha iyi bir yaşam sağlamayı, ağabeylerime, ablalarımın yardım etmeyi istiyordum. İnsanın böyle bir hedefinin olması ve bu hedefine bir ölçüde ulaşması tarifsiz bir mutluluk veriyor.

▼Eğitimi nereye kadar sürdürdün peki?

▲Liseyi bitirdim ve sonrasında girdiğim üniversite sınavlarında hep iyi puan aldım ancak tercih

yapamadım. Çünkü her sezon bir başka şehirde futbol oynadım ve önümüzdeki sezon nerede olacağımı hiç bilemedim. Bu sene de iyi puan aldım. Antrenörlük eğitimi almak istiyorum ama önceliğim futbol oynamak tabii.

▼Genç Milli Takım kamplarına katıldığını söylemiştin. Kaç defa oynayabildin?

▲Genç Milli Takım'a iki defa seçildim ama ikisinde de sakatlık nedeniyle oynayamadım. Ferhat Südoğan tarafından U17'ye, Cem Pamiroğlu tarafından da U19'a seçilmiştim. U19'la İtalya'daki Avrupa Şampiyonası finallerine götürüldüm ancak sakatlığım oynamamı engelledi.

▼Çevrendeki insanlar seni nasıl birisi olarak tanıyor?

▲Başlangıçta çok agresiftim. Her şeye olumsuz bakar, en küçük şeylere bile kızardım. Ama son iki yılda yaşadığım tecrübeler hayata biraz daha farklı bakmayı öğretti. Çok olumsuz bir şeye bile tepki göstermeden gülüp geçebiliyorum. O kadar zor şeyler yaşadım ki, bugün yaşadıklarım beni etkilemiyor. Kişilik olarak değişim gösterdiğimi düşünüyorum. Annemi kaybettiğimden bundan sonra artık hiçbir şey yapamayacağımı düşünüyordum. Allah daha kötüsünü vermesin ama insan bunun bile üstesinden geldikten sonra daha ağır ve acı başka ne yaşayabilir ki?

▼Hayatta zorluklar yaşadığını söyledin. O zorluklardan da söz eder misin biraz?

▲Aile olarak maddi durumumuz iyi değildi. İki saatlik yolu yürüyerek gittiğimi bilirim. Bir gün içinde hem okula hem antrenmana gidiyor hem de çalışıyordum.

▼Çalışıyordum derken, ne iş yapıyordun?

▲Antep'te halı üretimi yaygındır. Ben de halı tezgâhlarında çıraklık yapıyordum. Zaten ağabeyim de o işte çalışıyordu. Bir yandan aileme maddi katkı sağlamaya, diğer yandan da eğitimimi kendi imkânlarımla sürdürmeye çalışıyordum. Maddi durumumuzun elverişsizliği nedeniyle ağabey ve ablalarım okuma şansı bulamamıştı. Bu nedenle aileme yük olmak istemiyor ve kendi eğitim giderlerimi kendim karşılamaya uğraşıyordum. Bugünden baktığımda, iyi ki o dönemde o zorlukları yaşamışım diyorum.

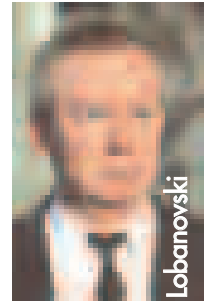
Liglerin Tarihi

Dağhan *Irak*

Ukrayna Ligi

Sovyetler Birliği'nde yürütülen spor politikası, ülkenin farklı noktalarında farklı sporların öne çıkması sonucunu getirdi. Futbolun aslan payını kimseye kaptırmak istemeyen Moskova'dan rol çalıp lokomotif rolünü üstlenen ise Ukrayna ve onun simge takımı Dinamo Kiev'di. Sovyetlerin yıkılmasının ardından Dinamo Kiev'e yeni bir ortak çıktı. Lucescu'nun Shakhtar'ı. Giderek sınıf atlama yolunda ilerleyen Ukrayna Ligi'nin tek problemi ikili rekabete üçüncü ve dördüncü takımın henüz katılamamış olması.

Lobanovski

Stalin'in döneminde atılan Sovyet spor sistemi, merkezileşikle yerelliği bir arada barındırıyordu. Kremlin tarafından toplumun farklı kesimleri için kurdurulan spor toplulukları, ülkenin dört bir köşesinde bir anda faaliyete geçmişti. Belki de Sovyetlerdeki kırsal-şehir uçurumunu daraltarak ülkenin “köylülük sorunu” olarak adlandırılan sıkıntısına çare bulma yönünde atılmış en önemli adımlardan biriydi bu. Tabii zorunlu çiftlik kolektiflerini saymazsak. Polisin Dinamo'su, askerin CSKA'sı, tren işçilerinin Lokomotif'i yalnızca Moskova'da değil, Tiflis'te, Riga'da, Tallinn'de, Kiev'de de faaliyet gösteriyordu. Federal devlet içerisindeki pek çok cumhuriyet bu spor toplulukları sayesinde hem merkezden spor politikasını izliyor hem de yerel gelişim sağlıyorlardı. Bu sistem, Sovyetler Birliği'nin farklı noktalarında farklı sporların öne çıkması sonucunu getirdi. Litvanya ülkenin basketbol yükünü

çekerken, Gürcistan'dan güreşçiler ve halterciler yetişiyordu. Moskova, tabii ki tüm spor topluluklarının merkezine ev sahipliği yapıyordu ve geri kalması düşünülemezdi. Hem Moskova'nın hem de tüm diğer spor merkezlerinin pay sahibi olmaya çalıştığı belki de en önemli spor dalı ise futboldu. Her ne kadar Moskova ekipleri aslan payını kimseye kaptırmamaya kararlıysa da bir cumhuriyet vardı ki önce başkentten sahne çalacak, daha sonra da başrolü kendisi oynayacaktı. Bu cumhuriyet Ukrayna'ydı.

Futbolun başkenti

Ukrayna'nın futbolda başkent Moskova'ya kafa tutabilmiş olmasının köklerini belki de futbolun ülkeye geliş sürecinde aramak gerekiyor. Ülkede futbol büyük oranda Rusya etkisinden bağımsız doğdu. 20. yüzyılın başlarına kadar Polonya sınırlarında yer alan Lviv, tüm bölgede futbolun ilk ortaya çıktığı noktalardan biriydi. Hayatını Batı'nın büyük şehirlerinde ve Britanya'da çalışarak geçiren Dr. Edmund Cenar'ın faydalı bir jimnastik metodu olarak şehre getirdiği futbol, yine bu spor adamının kuralları da Polonezceye çevirmesiyle kısa zamanda yaygınlaşmıştı. Lviv, ilerleyen

zamanda hem Polonya hem de Ukrayna futbolunun temelini attı. Ukrayna'da Sovyetler öncesinde düzenlenen ilk şampiyonanın finaline de 1914 yılında bu şehrin iki ekibi yükselmiş ama I. Dünya Savaşı nedeniyle bu maç oynanamamıştı. Lviv şehrinin Ukrayna futbolda tekrar söz sahibi olabilmesi için ise II. Dünya Savaşı'nın sonunu beklemesi gerekecekti. Çünkü bu şehrin 1917'de kurulacak Sovyetler Birliği'ne katılımı ancak 1945 yılında gerçekleşecekti.

Kiev'in Dinamosu

Sovyetler çatısındaki Ukrayna'da ilk yerel şampiyona 1921 yılında şehir karmaları arasında yapıldı. İlk finali Odesa'yı 2-1 yenen Harkiv kazanmıştı . Zaten sosyalist cumhuriyetin ilk başkenti olan Harkiv, futbolun da Ukrayna'daki lokomotif durumundaydı. Şehir, 1924'ten itibaren Sovyetler Şampiyonası'nda da Ukrayna'yı temsil etti. Stalin döneminde başkentten Kiev olmasıyla beraber Harkiv'in futboldaki öncü rolünü de yeni başkente devretme zamanı gelmişti. Bundan sonra çok uzun yıllar Kiev hakimiyeti yaşanacaktı. Başı ise kuşkusuz Dinamo Kiev çekecekti.

1936 yılında başlayan ve Spartak-Dinamo-CDKA (CSKA) Moskova üçlüsünün şampiyonluğu birbirine pasladığı Sovyet Ligi'nin ilk yıllarında Dinamo Kiev şampiyonluğa birkaç kez aday olmuştu. Ancak Sovyet başkentinden şampiyonluğu devralabilecek durumda sayılmazdı. Dinamo'nun kaderini değiştiren II. Dünya Savaşı oldu. Ukrayna, savaş sırasında Nazi işgaline uğramıştı. Alman ordusu Wehrmacht'ın hava kuvvetleri Luftwaffe'nin uçakları Kiev semalarında sortiler yapıyordu. Dinamo Kiev'in oyuncuları ise ülkeyi bu işgale karşı savunmak için Kızıl Ordu saflarındaydı. Savaş sırasında pek çoğu esir düşen oyunculardan kurtulabilenler, demiryolu takımı Lokomotif Kiev'den takviye alarak FC Start'ı kurdu. Start, Macaristan ve Romanya'nın garnizon takımlarını farklı yendikten sonra Alman işgal kuvvetleri ekiplerini sıraya dizmişti. 1942 Temmuz'unda oynadıkları ve tamamını kazandıkları beş maçtan sonra Ağustos başında Flakelf'le oynadılar ve bu maçı da 5-1 galip tamamladılar. Alman takımı rövanş istedi. 9 Ağustos'ta tarihe geçecek bu rövanş maçı oynanacaktı.

Nazilere boyun eğmediler

O gün, Luftwaffe'nin takımı Flakelf, Zenit Stadyumu'nun çimlerindeydi. Maçı bir SS subayı yönetecekti. Start takımının oyuncuları maçtan önce Nazi selamı vermeleri konusunda uyarılmıştı. Start oyuncuları sahaya çıkıp, kendilerine söylendiği gibi seremonide yerlerini aldı Ancak sıra selama geldiğinde ellerini havaya değil, göğüslerine kadar kaldırdılar ve aynı sloganı haykırdılar: “Çok yaşa spor.” Start, boyun eğmeyecekti. Maçın başlamasıyla beraber Alman takımı, sahalarda eşi görülmemiş bir vahşet örneğini sergilemeye başladı. Takımın lideri kaleci Nikolay Truseviç'in yüzü, yere düştüğü sırada Alman oyuncular tarafından tekmelenirken Flakelf ilk golü kaydetmişti. Hakem, sahadaki korkunç oyunun sessiz bir parçası olmaktan ileri gitmiyordu. Buna karşın FC Start geri döndü ve ilk yarıyı 3-1 önde kapamayı başardı. Devre arasında Start takımına olası bir galibiyetin sonlarını getirebileceği Naziler tarafından hatırlatıldı. Ancak Start durmayacaktı. Maçın sonuna 5-3'lük Ukrayna takımı üstünlüğüyle girildi. Bu dakikalarda inanılmaz bir olay yaşandı. Defans oyuncusu Alexey Klimenko, topu aldı, tüm

defansı ve kaleciyi geçtikten sonra topu gol çizgisine getirdi. Herkes altıncı golü beklerken Klimenko kaleye sırtını döndü ve topu orta sahaya vurdu. Bu Alman takımı için aşağılanmanın doruk noktasıydı. SS subayı hakem maçı erkenden bitirdi. Bu hikâye daha sonra meşhur “Zafere Kaçış” filmine ilham verecekti. Ancak hayat film değildi ve hep mutlu sonla bitmiyordu. Maçtan sonra Start oyuncuları toplama kamplarına atıldı. Alexey Klimenko, Nikolay Truseviç ve takımın liderlerinden Ivan Kuzmenko vahşice infaz edildi. Start oyuncuları, utanç rejimini altetmenin bedelini hayatlarıyla ödedi. Ancak onlar artık halk kahramanı olarak

sırasında bir halkın onurunu savunan bu ekip, artık hem Ukrayna hem de Sovyetler için milli takım olma yolunda ilerleyecekti.

Stalin engeli

Yine de savaş sonrasında Dinamo Kiev'in zirveye çıkışı bir anda gerçekleşmedi. Zira Start olayını Ukrayna ve Kremlin farklı yorumluyordu. Ukrayna için bu bir ulusal direniş sembolüyüken, başkent bunu Rusya'ya mal etmeye niyetliydi. Dinamo Kiev, hikâyenin ilk versiyonuna daha yakın durunca Stalin dönemi boyunca Moskova takımlarını geçmesi de pek mümkün olmadı. Sovyet Ligi'nde şampiyonluğun Moskova dışına çıkmasının Stalin'in ölümünün ve mirasının terkedilmesinin ardından gerçekleşmesi tesadüf sayılmazdı. 1961 yılında Dinamo Kiev, Sovyet Ligi'ndeki dört Moskova ekibini geride bırakarak şampiyonluğu ilk kez Ukrayna'ya getirdi. Aynı ekip beş sene sonra ise tarihe geçecek üçlemesine başladı. CDKA'dan sonra ilk kez bir ekip üst üste üç kez şampiyonluğu elde ediyordu. Futbolun zirvesinin iyice tağraya yayıldığı 1970'lerde ise Ukrayna ikinci şampiyonunu çıkardı. Dinamo Kiev'in dört kez daha şampiyon olduğu bu dönemde,

Zorya Voroshilovgrad (Luhansk) şampiyon olurken Dinamo Kiev ikinciydi. Ukrayna futbolu yalnızca Sovyetlerin değil, Avrupa'nın da zirvesine yürüyordu. Ve bu yürüyüşün bir önderi vardı; Valeri Lobanovski.

Sürpriz şampiyon Tavriya

Dinamo'ya iki kez Avrupa Kupa Galipleri Kupası'nı kazandıracak bu adam, Sovyetler'deki futbol devrimini de gerçekleştiriyordu. Lobanovski'nin Sovyet Millî Takımı'nın da başına geçmesiyle beraber artık ülkenin futbol merkezi Ukrayna olmuştu.1988'de ülkeden çıkan şampiyonlara o yılların müthiş ekibi Dinyeper de katılmıştı. Bu arada bağımsızlık da ufukta görünmeye başlamıştı. Aralık 1991'de Ukrayna, Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını ilân etti. Bu yıl son kez oynanan Sovyet Ligi'nde on altı takımdan altısı Ukrayna temsilcisiydi, ancak son sezonda ilk üçe girememişlerdi. Bu altı takıma, Sovyet alt liglerindeki Ukrayna takımları da eklendiğinde sayı yirmiyeye çıkıyordu. İlk Ukrayna Ligi, 1992 yılında bu yirmi takımla ve iki grup hâlinde yapıldı. Grup birincilerinin oynadığı finalde Tavriya Simferopol ile Dinamo Kiev karşı karşıya geldi. Ukrayna futboldunun beşiği Lviv'de oynanan maçı sürpriz bir şekilde Tavriya kazandı. Bu, ekibin tarihindeki ilk ve tek şampiyonluk oldu.

Yeni yıldızlar sahnede

Ukrayna'da alelacele gerçekleştirilen bu ilk lig deneyiminin ardından neredeyse hiç ara verilmeksizin 1992-93 sezonuna geçildi. Statü değiştirilmiş ve on altı takımlı klasik lig sistemi getirilmişti. Bu sistemde büyük takımlar daha başarılı oldu. Dinyeper ile Dinamo arasındaki şampiyonluk mücadelesini averaj farkı Kiev ekibi lehine belirledi. Tavriya ise ancak onuncu olabiliyordu. Bu arada Gusev, Salenko ve Rebrov gibi yıldızlar da yavaş yavaş kendilerini göstermeye başlamıştı. Ukrayna Ligi yıllar geçtikçe yerine otururken, yeni takımlar da adlarını duyurmaya başlamıştı. Bunlar arasında özellikle vaktiyle Sovyetlerin ünlü işçi figürü Stahanov'un ismiyle mücadele eden Shakhtar ve Chernomorets başı çekiyordu. Ancak şampiyonluğu Dinamo Kiev'den almak mümkün değildi. Dinamo, tam dokuz sene üst üste şampiyon olarak Ukrayna tarihine geçmeyi başarmıştı.

Shakhtar ve Lucesecu

Bu dokuz sezonun son beşinde ikincilikte hep Shakhtar vardı. Donetsk ekibi sonunda, 2001-2002 sezonunda Viktor Prokopenko

Mircea Lucescu

yönetiminde şampiyonluğa ulaşmayı başardı. Maden işçilerinin takımı, artık Ukrayna futboldunun yeni yüzüydü. Donetsk-Kiev rekabeti bu yıllardan itibaren Ukrayna'yı tamamen teslim aldı. Günümüze kadar gelen tüm sezonlarda Dinamo-Shakhtar ikilisi ligi ilk iki sırada bitirdi. Bu arada Sovyetlerin devlet kaynakları da uçsuz bucaksız servetler hâlinde serbest piyasaya katılmış, Ukrayna'nın bu iki devi de bundan nasibini almıştı. Dinamo Kiev, bu parayı yakın çevrenin yıldızlarını toplamak için kullanırken; Shakhtar öncelikle kulübeye yatırım yapmış, başarısız Nevio Scala ve Bernd Schuster denemelerinden sonra Mircea Lucescu'da karar kılmıştı. 2007 itibarıyla Shakhtar, Nery Alberto Castillo için 35 milyon YTL transfer ücreti ödeyebilecek maddi güçteydi.

Sorun rekabette

Her ne kadar komşu Rusya'daki transfer çılgınlığı boyutunda olmasa da yine de büyük paraların harcanabildiği Ukrayna Ligi, Dinamo ve Shakhtar'ın Avrupa'da elde ettiği başarılarla giderek sınıf atlama yolunda ilerliyor. Şampiyonlar Ligi'nde iki takımla temsil edilen ve doğrudan temsilci gönderme noktasına ulaşan Ukrayna'da temel sorun ise üçüncü bir takımın bu iki ekibe tam anlamıyla rakip olamaması. Beşiktaş'ın UEFA Kupası'ndaki rakibi olarak izlediğimiz Metalist Harkiv, bu role mümkün olduğunca aday olmaya çalışıyor, ancak son iki sezondaki lig üçüncülüğünün üzerine bir şeyler koyacak yapıya sahip olup olmaları henüz bilinmezliğini koruyor. Bu yıl Shakhtar'ın kötü başlaması ve ilk yedi hafta sonunda liderlikte Erol Bulut'un formasını giydiği mütevazı Metalurh Donetsk'in olması, bu sezon Ukrayna Ligi'ne heyecanın gelebileceğini gösteren gelişmeler. Ama sezon uzun ve yine “olağan şüpheliler” öne çıkabilir. Eğer rekabet ligin tamamına yayılabilirse, Ukrayna Ligi gerçekten bir cazibe merkezi hâline gelebilir. 2012'de ülkenin Polonya'yla beraber Avrupa Şampiyonası'na ev sahipliği yapacağı da düşünülürse, 4 yıllık bu süreç Ukrayna futboldunun kaderinin çizilmesinde bir hâyli etkili olacak gibi gözüküyor.

Disiplin Müfettişliği Sistemi

Geçtiğimiz ay içinde yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı birçok konuda yenilikler içermektedir. Bu yeniliklerin temelinde ise FIFA'nın 1155 sayılı ve 29 Temmuz 2008 tarihli sirküleri yatmaktadır. Anılan sirküler FIFA'nın 2005 yılından beri yürüttüğü ve ulusal federasyonların temel düzenlemelerini yeknesaklaştırma çalışmasının yeni bir ayağını oluşturan "Standart Disiplin Talimatı" uygulamasını açıklamaktadır. Bu düzenleme ile amaçlanan ise tüm ulusal federasyonların disiplin düzenlemelerinde bazı temel prensiplerin yer almasını sağlamaktır.

Bu sistem içinde getirilen uluslararası yeniliklere ek olarak, FIFA tarafından zorunlu kılınması ve talep edilmese de yapılan en temel değişiklik disiplin yargılamasının iddia ayağını oluşturan "Disiplin Müfettişliği" sisteminde yapılmıştır.

Türkiye Futbol Federasyonu yaklaşık dört futbol sezonundan beri "Disiplin Müfettişliği" kavramını talimatları içinde kullanmaktadır. Kavramın temel kaynağı UEFA Disiplin Talimatı'dır. UEFA disiplin sisteminde çok önemli bir yere sahip olan disiplin müfettişleri, disiplin yargılamasının tüm süreçlerine nüfuz ederek maddi gerçeğin ortaya çıkartılması ve verilmesi en uygun ceza miktarının tespit edilmesi konusunda önemli yetkilere sahiptir.

UEFA'nın 2008 versiyonlu Disiplin Talimatı'nın 21. maddesi uyarınca yargılamanın iddia ayağını Disiplin Müfettişleri oluşturmaktadır. Bu

Türkiye Futbol Federasyonu yaklaşık dört futbol sezonundan beri "Disiplin Müfettişliği" kavramını talimatları içinde kullanmaktadır. Kavramın temel kaynağı UEFA Disiplin Talimatı'dır. UEFA disiplin sisteminde çok önemli bir yere sahip olan disiplin müfettişleri, disiplin yargılamasının tüm süreçlerine nüfuz ederek maddi gerçeğin ortaya çıkartılması ve verilmesi en uygun ceza miktarının tespit edilmesi konusunda önemli yetkilere sahiptir.

kişiler UEFA'ya üye federasyonlar tarafından önerilerek UEFA Yönetim Kurulu tarafından atanmakta ve bağımsız bir iddia makamı hüviyetiyle hareket etmektedir. UEFA Disiplin Talimatı'nın 30. maddesi uyarınca bu kişiler disiplin soruşturmasını başlatmak, Disiplin Kurulu'nun kararlarını temyiz etmek ve temyiz edilmiş kararlara karşı da UEFA Tahkim Kurulu önünde karşı temyizde bulunmak yetkilerine sahiptir. UEFA tarafından elde edilen her türlü bilgi ve belgeyi inceleyerek bu bilgi ve belgeleri de disiplin yargılaması sürecinde kullanmaya yetkili olan müfettişler yargılamanın UEFA ayağını temsil etmektedir. Ayrıca bu kişiler, doğrudan ifade alabilmekte ve gerekli gördükleri her türlü delili toplayabilmektedir. Bir örnek vermek gerekirse, bir müsabakada disiplin ihlali olduğunu tespit eden Disiplin Müfettişi gerekli incelemeyi yaparak dosyayı UEFA Kontrol ve Disiplin Kurulu'na sevk etmektedir. Bunun üzerine ilgililerden savunma talep eden Kurul, kararını ihdas etmekte ve bu kararın UEFA Disiplin Müfettişleri tarafından yeterli bulunmaması halinde UEFA

Disiplin Müfettişleri karara karşı UEFA Tahkim Kurulu nezdinde itirazda bulunabilmektedir. Sanık konumundaki kişi ya da kulübün karara karşı itiraz ettiği durumlarda UEFA Tahkim Kurulu önünde UEFA adına hazır bulunan Disiplin Müfettişleri kararı savunmakta ya da kararın karşı temyiz yoluyla artırılmasını da talep edebilmektedir.

Bu sistemde belirtilmesi gereken bir önemli husus ise UEFA Disiplin Talimatı 55. maddede yer alan "Özdeş Talepler" hükmüdür. Bu hüküm uyarınca bir taraf hakkında verilen ceza miktarı veya türü ile ilgili olarak Disiplin Müfettişi ile hakkında hüküm verilen kişi aynı görüşte ise ve bu görüş disiplin talimatı ve yerleşik içtihatlar ile uyumlu ise bu durumda UEFA Tahkim Kurulu yargılamasını sonlandırmak ve talep doğrultusunda karar vermek zorundadır. Bu da futbol hukukuna has bir disiplin yargılaması yöntemi olarak UEFA tarafından uygulanmaktadır.

TFF Disiplin Talimatı'nda yer alan sistem temel olarak yukarıdaki sistemle uyum içindedir. UEFA sistemi içinde olduğuna benzer bir Disiplin Müfettişliği kurumu TFF bünyesinde de mevcuttur. TFF

uygulaması uyarınca bu kişilerin TFF Hukuk Kurulu üyeleri olmaları mecburidir. Diğer bir anlatımla disiplin müfettişliği TFF Hukuk Kurulu bünyesi içinde sürdürülmektedir. TFF Disiplin Talimatı'nın 68. maddesi uyarınca disiplin soruşturmasına TFF Başkanı'nın görevlendireceği kişiler veya Disiplin Müfettişleri yetkilidir. Uygulamada ise tüm disiplin soruşturmaları Disiplin Müfettişleri eliyle açılmakta ve yürütülmektedir. Klasik ceza yargılamasındaki savcılık makamının yaptığı işlemler futbol hukuku içinde bu kişilerce yapılmaktadır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında bu kişilerin TFF'yi temsil ettikleri ve gerekli görülen hallerde müsabakalara iştirak ederek ek raporlar düzenleyebilecekleri belirtilmiştir. Bu da disiplin sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesine yönelik önemli bir yeniliktir ve bu yetkinin önem düzeyi yüksek müsabakalarda kullanılması ile daha sağlıklı bir bilgi akışı sağlanacağı da açıktır. Son olarak belirtilmesi gereken husus ise Futbol Disiplin Talimatı'nın 76. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan Disiplin Müfettişlerinin TFF Tahkim Kurulu'na başvuru hakkıdır. Bu kapsamda müfettişler cezanın artırılması veya azaltılması amacıyla TFF Tahkim Kurulu'na başvuru yapma hakkına sahiptir. Bu düzenleme de UEFA'daki düzenlemeye paraleldir ve maddi gerçeğe erişilmesi konusunda Disiplin Müfettişleri'ne tanınmış önemli bir hak. Bu maddeye de işlerlik kazandırılması ile çok sağlıklı bir disiplin yargılaması süreci yaşanacağı açıktır.

İtalya Ligi'nin daha ilk haftasında Roma deplasmanına giden Napoli taraftarları önce bindikleri treni gasp ederek polis ve demiryolu çalışanlarıyla çatıştı, ardından da tren istasyonundan stada kadar uzanan yolda bindikleri otobüslerin camlarını parçaladı. İtalya İçişleri Bakanlığı, şahıslara verilen birçok cezanın yanında, Napoli taraftarlarına deplasmana gitme yasağı konulduğunu açıkladı. Peki, neydi Napolileri bunca hırçınlaştıran ve saldırganlaştıran? Bu öfkenin altında futbolun asla sadece futbol olmadığını kanıtlayan bir hikâye saklı.

Caner Eler

Yıllardır sezona hep umutsuz ve Maradonalı günlere duyulan özlemle giren bir taraftar grubu düşünün. Buna karşın, tuttıkları takım iflâs edip Üçüncü Lig'e düştüğünde bile 60 bin kişiyle stadyumda yerlerini alıp rekorlar kıran bir taraftar grubu. Seneler sonra nihayet transfer dönemini iyi geçirip, Avrupa kupalarına hızlı girmenin, hazırlık maçlarındaki harika skorların da verdiği tatlı heyecanla lig için yepyeni umutlar besliyorlar. İlk haftadaki rakip ise kaderin bir oyunu mudur bilinmez ama en büyük ezeli rakip, AS Roma'dan başkası değildi. En ateşli grup olan Ultras da yıllardır yasaklı oldukları Roma deplasmanına gidip boy göstermek, yeni ve güçlü ekipleri ile gurur duymak, onlara “Arkanızdayız” diye bağırarak güç vermek istiyordu. Fakat bu heyecan ve adrenalin atmosferinde Napolili taraftarlar için seyahat hiç de iyi başlamadı. 1500 taraftar, seyahat için seçtikleri treni gasp etti. Hem polisler hem de demiryolu çalışanlarıyla kavga edip 500 bin euroluk bir hasara yol açarak Roma yolunu tuttular. Çaresiz kalan polis, trendeki diğer yolcuları indirmek zorunda kaldı. Bu da yetmedi, Roma'nın meşhur “Termini” tren istasyonundan Olimpiyat Stadı'na uzanan yol için onlara tahsis edilen otobüslere de zarar verdiler.

Deplasmana gitmeleri yasaklandı

Serie A'da son yıllarda yaşananların üzerine daha sezonunun ilk haftasında bu olaylar vuku bulunca, İçişleri Bakanı Roberto Maroni çok sert demeçler vererek cezaları açıkladı. İlk olarak bunu yapanların belirlenip, iki yıl boyunca tüm sportif müsabakalardan men cezası alacağını, ikincil olarak da Napoli taraftarının tüm sezon boyunca deplasmanlara gitmesinin yasaklandığını

bildirdi. Bu çok büyük bir cezaydı. Tren şirketinin çifte rezervasyon yaptığının belirlenmesine, yani Napolililerin biletsiz olmadıklarının anlaşılmasına rağmen cezada bir indirim uygulanmadı. Tam tersine meşhur San Paolo Stadyumu'nun kale arkası tribünleri, yani aşına olunan tabirle “curva”ları da Kasım ayına kadar kapatıldı. Aslında bu yaptırımlar yıllardır süregelen bir takım olayların Napolilerin sırtına binmesiyle de alakalıydı. 2007'de önce Catania-Palermo maçında çıkan olaylarda bir polisin hayatını kaybetmesi, ardından Lazio'lu taraftar Gabriele Sandri'nin Milano deplasmanından dönerken polisin kaza kurşunuyla hayatını kaybetmesi bardağı dolduran olaylardı. Roma “tren faciası” ise bunun üzerine tam anlamıyla tuz biber kıvamında geldi.

Napoli; bir başka İtalya

Aslında bu yaşananların Napoli'nin hem sosyolojik hem de tarihsel yapısıyla alakası var. İtalya her ne kadar bütün bir ülke gibi gözükse de 19. yüzyıldan bu yana devam eden “İl Risorgimento” yani İtalya'nın birleşmesi, bütünleşmesi adı verilen politik ve sosyal hareketin etkisiyle bugünkü coğrafi ve siyasi yapısına kavuştu. Bu hareketin fikir babaları olan Garibaldi ve Mazzini'nin çabalarına rağmen günümüz İtalya'sında bu konuda çok fazla çatlak sesler çıkıyor. Yıllardır bilinen “Zengin Kuzey-Fakir Güney” ekseninde gelişen fikir cereyanında özellikle Kuzey Ligi ve Sicilya Birliği partileri seslerini son seçimlerde bir hayli yükseltti. Bu tartışmalar yani ayrımcılık ve çifte standart gibi konular doğal olarak sosyal yaşama, rekabetin en çok yaşandığı yer olarak da futbola

taşınıyor. Her ne kadar II. Dünya Savaşı sonrasında, Avrupa Birliği'ni kuranlar arasında olması İtalya'nın bu bütünleşme konusunda işlerini kolaylaştırsa da özellikle sosyoekonomik yönden sancılar hâlâ devam ediyor. Fakat asıl sancının hep “Camorra” yani Napoli merkezli İtalyan mafyası olduğu konuşuluyor. Bu olaylardan yaklaşık 10 gün sonra bir açıklama daha yapan Bakan Maroni, İtalya'daki futbol şiddetini Camorra'nın teşvik ettiğine ve körüklediğine dair kanıtları olduğunu söyledi. Maroni, Roma deplasmanı için bilet alan 3096 Napoli taraftarından 27'sinin Camorra bağlantılı olduğunu açıkladı. Hemen aklımıza, daha önce incelediğimiz organize taraftar grubu bakımından örnek olan İngilizler geliyor fakat buradaki organize örgüt tabii ki başka yasadışı köklerden besleniyor. Eski Futbol Federasyonu Başkanı Matarrese “Biz İngilizlerin katı kanunlarını uygulamak istiyoruz, fakat burası farklı bir ülke. Kendi yöntemlerimizle bu işi çözmemiz gerekiyor. Bizim kültürümüz, heyecanımız, tutkumuz farklı. Stadyumlara hücreler yerleştirilecek, maçlar boyunca taşkınlık yapanlar bu hücrelere konulacak ve sonrasında da hukuki yaptırımlar uygulanacak” dedi. Bu kültürel farklılığı en güzel açıklayan söz belki de İngiltere'ye transfer olup kısa süre sonra geri dönüş yapan Vincenzo Montella'dan gelmişti: “İtalya'daki tutkuyu özledim.”

İşsizlik oranı yüzde 25

Pekala, Napoliler adına tek sebep bu mu? Yani organize suç örgütü olarak kibarlaştırbileceğimiz Camorra klanları, bu genç taraftarları nasıl himayesi altına alabiliyor? Bunun en büyük sebebi

İtalya'nın asi çocukları

olarak Napoli'deki işsizlik oranının yüzde 25'lere vurması gösteriliyor. Başbakan Berlusconi dahi, sırf Napoli'deki bu duruma dikkat çekmek için bazı hükümet toplantılarını bu kentte yaptı. Fakat bunların hepsi nafile çabalar olarak kaldı. Ne yazık ki “Fakir ve mafyalı güney, kuzeyin sırtında büyük bir yük oluşturuyor” düşüncesi bir hayli yaygınlaşmış durumda. Lâkin, Napoli'nin daha da özel bir yeri var bu konuda. Napoli'ye baktığımızda, güneyden gelip şampiyon olan, yine güneyden gelip bir Avrupa kupasını müzesini götüren ilk takımla karşı karşıya kalıyoruz. Aynı zamanda Napoli taraftar grubu yüzde 9 oranıyla İtalya'nın en büyük dördüncü grubu unvanına sahip. Hatta ünlü Repubblica Gazetesi, ülke dışında dahi (Maradonalı dönemin etkisi olsa gerek) 5-6 milyon “Azzure” taraftarı olduğunu iddia eden bir araştırma yayınlamıştı. Güney İtalya'nın Campania bölgesinde, Vezüv Yanardağı'nın hemen yanı başında, tarihi ve kültürü olağanüstü zengin olan bu kentin, doğal olarak ateşli olan taraftarları çok önemli bir geçmişe sahip.

Güneyin 1 numarası

İtalya futbol tarihinin en başarılı dokuzuncu takımı olan Napoli aynı zamanda güneyin de tartışmasız en etkili ekibi. İtalya'daki birçok futbol kulübünde olduğu gibi İngilizler tarafından 1904 yılında kurulan Napoli, kurucularının denizci kökeni ve Napoli şehrinin genel rengi olması sebebiyle maviyi benimsedi. Kulübün kuruluşunda Napolitenler de vardı. Fakat bu yabancı-yerli ikilemi, ilerleyen yıllarda bazı problemler yarattığı gibi kulübün isminin değişmesine, bölünmesine ve yaşanan süreçte tekrar birleşmesine yol açtı. Hatta 1926'da AC Napoli ismini alan kulüp o sezon öyle kötü bir sezon geçirdi ki, şimdiye kadar uzanan takma adları olan “I ciucciarelli” yani “Küçük Eşekler” o başarısızlığın üstüne dile getirilmişti. Bu biraz da o zamanlar kulübün ambleminde de yer alan, Napoli'nin simgelerinden olan “siyah ata” istinaden söylenmişti. Diğer bir lakap olan “Partenopei” ise şehri kuran Yunanların mitolojisinde geçen bir hikâyeye göre şehrin simgelerinden Odeseus'a aşkıyla bilinen su perisi Parthenope ile alakalı olarak konulmuştu.

Her şey Maradona'yla başladı

Stadio San Paolo'nun açılış tarihi olan 1959'a kadar asansör takımı hüviyetindeki Napoli, bu futbol mabedine geçilmesiyle hem genel taraftar kültürünü hem de gelecek başarıların temellerini oluşturmaya başladı. 1964'te Società Sportiva Calcio Napoli ismini alan kulüp, özellikle 60'ların sonu ve 70'lerde Dino Zoff, Jose Altafini, Omar Sivori ve Napoli efsanesi Antonio Juliano ile birlikte çok başarılı dönemler geçirdi. Banliyöleriyle birlikte 3 milyona yaklaşan nüfuslu bir kentte müthiş bir taraftar kitlesi edinmeye başladı. Ama asıl her şey, 1984 yılında Başkan Corrado Ferlaino'nun 12 milyon İtalyan lireti ödeyerek transfer ettiği Maradona ile başladı. Bu

arada bu transfer parasında dahi mafyanın parmağı olduğu hâlâ konuşulur. Maradona, Careca, Ferrara'lı kadronun geçirdiği müthiş dönem boyunca taraftarlar kendilerini kuzeye karşı galip gelmenin keyfiyle çok mutlu hissediyorlardı. 1989-90 sezonunda Milan'la girişilen şampiyonluk mücadelesi sonunda Milan'ın kuzey-güney bağlamında kayırıldığını düşünen Maradona, “1990 Dünya Kupası sırasında Napolililerin İtalyan oldukları için İtalya Milli Takımı'nı desteklemeleri gerektiği düşüncesinden hoşlanmıyorum. Napoli her yönüyle İtalya'nın geri kalanından ayrı olmuştur. Tarihte ırkçılıktan en çok acı çeken de Napoli şehri olmuştur” demişti. Bunun karşılığında Ultras grubu San Paolo'da Dünya Kupası yarı finalindeki İtalya-Arjantin maçında “Maradona, Napoli seni çok seviyor, ancak İtalya bizim ülkemiz” pankartını açmıştı. Bu konu, daha sonrasında İtalya Futbol Federasyonu tarafından Maradona'ya uygulanan doping testinde kokaine rastlanması ve ceza alıp bir daha Napoli forması giyememesine kadar uzanmıştı. Ayrılışı her ne kadar hayal kırıklığıyla da olsa Napoli denince akla artık Maradona geliyordu. Napoli dönemi boyunca adı hep mafyayla anılsa, koyu Katolik olan bir kentte gayrimeşru çocuğu olsa ve başka problemler yaşasa da Maradona, Napoliler için şimdi bile her şeyden daha değerli. 90'larda sonuna kadar uğraşsalar da biyonikleşen futbol dünyasına ayak uyduramayıp ligden düştüler. Daha da kötüsü geldi ve 2002'de iflâs bayrağını

çekip Serie C'ye düşürüldüler. Bu zor günlerde takımın imdadına yetişen ise ünlü film yapımcısı Aurelio De Laurentis oluyordu. Önce takımı toparlayan yeni başkan, iflâsla beraber kaybedilen SS Napoli ismini de geri almayı başarıyordu. Sonrasında teker teker çıkılan lig basamakları ve 2001'den sonra yeniden merhaba denilen Serie A. Takım Üçüncü Lig'deyken dahi 60 bin kişiyle stada giderek rekor kıran Napoli taraftarı, hak ettikleri yere geri döndüklerini düşünüyor. Maradona'nın gölgesi tribünlerdeki etkisini hâlâ koruyor. Gelen her yıldız onunla karşılaştırılıyor. Zola çıktığında da böyle olmuştu, şimdilerde Arjantinli Lavezzi ve Denis de aynı akıbete uğruyor. De Laurentis, 2005'te takımın başına getirdiği Teknik Direktör Edouardo Reja ile beraber genç, yetenekli ve mücadeleci bir kadro yarattı. Geçen sezonu sekizinci bitiren Napoli, bu sezon çok daha başarılı olup eski günlere dönüş yapmak istiyor. Ama bu yolda Napolitenlerin özellikle de Ultras'ın, bu tip olaylara karşı artık sıfır tolerans politikasıyla hareket eden federasyonu hesap ederek şiddetten uzak durması gerekiyor. Zira böyle giderse iç saha maçlarını da evlerindeki koltukta izleyebilirler.

Acar Baltaş

Hakemler biat kültüründen kurtulmalı

Ünlü psikoloji profesörü, hakem seminerinde, “Mükemmelliğe yolculuk” başlığı altında eğitim verdi. Yapılan hataların kural bilgisindeki eksiklerden değil, baskı altında yanlış karar vermekten kaynaklandığını anlattı ve hakemlere baskıyla başa çıkma yollarını gösterdi. Hakemler üzerinde gerçekçi olmayan bir disiplin uygulamasının varlığından söz ederken, “Başkanları geldiği zaman ayağa kalkıyor, o söz vermeden konuşmuyor, gülemiyorlar. Bir insana biat etmeleri bekleniyor. Sonra o bireyden 50 bin kişinin önüne çıkıp dik durması bekleniyor” tespitiyle de ciddi bir yaraya parmak bastı.

▼Hakem seminerleri her sene yapılıyor. Bu sene düzenlenen seminerin diğerlerinden farkı nedir?

▲Programın adını “mükemmelliğe yolculuk” koyduk ve şu noktayı ortaya çıkardık; Türkiye’de hakemlerin kuralları bilmemesinden veya bilgisizliğe dayalı hatalı yorumlamasından kaynaklanan bir sorun yok. Hakemler hangi seviyede olursa olsunlar kuralları üst düzeyde biliyorlar. Hatta en üst seviyedeki FIFA kokartlı bir hakemimizle, daha meslek hayatının ikinci, üçüncü yılındaki bir hakemin hakemlik bilgisi açısından önemli bir farkı olduğuna inanmıyorum. Türk hakemlerin yurtdışında son derece başarılı maçlar yönettiğini görüyoruz. O zaman problemin kaynağı farklı. Hakem seminerleri bugüne kadar kuralların ve kurallarla ilgili yorumların tekrarlandığı, pekiştirildiği seminerlerdi. Biz bunun yanına farklı bir boyut kattık ve bu kattığımız boyuta da “Mükemmelliğe Yolculuk” dedik.

▼Hakem hataları bilgisizlikten kaynaklanmıyorsa, bu hataların altında yatan temel faktör nedir peki?

▲Hakemlerin hata yapmasının en önemli sebebi baskıyı

yönetememektir. Seyircinin, medyanın, büyük takımların, yöneticilerin, şöhretli sporcuların baskısı hatalı kararlarının sebebidir. Çünkü baskı, algıyı bozar. Yani baskı altına girdiği zaman insan önündeki bir şeyi başka türlü görmeye başlar. Bu fizyolojik bir olaydır. Dolayısıyla hataya yönlendirir. Bir de buna müsabakanın sonuna doğru beyne giden kan miktarının azalması ve bugüne kadarki yanlış bir takım uygulamalar eklenince hatalar artar.

▼Bugüne kadarki hatalı uygulamalardan kastınız ne?

▲Mesela bir maçı iyi yönetemeyen hakeme altı hafta ceza veriliyor. Bir insana mesleğini yapmamayı ceza olarak verirsiniz doğal olarak kaçınma davranışı görürsünüz. Böyle olunca hakem risk almaz, sorumluluk almaz. Olduğu gibi idare etmeye, bitirmeye bakar maçı. Çünkü ceza, kaçınma davranışı doğurur. Siz bir insana altı hafta ceza verdiğiniz zaman, kamuoyuna teşhir ediyorsunuz, kazancına mani oluyorsunuz, onurunu zedeliyorsunuz, kendine güvenini sarsıyorsunuz. Bir hakem çok zor yetişiyor. On yıldan aşağı üst düzey bir hakem yetişmez. Dolayısıyla kötü yönettiği bir maçtan sonra “lisansını yırtalım, hakemliği bıraksın, artık bir

Zerrin **Güven**

Hakemlerin hata yapmasının en önemli sebebi baskıyı yönetememek. Çünkü baskı, algıyı bozar. Yani baskı altına girdiği zaman insan önündeki bir şeyi başka türlü görmeye başlar. Bu fizyolojik bir olaydır. Dolayısıyla hataya yönlendirir.

Maçı iyi yönetemeyen hakeme altı hafta ceza veriliyor. Bir insana mesleğini yapmamayı ceza olarak verirseniz doğal olarak kaçınma davranışı görürsünüz. Böyle olunca hakem risk almaz, sorumluluk almaz.

Eğer bir hakem her maça "Bu benim son maçım olabilir, meslek hayatım burada bitebilir" diye çıkarsa yapacağı tek şey sorumluluktan kaçmaktır. İşte o zaman da ortaya eyyamcı hakem türü çıkar.

Bir maça bakıyorsunuz hakemin verdiği bütün kartlar doğru ama bu kartlar oyunun belli bir aralığına sıkışmış. Bu aslında bize göre, hakemin proaktif olarak önleyebileceği bir durumdur.

Bazı spor yorumcularının teşvik ettiği davranışlar var. "Kartı oyuncunun alnına çakacaksın" gibi... Kimsenin alnına kart çakmaya gerek yok. Hakem sahadaki otoriteyi temsil eder. Otoriteyi kullanır, ancak otorite gösterisi yapmaz.

Dünyanın en iyi hakemi olarak kabul edilen Collina'nın da çok ciddi hataları vardı. Collina, gözleri çok iyi olduğu için ya da ürkütücü bir görüntüye sahip olduğu için değil, baskıyı iyi yönetebildiği için iyi hakemdi.

Şu anda 8-10 tane elit hakemimiz var. Bu insanlar kaygılarını iyi yönetebiliyor. Ama baskı ve kaygı kontrolü konusunda eğer Avrupalı hakemlere 10 puan verirsek, Türkiye'de birkaç hakem dışında 4 puanı zor veririz.

Türkiye'de bu işleri nüfuzla, baskıyla yönettiğini bildiğimiz insanlar vardı. Bu insanlara kulüplerde, televizyonlarda yer veriliyor. Bu insanlar saygı görüyor. Aslında bu insanların afroz edilmesi gerekiyor.

MHK bu toplantılara katıldı ve dolayısıyla mesajların arkasında olduğunu gösterdi. Ayrıca bugünkü MHK Başkanı Oğuz Sarvan, bu konulara açık bir insan. Onların yaklaşımı önemli. Onların havası olduğu gibi hakemlere de yansıyor.

daha ortalıkta gezmesin" falan demek, bir kere emeğe saygısızlıktır. Eğer bir hakem her maça "Bu benim son maçım olabilir, meslek hayatım burada bitebilir" diye çıkarsa yapacağı tek şey sorumluluktan kaçmaktır. İşte o zaman da ortaya eyyamcı hakem türü çıkar.

▼Siz bu program çerçevesinde hakemlere neler veriyorsunuz?

▲Bu her ne kadar çok yönlü bir problemin parçasıysa da hakemlerin en başta baskıyı iyi yönetebilmesi gerekiyor. Bizim yaptığımız da bu baskıyı yönetmeye dayalı çalışmalar. Hakemlere karşı bu kadar akıl ve bilim dışı bir yaklaşım sergilenince, doğal olarak onlar da içlerine kapanıyor. Hata kabul etmiyorlar. Kendilerini geliştirmek için hataların bir öğrenme fırsatı olarak algılanması mümkün olmuyor. Herkes kendisini, egosunu savunmaya geçiyor. Biz hakemlerin kendi aralarında bir ekip çalışması yapmasına imkân verecek çalışmalar yaptık. Hakemliğin misyonunu tanımladık. Hakemliğin misyonu "Oyunu en az müdahale ile yönetecek, profesyonel davranışlar sergileyen, oyunun tüm taraflarına saygı gösteren, karşılığında saygı gören ve maçı oyunun ruhuna uygun yöneten adaletli kimsedir" dedik. Bunu birinci oturumda koyduk. Burada üç nokta var. Profesyonellik, saygı ve oyunun ruhuna uygun adalet. Her birini ayrı ayrı açtık. Profesyonellik nedir, saygı nedir, taraflara saygı nedir, oyunun ruhu nedir tanımladık. Yaptığımız doğru mu yanlış mı diye bakmadık. Bu misyona hizmet ediyor mu etmiyor mu? Profesyonelliğin en önemli kavramı olarak kontrolü ortaya koyduk. Önce kendini kontrol, sonra ilişkiyi kontrol, sonra da fiziki koşulları kontrol. Hakem eğer kendini kontrol etmezse o zaman bir profesyonelin göstermesi gereken proaktif davranışı değil, reaktif davranışı gösteriyor. Proaktif davranış ile reaktif davranış arasındaki fark şudur; iyi bir profesyonel, iyi bir hakem hiçbir zaman kriz yaratmaz, krizi önler. Eğer bir kriz varsa, bunu en az zararla ortadan kaldırır.

Hakem otorite gösterisi yapmaz

▼Kriz sözcüğünü futbola uyarlayarak açar mısınız biraz?

▲Bir maça bakıyorsunuz, hakemin verdiği bütün kartlar doğru. Ancak bakıyorsunuz ki bu kartlar oyunun belli bir aralığına sıkışmış. Bu aslında bize göre, hakemin proaktif olarak önleyebileceği bir durumdur. Belli ki orada artık ip kopmuş, tansiyon yükselmiş, oyuncular birbirlerine, seyircilere ya da hakeme karşı sonucu düşünülmeden davranışlar sergilemeye başlamışlar. Hakem de cezasını vermiş. Bizim tanımımızda "hakem oyuna en az müdahale ile profesyonel davranışlar sergileyerek, kontrol eden" dedik. Hakem orada tansiyonun yükseldiğini gördüğü anda o tansiyonu düşürecek önlemleri alması, kaptanları çekip konuşması, oyuncularla konuşması, gereken beden dili özelliklerini sergilemesi, gerekirse elini oyuncuların omzuna koyarak onlara şefkatle, anlayışla yaklaştığını göstermesi gerekir. Biz eğitimlerimizde bu stratejileri verdik. Baktığınızda tek tek verilen kararlar doğru olabilir. O kararlar sonrasında bazı spor yorumcularının teşvik ettiği davranışlar vardır. "Kartı oyuncunun alnına çakacaksın" gibi... Kimsenin alnına kart çakmaya gerek yok. Hakem sahadaki otoriteyi temsil eder. Dolayısıyla otoriteyi kullanır ancak otorite gösterisi yapmaz. O yüzden eğitimde Avrupa'dan çok sayıda kart pozisyonu gösterdik. Bu pozisyonların onda dokuzunda hakemler kartı parmaklarının ucunda tutuyor. Yani kartı oyuncunun alnına çakan hakem yok. Varsa da çok az. Beden dili dediğimiz zaman işin içine bunlar giriyor. Kartı sert bir şekilde çıkartıp oyuncunun yüzüne doğru göstermek kışkırtıcı bir harekettir. Gerçi bizde de bunu yapan az. Ancak teşvik edilen bu. "Kartı alnına çakacaksın!" Hayır, kimsenin alnına kart

çakmayacaksınız. Aksine bekleyeceksiniz, ortalık sakinleşecek, tansiyon düşecek, sonrasında kartı göstereceksiniz. Otorite gösterisi reaktif davranıştır. Dikkatli olmak, ayrıca problem yaratmamak, hareket neyse onu cezalandırmak gerekiyor.

▼Hatalı bir maç yönetmek hakemin üzerinde ne gibi etkilere yol açar?

▲Hakem hatalı bir maç yönetebilir. Hatalı maç yönetmek hakemlerin travma yaşamasına neden olur. Hataya göre de travmanın boyutu değişir. Hata çok büyük değilse hakemi gerginlik derecesi düşük bir maça verirsiniz. Bizim önerdiğimiz yöntem budur. Aynı ligden olabilir, ya da bir alt lig olabilir. Alt lig maçlarına göndermek ceza değildir. Sadece gerilimi düşük bir maça göndermek önemli. Çok ağır bir travma geçirmiş bir hakemi iki hafta dinlendirebilirsiniz. Yorulduğumuz zaman hepimiz yatıp dinleniyoruz. Seminerde ağırlıklı olarak bu konular üzerinde durduk. Bir de standartların sağlanması üzerinde. Çünkü en önemli problem standardın olmamasıdır. Bir hakemin uyguladığını diğer hakem de uygulamalı ve oyuncular da bunları bilmeli. Bu sene yapamadık ama hakemlerin kulüpleri mutlaka sezon öncesi ve devre arasında bir saat ziyaret etmesi gerekir. Bir saatlik bir soru-cevap oturumu yapılması gerekir.

▼Bu eğitimden sonra yeni sezonda nasıl artılar bekliyorsunuz?

▲Burada hakemleri aşan bir durum var. Türk kültürü, kontrol odağı dışarıda bir kültür. Eğer başarısız olduysak bunun sebebi ya şanssızlıktır ya da başkalarıdır. Başarılı olursak tabii ki biz yapmışızdır. Dolayısıyla yöneticiler başarısızlığı üzerinden atmak için çok kolay hakem tartışmalarına aktarıyorlar. Takım çok sayıda gol kaçırıyor ama hatalı bir penaltı kararı verildiğinde fatura hakeme çıkıyor. Takım hiç gol pozisyonuna girmiyor, bir tartışmalı penaltı kararında suçlu yine hakem oluyor. Peki, sen niye hiç gol pozisyonuna giremedin? Ya da girdinse neden atamadın? Dolayısıyla bir miktar hakemlerin de dışında, bizim kültürümüzden kaynaklanan bir yönü var işin. Hakemlerin bilerek hata yapma ihtimalleri yok. Hakem kariyerini koyuyor ortaya. Hakemin tuttuğu takıma iltimas geçmesi, üzerinde bu kadar göz ve kamera varken artık mümkün değil. Eskiden belki bu mümkündü ama artık 20 tane kamera izlerken böyle bir şeyin imkânı yok. En azından 150 kişi var televizyonda bu kararları yorumlayan. Ama biz hep hakem hatalarının arkasında kasıt arıyoruz. Ancak ben yine de hakemlerin standartları sağlayarak daha serin bir sezon geçireceklerine inanıyorum. Hakemin daha az, maçın daha çok konuşulacağı bir sezon diliyorum.

Eğitim sürekli olacak

▼Eğitimi sadece seminer kapsamında verip tamamladınız mı, yoksa bir eliniz hep onların yanında mı olacak?

▲Şimdi bir kavram birliği oluşturduk. Profesyonellik nedir, saygı nedir, otorite nedir biliyoruz. Kaygımızı nasıl yöneteceğimizi biliyoruz. Bununla ilgili periyodik buluşmalar yapılabilir. Futbol ruhu, saygı ve kontrol, olumsuz duygularla başa çıkma, kendi aralarında geri bildirim, davranış ve beden dili, profesyonel davranış, değerler ve iletişim gibi konularda konuştuk. Bunları hep o misyonla bütünleştirmeye çalıştık. Bundan sonra her ay bir moderatör, bir fasilitatör eşliğinde bir araya gelinecek.

▼Türkiye'deki hakemlerle yurtdışındaki hakemlerin baskıya dayanıklılık oranını karşılaştırabilir misiniz?

▲Hakemler çok içine kapalı bir grup. Hatalar ve başarısızlıklar öğrenmek için bir fırsat. Önemli olan hata yapanı çarpmıha germemeyi öğrenmektir. Yurtdışında kart görüntüleri, olumlu-olumsuz hakem davranışlarından

örnekler verdik. Dünyanın en iyi hakemi olarak kabul edilen Collina'nın da çok ciddi hataları vardı. Collina, gözleri çok iyi olduğu için ya da ürkütücü bir görüntüye sahip olduğu için değil, baskıyı iyi yönetebildiği için iyi hakemdi. Şu anda 8-10 tane elit hakemimiz var. Bu insanlar kaygılarını iyi yönetebiliyor. Ama baskı ve kaygı kontrolü konusunda eğer Avrupalı hakemlere 10 puan verirsek, Türkiye'de birkaç hakem dışında 4 puanı zor veririz. Ancak aynı hakemleri yurtdışına gönderin, çok başarılı olacaktır. Biz burada inanmıyoruz. Problem oradan çıkıyor. Hemen bir istatistik çıkıyor. "Şu takım bu hakemin yönettiği maçlarda son iki yıldır hiç başarılı olamadı" diye. Bir bakıyorsunuz iki ya da üç tane maç yapılmış. Ama bu tribündeki herkese verilmiş bir mesaj. "Bu hakemle biz

kazanamıyoruz." Kulüplerin istemedikleri hakemler var. Böyle bir şey olabilir mi? Zaten 8-10 tane elit hakemimiz var. İstenilmeyen hakem olması demek, istenen hakem de olması anlamına geliyor. O zaman diğerleri de itiraz etsin. Federasyon bugüne kadar buna çok açıktı. Türkiye'de bu işleri nüfuzla, baskıyla yönettiğini bildiğimiz insanlar vardı. Bu insanlara kulüplerde, televizyonlarda yer veriliyor. Bu insanlar saygı görüyor. Ama bu insanların aforoz edilmesi gerekiyor. Kimsenin bu insanların yüzüne bakmaması lâzım.

▼Hakemlerin içe kapanıklıktan kurtulması için neler önerdiniz?

▲Bu bizim yapabileceğimiz bir şey değil. Onların iç yapısından kaynaklanan bir durum. Onların adına sevindirici olan taraf şuydu. MHK bu toplantılara katıldı ve dolayısıyla mesajların arkasında olduğunu gösterdi. Ayrıca bugünkü MHK Başkanı Oğuz Sarvan, bu konulara açık bir insan. Onların yaklaşımı önemli. Onların havası olduğu gibi kampa da yansıyor. Hakemlerde gerçekçi olmayan bir disiplin uygulaması var. Başkanları geldiği zaman ayağa kalkıyor, o söz vermeden konuşmuyor, gülemiyorlar. Bir insana biat etmeleri bekleniyor. Bir insana biat etmek durumunda olan bir camiada, bireyin 50 bin kişinin önüne çıkıp dik durmasını bekliyorsunuz. Bu bir çelişkidir. Bunu yapacak kadar zayıf bir insan 50 bin kişinin önünde aslanlar gibi duracak. Bu insanlar ara sıra "Dikkat et!" telefonu alacak. Bu insanlara devre arasına "Dikkat et!" diye telefon geliyor. Maça giderken hakeme "Şu takıma dikkat et. Durumu tehlikede" deniyor. Bunların hepsi mesaj. Bunlar herkesin bildiği şeyler. Bu bir yoldur. Hakemler bir havuz. Bu havuza su nereden geliyor? Benim önerim MHK'nın her sene Nisan-Mayıs ayında başlayan kariyer günlerinde stant açıp, kariyer günlerine katılması, FIFA kokartlı hakemlerin konuşması. Bunun sonunda 10 sene sonra dış hekimi, eczacı, avukat pek çok hakemimiz olacak. Elimizde bu seviyede çocuklar olsa kötü mü? O zaman bu standart daha da yükselir. Büyük şirketler gibi onlara gitmek lâzım. Hakem olmak için 18-25 yaş arası olmak yeterli. Standart ne kadar yükselirse itibar da o

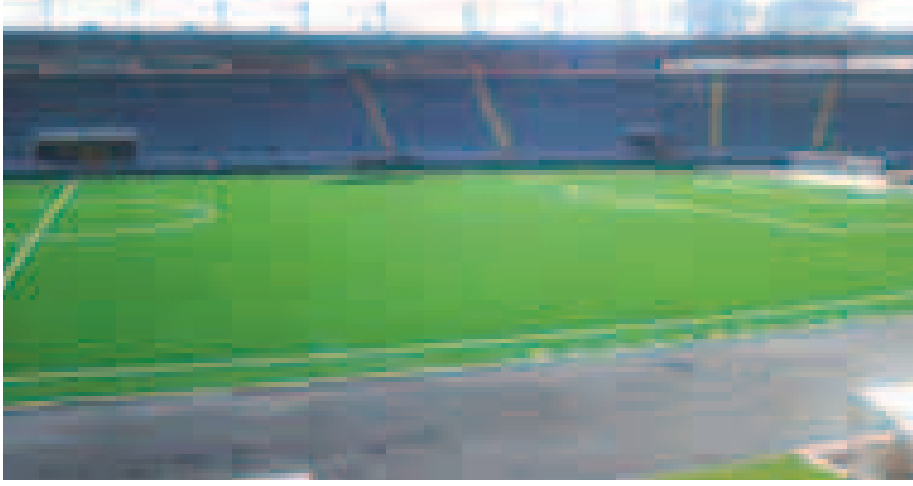
kadar yükselir. Eğitim kalitesi ile standartları yükseltmeyebilirsiniz. Yönetim biçiminizle nitelikli elemanın niteliklerini sergilemesini engelleyebilirsiniz. Bir kişiye biat etmesini beklemek bu standartların yükselmesinin önünde engel.

▼Akademi Ligi Çalıştırıcıları Eğitimi ile ilgili olarak neler söylemek istersiniz?

▲Orada eğitim gören kitlenin standardı yüksek. Biz daha temel eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyorduk. Ama zaten orada eğitim alanların çoğu üniversite mezunu ve hocalığın felsefesini biliyorlar. Nasıl ki hakemlerin felsefesini ortaya koyduysak orada da hocalığın felsefesi belli. Önemli olan o felsefeyi hayata geçirebilmek. Türkiye futbolunun geleceği Akademi Ligi Çalıştırıcıları programında.

FIFA'nın suni çim yaklaşımı

1990'lı yıllarda yeni nesil suni çim piyasada görünmeye başladı. Şimdi 3. nesil olarak adlandırılan bu çimler futbol için önceki dönemlerde sunulan suni çimlerden daha fazla doğal çime yaklaşan performans özellikleri ortaya koymuştu. Dünya futbolunun yönetici kurumu olan FIFA, dünya çapında bir tutarlılığı sağlamak ve futbol ailesinin çıkarlarını korumak amacıyla

bu yeni gelişimi uygun bir şekilde yönlendirecek kuruluşun da ta kendisidir. FIFA'nın "Futbol Çimleri Kalite Konsepti", asıl olarak üretim endüstrisini, oyuncuların ihtiyaçlarını karşılayacak yüzeyler üretmesi için yönlendirmek amacıyla oluşturuldu. FIFA Kalite Konsepti, başarılı üreticilerin FIFA laboratuvar testleri ve FIFA alan testleri şartlarını karşılayan suni futbol sahalarında FIFA tarafından tavsiye edilen ürünleri gösteren işaretlerin kullanımı için bir lisans programı imzalayabileceği, suni yüzeyler için düzenlenen sıkı bir test programıdır. Test planı sadece en yüksek teknik standartları haiz, en iyi kalite suni çimlerin FIFA tarafından tavsiye edilen ürünleri gösteren işareti taşımaya hak kazanmalarını sağlamaktadır. Lisans sertifikası bir FIFA 1 yıldız sahası için 3 yıl ve bir FIFA 2 yıldız sahası için 1 yıl geçerli olup testlerin yeniden yapılmasıyla birlikte yenilenebilecektir. Bu şekilde saha sahibi ve kullanıcıları yüzeyin uygunluğu konusunda hiçbir şüphe duymayacaktır. FIFA 1 yıldız antrenman ve maçlar için uygun olarak değerlendirilirken, FIFA 2 yıldız, FIFA Dünya Kupası elemeleri, UEFA Şampiyonlar Ligi maçları ve birçok ulusal lig karşılaşmaları gibi en yüksek düzeyde oynanacak maçlar için tasarlanmıştır. FIFA Futbol Çimleri Kalite Konsepti, FIFA'nın da üyesi olduğu IFAB (Uluslararası Futbol Birliği) oyun kuralları sorumluları tarafından Dünya Kupası elemeleri ve uluslararası kulüp maçları için uygun görülmüştür.

FIFA Kalite Konsepti planında birçok anahtar aşama bulunmaktadır. Olası lisans sahibi öncelikle FIFA şartlarına uyum için FIFA Laboratuvar Testleri Enstitüsü'ne bir örnek sunmalıdır. Oynanabilme özelliklerinin, aşınma ve yıpranmaya karşı dayanıklılığın ve dünya çapında karşılaşılabileceği farklı iklimlere karşı dayanıklılığın değerlendirildiği bir dizi testlere tâbi tutularak birinci aşamadan başarıyla geçen bir saha, kurulma iznini alır. Bu saha daha sonra FIFA Saha Testleri Enstitüsü tarafından ürünlerin

laboratuvarda test edilen ürünlerle aynı olduğundan ve FIFA'nın iyi bir oyun yüzeyi sağlanması için talep ettiği kurulum standartlarını karşıladığından emin olmak için ikinci dizi testlere tâbi tutulur.

Sadece FIFA Laboratuvarları Test Şartlarını karşılamış olan ve FIFA Alan Testleri Şartlarını karşılayan yüksek bir standartta kurulmuş olan iyi bir üründen oluşan bir saha FIFA tarafından tavsiye edilen ürünleri gösteren iki işaretten biri için başvurabilir. FIFA birçok saha sahibinin doğal olarak bir suni çim tesisindeki yatırımlarını maksimize etmek istediğinin farkındadır. Ancak, tam olarak suni çim tesisinin ne kadar kullanılabileceğine dair

sınırlandırmalar bulunmaktadır. FIFA bugüne kadar olan tecrübelerine dayanarak, FIFA 1 yıldız sahasının düzenli bakımla birlikte günde 8 saate kadar ve FIFA 2 yıldız sahasının günde 6 saate kadar kullanılmasını tavsiye etmektedir. Bu durum kurulumu yapacak şirkete ihale sunumunda açıklanmalı ve ayrıntılı olarak belgelendirilmelidir. FIFA saha yüzeylerinde oynanabilirliğin sahanın ömrü boyunca mümkün olduğunca aynı

kalması gerekliliğinin farkındadır. Bir saha uygun bir şekilde bakıma tâbi olmadıkça, uzun dönemde oynama kalitesinin önemli bir oranını kaybedecektir. Top yüzeyde daha hızlı yol alabilecek, düzensiz bir şekilde yuvarlanacak ve sahanın bir yerinden başka yerine değişkenlik göstererek zıplayacaktır. Oyuncular düzgün olmayan bir sahada koşarken kendilerini rahatsız hissedecek ve ansızın gelen bir topu kontrol etmekte güçlük çekeceklerdir. Suni çimler kesinlikle zaman içinde daha az bir yatırım ve ekipman masrafı gerektirecek ve doğal çimle kaplı bir yüzeyden daha fazla süre oynama imkânı verecektir. Fakat sadece yüzeye suni çimen kaplayıp bırakamazsınız. Suni çimle kaplı sahada yapılacak bakım farklı olmakla birlikte en az doğal çim üzerinde yapılacak bakım kadar önemlidir. Bu sebepten dolayı, FIFA, bütün sahalarda, doğru bakım ekipmanları kullanan yerel bakım mühendisleri için kapsamlı ve doğru bir bakım eğitimiyle başlayacak şekilde tam bir bakım rejimi uygulanmasını istemektedir. FIFA şu an itibarıyla, oyuncuların saha sahibine bütün ilgili tarafların FIFA Kalite Konsepti Futbol Çimine yapılan yatırımdan tam olarak faydalanması için bakımın sadece ilk kurulumda değil, sahanın ömrü boyunca yapılmasını sağlayacak bir süreç başlatmaktadır.

Eric Harrison

FIFA Danışmanı

Football Manager efsanesine yeni bir halka

İlker Uğur

Sonbahar bir kez daha kapımızı açıldı. Günler kısaldı geceler uzarken, oyun dünyası kozlarını bu dönemde piyasaya sürmeyi tercih ediyor. Noel öncesi satışlarından pay almak isteyenlerle, mevsimsel ve dönemsel zorunluluklar nedeniyle oyunlarını bu tarihlerde çıkartanları karıştırmamak lâzım elbette. Sports Interactive (SI) son bahsettiğimiz kategoriye giren firmalardan. 31 Ağustos'ta sona eren transfer döneminin ardından Eylül ve Ekim aylarında Football Manager serilerine son şeklini veren firma, Kasım ortasında efsaneye yeni bir halka eklemeye hazırlanıyor.

Championship Manager serileri sevenler 28 Mart 2003'te zor bir tercihle karşı karşıya kalmışlardı. Hayal gücünü ön plana çıkaran text tabanlı oyunlarına iki boyutlu bir maç motoru yerleştirilmiş ve oyun tamamen yenilenmişti. Bunun oyunun ruhuna aykırı olduğunu düşünen pek çok oyunsever o günden sonra çıkan versiyonları takip etmeyi bıraktı. Nitekim hâlâ CM 2001-2002'yi oynayan kalabalık bir kitle mevcut.

Oyundaki bu yenilik 2004 yılında oyunun dağıtıcısı Eidos ile yapımcısı Sports Interactive arasındaki ayrışmayla birleşip ortaya bir anda iki oyun çıkınca (Championship Manager ve Football Manager) oyunu seven kitleler bir kafa karışıklığının ardından tercihlerini çoğunlukla Football Manager'dan yana kullandı. Football Manager serisi 2005'ten bu yana satışa çıktığı her sefer listelerde en üst sıralara tırmanan bir oyun oldu. Hatta pek çok kez yılın en çok satan oyunu ödülleri aldı.

Oyunun 2008 sürümünün ardından değişikliğin elzem olduğunu düşünen yapımcılar yine riskli bir yol seçti kendilerine. İki boyutlu maç motoruna alışan kitleleri yine devrimsel bir yenilikle sarsmaya hazırlanıyorlar ve bunun ilk sinyali 3 Eylül'de verdiler. O gün SI Stüdyo Müdürü Miles

Jacobson, Youtube'da yayınladığı videoda Football Manager hayranlarını heyecana sürükledi. Jacobson daha önce de bu şekilde tanıtımlar yapmıştı ama bu tanıtım elinde top tutan Che Guevera resmiyle anons edilmiş ve adeta devrimin ayak sesleri duyulmaya başlamıştı.

3 Eylül akşam saatlerinde Youtube'de malûm videoyu izleyen kitleler gözlerini ovuşturup tekrar ekrana bakma gereği duydu. Bunun nedeni Miles Jacobson'un söylediklerinin yanı sıra izleyicilere seyrettirdikleriydi. Jacobson yeni oyunun en önemli özelliği olarak üç boyutlu bir maç motoru geliştirdiklerini ve bunun oldukça iyi çalıştığını söylerken bunu uzun yıllardır planladıklarını vurguluyordu. Buradan başa dönelim. Text tabanlı bir oyun önce iki, sonra da üç boyutlu bir hale geliyor ve bu gelişim sürecinde sürekli büyüyerek hayran kitlesini arttırıyorsa bu başarı yakından takibi ve övgüyü hak ediyor. Oyunun gelişimi gerçekten takdire şayan olsa da büyük övgüler öncesi oyunu oynamamız gerektiğinin farkındayım. Özellikle ortada FIFA Manager gibi bir üç boyutlu fiyaskosu dururken Football Manager'ın bu işe kalkışması büyük cesaret. FIFA Manager'ın üç boyutlu oyun motoru FIFA'nın çok eski sürümlerinden alınmıştı ve mantıksız koşullar yapan, şutlar çeken, paslar atan futbolcularınızla aranızda geçen bir sinir harbi gibiydi. Football Manager'ın bu örnekten ciddi dersler çıkardığı kesin. Sports Interactive hatasız oyunlar çıkarmasıyla ünlü bir firma olmasa da bu tip devrimsel olarak nitelendirilen bir yeniliği hazır olmadan kullanıcıya sunma riskine girmeyeceğini düşünenlerdenim. Miles Jacobson da bunu doğruluyor ve üç yıllık çalışmanın sonucunda üç boyutlu oyun motorunun hazırlandığını belirtiyor. Üç boyutlu sisteme tam ekran özelliğini ekleyen yapımcılar,

çek-bırak özelliğini kullanarak maç sırasındaki tüm istatistiklere ulaşmamıza da yardımcı olacak. Bu, şu demek oluyor; bir maç sırasında bir futbolcumuzun istatistiklerini ekrana çekerek sahadaki oyunuyla karşılaştırebileceksiniz. Bu ayrıca önümüzdeki dönemde futbol yayıncılığıyla ilgili gerçekten çok ilginç bir perspektif sunuyor bizlere. Yüksek çözünürlüklü TV ekranımızda maç izlerken bir oyuncuya kilitlenerek onun istatistiklerini takip edeceğimiz, ligin puan durumuna bakacağımız, futbolcuların koştuğu mesafeleri ve takım istatistiklerini aynı ekranda istediğimiz gibi yerleştireceğimiz dönem çok uzakta değil. Football Manager serisi her zaman medya ilişkileriyle ön plana çıkmıştır. Her yeni oyunda yeni bir özellikle karşımıza çıkan medyayla bu kez basın toplantılarında karşı karşıya geleceğiz. Bu toplantılar sırasında verdiğimiz cevaplara dikkat etmemiz lâzım, keza sonra karşımıza çıkabiliyor. Football Manager 2009'un transfer sistemi de sıfırdan kodlandı. Yeni sistem dedikoduların futboldaki varlığını

artıracak ve tabloid gazetelerinin uydurma transfer iddialarını sıklıkla göreceğiz. Bu iddiaları kabul veya reddetmek bizim elimizde olacak. Bu da o oyuncuyla ve takımdaki oyuncularımızla ilişkilerimizi etkileyecek. Oyunda ayrıca oyuncularımızın öğrenebileceği tercihli hareketler de olacak. Örneğin bir stopere antrenman sonrası oyun kurmaya dönük çalışma yaptırabileceksiniz. Ya da takımınızın 10 numarası antrenman sonrası boş zamanında serbest vuruş çalışarak usta bir frikikçi olabilecek.

14 Kasım'da çıkması beklenen oyun Türkiye'ye Aral İthalat tarafından getirilecek ve 80 YTL fiyatla piyasaya sürülecek. Football Manager Live'in ön kaydının başlamasıyla birlikte menajerlik oyunu sevenleri uzun geceler bekliyor. Bu oyun yüzünden kız arkadaşı tarafından terk edilen, işyerinde ciddi problemler yaşayan, futbolcu keşfedip menajerlik yapan oyuncular düşündükçe 14 Kasım sonrası dönemi sakın geçirmek için herkese sabırlar diliyorum. Çok güzel bir zaman öldürücü bizim taraflara doğru geliyor.

SEPTEMBER 3rd 2008
GAME FEATURES - ANNOUNCEMENT

CONTINUE TO:
WWW.FOOTBALLMANAGER.COM

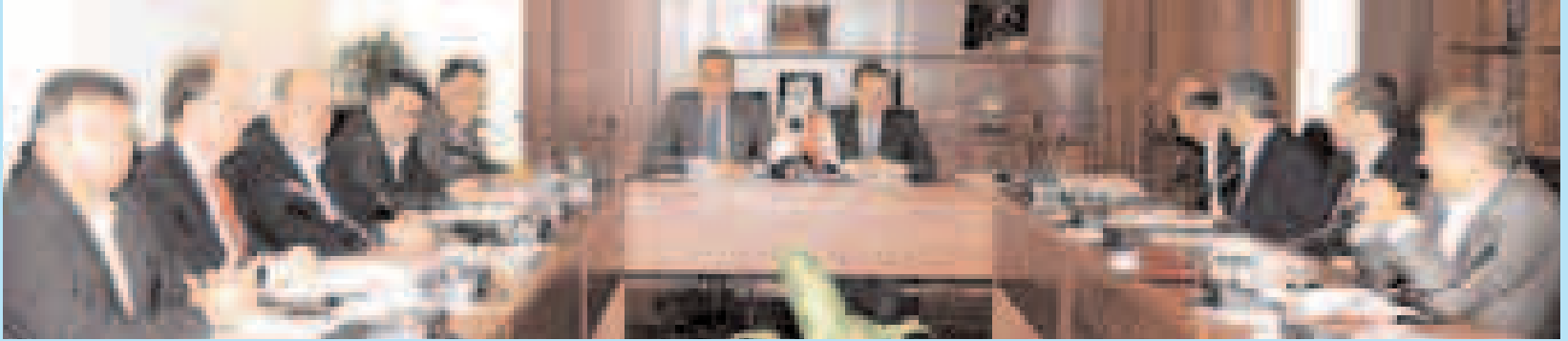

Platini'den teşekkür mesajı

UEFA Başkanı Michel Platini, Ermenistan-Türkiye maçıyla ilgili olarak, "Futbol, insanları bir kez daha bir araya getirdi. Her iki ülkenin de futbol federasyonları ve oyuncularına teşekkür ediyorum" dedi. Platini, A Milli Takımımızın, 2010 Dünya Kupası Avrupa elemeleri 5. Grup'ta Ermenistan'ı 2-0 yendiği maça ilişkin, UEFA'nın internet sitesine açıklamada bulundu. Söz konusu maçın, iki ülke açısından önemine değinen Platini, "Bizim işimiz futbol. Bu yüzden devletlerin kendi işlerine karışmak gibi bir niyetimiz olamaz. Ancak, bu maçla futbolun insanları bir kez daha bir araya getirdiğine şahit olduk. Türkiye'nin Cumhurbaşkanı ilk kez Ermenistan'ı ziyaret etti. Erivan'da İstiklal Marşı çalındı, dinlendi. Her iki takım da oldukça heyecanlıydı. Erivan'daki temsilcilerim, maçın 'örnek bir ruhla' oynandığını söylediler" diye konuştu. Platini, Türkiye ve Ermenistan'ın futbol federasyonları ve oyuncularına teşekkür ederek, "Futbol ruhunun gücü en iyi şekilde kanıtlandı, bölge halkına ihtiyaç duyduğu umut mesajları gönderildi" yorumunu yaptı.

Yayın kriterleri yeniden belirlendi

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, Turkcell Süper Lig naklen yayın gelirlerinin dağıtım kriterlerini belirledi. 22 Temmuz 2005 tarihli TFF Yönetim Kurulu kararında belirlenen ilkeler doğrultusunda, 2008-2009 sezonundan itibaren uygulanmak üzere oluşturulan yeni yayın kriterleri şöyle:
Naklen yayın gelirlerinin;
● Yüzde 11'i Turkcell Süper

Lig'de şampiyon olan takımlara, şampiyonluk sayılarına göre,
● Yüzde 35'i 18 Turkcell Süper Lig kulübüne eşit olarak,
● Yüzde 45'i puan performansına bağlı olarak,
● Yüzde 9'u ise Turkcell Süper Lig'i ilk altı sırada bitirecek takımlara sezon sonu ödülü olarak dağıtılacak.
Öte yandan Yönetim Kurulu, Türkiye Futbol Federasyonu

Başkanlığı'nın 2007-2008 sezonunda, 20.10.2007 tarihinde Trabzonspor ile Beşiktaş A.Ş. arasında oynanan müsabakada ortaya çıkan yaş ihlaliyle ilgili başlattığı ön inceleme sonucu, ulaşılan belge ve bilgiler ışığında, ilgili bölüm yetkilisi hakkında idari soruşturma başlatılmasına, bu soruşturma sonuçlanıncaya kadar yetkiliye görevinden el çektirilmesine karar verdi.

Yönetim Kurulu, yaptığı inceleme ve değerlendirmenin sonucunda, dönemin TFF Başkanı Haluk Ulusoy ile Yönetim Kurulu Üyeleri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin 2. fıkrası çerçevesinde "Görevin gereklerini yapmakta ihmal ve gecikme gösterdikleri" kanaatine vararak Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmayı kararlaştırdı.

Yeni asil üye Hakan Kanık

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, TFF Başkanı Hasan Doğan'ın vefatıyla boşalan yönetim kurulu asil üyeliğine, birinci yedek üye olan Hakan Kanık'ın getirilmesini kararlaştırdı.

Hasan Doğan'ın ismi Maltepe Stadı'nda yaşayacak

İstanbul İl Genel Meclisi, Maltepe Stadı'na, TFF 'nin merhum Başkanı Hasan Doğan'ın adının verilmesini kararlaştırdı. İstanbul İl Özel İdaresi'nden yapılan yazılı açıklamaya göre, İstanbul İl Genel Meclisi, Eylül ayı toplantısında, Türk sporuna verdiği katkılardan dolayı Futbol Federasyonu eski başkanı merhum Hasan Doğan'ın isminin Maltepe Stadı'na verilmesini karara bağladı. İl Genel Meclisi Başkanı Hasan Büyükdede konuyla ilgili olarak, "Türk sporunun kaybettiği önemli isim Hasan Doğan'ın adını Maltepe Stadı'nda yaşatmaya çalışacağız" dedi.

“Milli Gurur Milli Forma” sergisi

Türkiye Futbol Federasyonu'nun Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın işbirliğiyle gerçekleştirdiği “Milli Gurur Milli Forma” sergisinin Dolmabahçe Sanat Galerisi'ndeki açılışı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla yapıldı. Federasyonun kurulduğu dönemden günümüze kadar A Milli Takım oyuncularının giydiği formalar, oynanan maçlardan görüntüler ve orijinal gazete kupürleri ile fotoğrafların yer aldığı sergi 6 ay boyunca 30 ili dolaşacak.

Türkiye Futbol Federasyonu'nun Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın işbirliğiyle gerçekleştirdiği “Milli Gurur Milli Forma” sergisi, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Dolmabahçe Sanat Galerisi'nde açıldı. Açılışa, Başbakan Erdoğan'ın yanı sıra Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, UEFA Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik, TFF Başkanı Mahmut Özgener ve yönetim kurulu üyeleri ile çok sayıda davetli katıldı. Serginin açılışında sırasıyla TFF Başkanı Hasan Doğan'ın oğlu Selim Doğan, UEFA Asbaşkanı Erzik,

Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Başesgioğlu ve Başbakan Erdoğan birer konuşma yaptı. “Milli Gurur Milli Forma” sergisinin 6 ay boyunca 30 ili dolaşacağını belirten Başkan Mahmut Özgener, “Bu sergide Federasyonumuzun kurulduğu dönemden günümüze kadar A Milli Takım oyuncularımızın giydiği formalar görülebilecek. 85 yıllık bir dönem 12 ayrı bölüme ayrılarak incelendi. Sergide 24 forma ile ay-yıldızlıların bu dönem içinde oynadığı maçlardan görüntüler, orijinal gazete kupürleri ve fotoğraflar da yer alıyor” diye konuştu. Özgener sözlerini şöyle sürdürdü:

“Hasan Doğan'ın anısına düzenlenen bu sergi bizleri anılar yolculuğuna çıkaracak. Her ziyaretçinin Milli Takım'ın şimdiye kadar oynadığı 455 maçta kendine ait bir parça bulacağını düşünüyorum. Hangi kulüp taraftarı olursa olsun, T.C. kimliği taşıyan herkes konu Milli Takım olunca tek çatı altında toplanır. Bunu Avrupa Şampiyonası'nda hep birlikte yaşadık. Sadece 3 ay önce, Avrupa Şampiyonası'nda üçüncü olan oyuncularımız, bize tarifsiz bir mutluluk yaşattı. Oynadığı unutulmaz maçlarla adından en çok söz edilen A Milli Takımımız, tüm dünyadaki milyonlarca insanı

heyecanlandırmayı başardı.” 14 ilde gerçekleştirilen bir araştırmada Türk toplumunun en çok güvendiği kurumlar arasında Türk Milli Takımı'nın ilk sırada yer aldığına dikkat çeken Özgener, A Milli Takım'ın başarısının Türkiye'nin turizm gelirlerinin artmasında da rolünün olduğunu belirterek, serginin Türk halkında Milli Takım sevgisini artırmasını beklediğini söyledi. TFF Başkanı, serginin gerçekleştirilmesiyle ilgili yardımlarından ötürü Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu'na teşekkür etti. Özgener'in ardından kürsüye gelen merhum TFF Başkanı Hasan

tüm ülkeyi dolaşacak

Doğan'ın oğlu Selim Doğan, serginin hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür etti. UEFA Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik ise yaptığı konuşmada, futbolun tüm dünyadaki insanları birleştiren çok önemli bir faktör olduğunu belirterek, “Şu anda futbol endüstrisinin içinde direkt veya dolaylı olarak 1 milyarın üstünde insan bulunuyor. Futbol, değişik medeniyet ve kültürler arasında barışı sağlayabilen bir rol oynuyor. FIFA ve UEFA da sosyal sorumluluklarla ilgili projelere büyük önem veriyor” diye konuştu. A Milli Takımımızın Türk futbol tarihine altın harflerle yazılan zaferler kazandırarak, Türk toplumunu birçok kez sevince boğduğunu belirten Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Başesgioğlu da yaptığı konuşmada şunları söyledi:

“A Milli Takımımız en son 2008 Avrupa Şampiyonası'nda elde ettiği başarıyla dünyanın en iyi 10 takımı arasına girmiş ve Türk futbolunun 85 yılda geldiği noktayı en iyi şekilde göstermiştir. Kaydedilen bu aşamada emeği bulunan bütün futbolcu ve teknik adamlara teşekkür ederiz. 'Milli Gurur Milli Forma' sergisi de milli hafızanın oluşmasına ve geçmişte yaşananların yeni kuşaklara aktarılmasına yardımcı olacaktır.” Türkiye'nin spor açısından potansiyeli yüksek ve ufkı açık bir ülke olduğunu vurgulayan Başesgioğlu, daha büyük hedeflerinin bulunduğunu ve bunlardan bir tanesinin 2010 Dünya

Kupası'na katılmak olduğunu belirtti. Dolmabahçe Sanat Galerisi'ndeki serginin açılışında konuşan Başbakan Erdoğan da Milli Takımımızın 2003 yılından 2008 yılına kadar oynadığı bütün maçlarda futbolcuların giydiği formalarından oluşan bu serginin düzenlenmesinde emeği geçenleri kutlayarak, şöyle konuştu: “Bu serginin Türk futbolunun geçmişten bugüne geçirdiği evreleri hatırlatması adına önemi büyük. 1923-2008, nereden nereye geldik. Bugüne kadar 455 maç oynamışız. Öyle günlerimiz olmuş ki, farklı hesaplar yapmışız. Kaç gol yiyeceğiz, bunun hesabını yapmışız. Galibiyetleri değil de mağlubiyetlerin şeklini konuşmuşuz. Eğer berabere kalırsak bu büyük başarı demişiz. Böyle günlerden, finali, yarı finali hangi takımlarla oynarızın hesabını yapar hale gelmişiz. Dolayısıyla bu evreyi çok önemsiyorum. Cumhuriyet'le yaşıt olan Futbol Federasyonumuz, Milli Takımımız, binlerce futbolcunun, yüzlerce teknik adamın ve yöneticinin emeği, milyonlarca vatandaşımızın desteği ile bugünlere geldi. Kimi zaman üzüntülü, kimi zaman sevinçlerle geçen uzun yılların ardından dünya çapında kabul edilmiş bir Milli Takımımız var. Dünyada artık gözümüze kestiremediğimiz takımın bulunmadığı bir dönemdeyiz.”

“Bundan sonraki süreç büyük düşünmek” diyen Başbakan Erdoğan, “Tabii bunun bedeli, faturası da büyük. Buna yönelik gerekli gayreti göstermeye devam edeceğiz. Hamdolsun yendik, ama

ezilmedik tesellisi artık geride kaldı” ifadesini kullandı. Recep Tayyip Erdoğan, bundan sonrasının artık farklı olduğunu kaydederek, şunları söyledi: “İnşallah bayrağımızı en yükseğe, zirveye taşıyacak başarılarla da en yakın zamanda şahit olacağız. Milli Takım'ın bugün geldiği yer, Türkiye'ye ve Türk milletine adeta ışık tutuyor. Geçtiğimiz 6 yılda her alanda standartları yükselen, dünyanın 1. Ligi'nde mücadele etmeye başlayan Türkiye gerçeği ile karşı karşıyayız.

Milli Takım, dünyada 10. olurken, Türkiye dünya ekonomisinde 17. sıraya yükseldi. Takımımız Avrupa üçüncüsü olurken, Türkiye Avrupa ekonomileri içinde 6. sıraya yükseldi. Dikkat edilirse bu işler paralel yürüyor. Bir ülke gücüne güç kattı mı bunun tesiri her alanda gözüküyor. Milli Takımımız elde ettiği zaferlerin ülkemizin tanıtımına sağladığı katkıyı, özellikle vurgulamalıyım. Futbol dünyada milyarlarca insanın dikkatini çeken bir alan. Futboldaki başarı Türkiye'nin dünya turizmindeki yerini olumlu istikamette etkilemiştir, etkilemektedir. Gerek Milli Takım'ın, gerek

kulüp takımlarımızın başarıları bir başka alanda yaşamadığımız tanıtımı sağlamıştır.” Serginin açılış kurdelesini Başbakan Erdoğan, bakanlar, TFF Başkanı Özgener ve UEFA Asbaşkanı Erzik birlikte kesti. Törende TFF Başkanı Mahmut Özgener, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a 17 Haziran 1951'de Almanya ile Berlin'de oynanan ve 2-1 Milli Takım'ın kazandığı karşılaşmadaki milli formayı, Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Başesgioğlu'na da 21 Kasım 1951'de yine Almanya ile oynanan milli maçta giyilen Türkiye formasını hediye etti. Başbakan Erdoğan ve

berabere oldukları daha sonra sergiyi birlikte gezdi. Erdoğan, sergide Hasan Doğan'ın anısına oluşturulan bir bölümü de ziyaret edip, açılan anı defterine şunları yazdı: “Milli Gurur Milli Forma sergisini gururla gezdim. Hasan Doğan kardeşimizin anısına Futbol Federasyonumuzun böyle bir nezaket göstermesi unutulamaz. Tüm yöneticilerimizi kutluyorum. Başarılarla vesile olsun. Selam ve sevgilerimle.” 21 Eylül Pazar gününe kadar İstanbul'daki Dolmabahçe Sanat Galerisi'nde ücretsiz olarak gezilebilen sergi, 2009 yılının Mart ayına kadar toplam 30 ili dolaşacak.

İstanbul'un ardından 24 Eylül'de Koceli'de açılan sergi, daha sonra Ankara, Kastamonu, Karabük, Samsun, Trabzon, Artvin, Kars, Erzurum, Sivas, Malatya, Muş, Van, Siirt, Diyarbakır, Adıyaman, Gaziantep, Adana, Kayseri, Kırşehir, Konya, Antalya, Denizli, İzmir, Kütahya, Eskişehir, Bursa, Çanakkale ve Tekirdağ'da da gezilebilecek.

Kurallar her kulübe aynı uygulanacak

TFF Başkanı Mahmut Özgener, geçtiğimiz ay Kulüpler Birliği Vakfı'nın düzenlediği sempozyuma Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve Yönetim Kurulu üyesi Ufuk Özerten'le birlikte katıldı. Özgener sempozyumda yaptığı konuşmada "Popülizmden uzak, kararlı bir anlayışla Türk futbolunda güven ve adalet duygusunu yeniden inşa etmeyi amaçladık. Bizim federasyon olarak amacımız, oyuna müdahale etmeden denetleyici olmak. Bağımsız kurullarımız, kuralları her kulübe aynı şekilde uygulayacak" dedi.

Kulüpler Birliği Vakfı, geçtiğimiz ay içinde Türk futbolundaki değişiklikler, gelişmeler, Türk futbolunun sorunları ve çözüm önerilerini görüşmek üzere, İstanbul'da geniş katımlı sempozyum niteliğinde bir toplantı düzenledi. Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde gerçekleştirilen toplantıya UEFA Asbaşkanı Şenes Erzik, Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Kulüpler Birliği Başkanı Aziz Yıldırım ve çok sayıda davetli katıldı. Organizasyona, vefat eden Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan için 1 dakikalık saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı. Kulüpler Birliği Vakfı çatısı altında düzenlenen toplantıya, Turkcell Süper Lig, Bank Asya 1. Lig ve TFF 2. Lig'in tüm gruplarında yer alan kulüplerin başkanları davet edildi. Sırasıyla Aziz Yıldırım, Mahmut Özgener ve Şenes Erzik'in basın önündeki konuşmalarının ardından, basına kapalı bölümde kulüp başkanlarına söz verilerek, kulüplerin sorunları, Türk futbolunun gelişimi hakkındaki görüşleri, karşılaşılan sorunlar hakkında ortak çözüm önerileri tartışıldı. TFF Başkanı Mahmut Özgener, amaçlarının oyuna müdahale etmeden denetleyici olmak olduğunu söyledi ve sempozyuma gelişmeleri paylaşıp, önerileri dinlemek için katıldığını kaydetti. Hasan Doğan'la birlikte göreve geldikleri Şubat ayında başlattıkları ve yeni dönemde de

sürdürecekleri prensiplerin bulunduğunu aktaran Özgener, "Popülizmden uzak, kararlı bir anlayışla Türk futbolunda güven ve adalet duygusunu yeniden inşa etmeyi amaçladık. Bizim federasyon olarak amacımız, oyuna müdahale etmeden denetleyici olmak" dedi.

Kurallar eşit ve âdil davranacak

Mahmut Özgener, Futbol Federasyonu bünyesinde görev yapan kurullara yardımcı olunması gerektiğini anlatırken, "Bu kurullar federasyona değil, kulüplere hizmet için vardır. Her kurul üyesi de eşit ve âdil davranacaktır. Bizim de onlara karşı telkinimiz olamaz. Alınan kararları biz de basından öğreniyoruz. Objektiflik ve saygınlığın sürmesi için yardımcı olunmalı. Kararlar ne kadar az speküle edilirse, ortak huzur o kadar çabuk sağlanır" diye konuştu. Futbol Federasyonu'nun, futbolun gelişmesi için çalışan referans bir kurum olacağını dile getiren Özgener, ilk göreve geldikleri Şubat ayından itibaren hayati kararlara imza attıklarını kaydederken, sözlerini şöyle sürdürdü: "Turkcell Süper Lig'de naklen yayın geliri dağılımını yeniden oluşturarak, performans payını artırdık. Kulüpler arası denge ve eşitliği gözettilik. Ligin marka değerini ve takımlar arası rekabeti artırmak için bunu yaptık. Ne kadar rekabetçi bir ligimiz

olursa, 2010 yılındaki naklen yayın ihalesinde bize getireceği avantaj o kadar yüksek olacaktır. Gelirlerimiz de artacaktır. Türk futbolunda şeffaflığın yolunu açtık. Bu sezondan itibaren şortlara reklam alınmasına izin vererek kulüplerimiz için yeni bir mali kaynak yarattık. Profesyonel futbolcu sözleşmelerinde tek tip uygulamasını kaldırdık. Ödeme güçlüğü çeken kulüpler için tek taraflı sözleşme feshleri konusunda ihtarname zorunluluğu getirdik. Federasyona yapılacak ödemelerde önemli indirimler yaptık. Ayrıca 18 yaş altı oyuncuların transferlerini kulüplerinin onayına bağladık. Bunlar bizim sağladığımız önemli kolaylıklardır"

Kulüp lisans uygulamasında adalet

Özgener, liglerde mücadele edecek takımların lisans alabilmeleri yolundaki denetlemeleri eksiksiz uyguladıklarını ve herkese âdil davrandıklarını söyledi. Göreve geldikleri dönemde, kulüp lisans uygulamasıyla ilgili var olan kuralların aksine, farklı uygulamaların yapıldığını tespit ettiklerini dile getiren Özgener, "Kurallar gereği futbolcusuna, antrenörüne borcu olan bir kulübe lisans verilmemesi lâzım. Ama bizden önceki federasyon döneminde keyfi uygulamalarla önemli sayıda kulübe bu lisans, borçlarına rağmen verilmiş. Bazı

kulüplere kurallar ciddi bir şekilde uygulanırken, bazılarına ise farklı davranılmış. Örneğin Samsunspor, borcu nedeniyle kadrosuna ikinci bir kaleci dahi alamazken, 20 kusura kulübe bu hak ayrıca tanınmış" şeklinde konuştu. Kendi dönemlerinde kuralların her kulübe aynı şekilde uygulandığını belirten Özgener, "Belki sizleri üzdük, ama uzun vadede ne yapmak istediğimizi anlayacağınızı sanıyorum. Borcu olan hiçbir kulübe lisans vermedik. Bu kararı verirken üzüldük, ama mali disiplini sağlamadığımız taktirde futbolu bugünkü sıkıntılardan kurtaramayacağımız inancıyla kararlarımızı aldık. Görevde olduğumuz sürece kurallar, tüm kulüplere aynı şekilde uygulanacaktır" ifadelerini kullandı. Ayrıca, sezon öncesi ile devre arasında Bank Asya 1. Lig, TFF 2. Lig ve TFF 3. Lig takımlarının katılımıyla yapılan iddaa turnuvalarıyla ilgili ciddi sıkıntılar yaşadıklarına değinen Özgener, "Kulüplerin gelir kaybı yaşamaması için son kez bu turnuvalara izin verdik. Bir takımımız 45 günde 18 maç yapmış. Burada kulüplerle iddaa ayağından önemli şikâyetler geldi. Bu sistem bu şekilde devam edemez. Kulüplere, 'Bindiğiniz dalı kesiyorsunuz' dedim. Turnuvaları yeniden organize etmemiz lâzım. Kulüpler Birliği ve federasyon olarak birlikte organize etmemiz gerekiyor. Biz federasyon olarak bu konuda maddi ve manevi her türlü desteği vermeye hazırız" diyerek sözlerini tamamladı.

Saracoğlu Stadı UEFA teftişinden geçti

Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı'nda 20 Mayıs 2009'da oynanacak UEFA Finali öncesi ilk teftiş ziyareti 24-26 Eylül tarihleri arasında yapıldı. UEFA ve maçın pazarlamasından sorumlu TEAM şirketi yetkililerinin Futbol Federasyonu tarafından oluşturulan Yerel Organizasyon Komitesi'yle yürüttükleri üç günlük çalışmada final hazırlıkları 6 başlık altında değerlendirildi. Bu çalışmalara Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı sorumlularının yanı sıra İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kadıköy Belediyesi ve İstanbul havalimanlarından yetkililer de katıldı.

UEFA Kupası Finali Proje Lideri Didier Andrist önderliğinde, konusunda uzman 17 yetkili, üç gün boyunca Yerel Organizasyon Komitesi ve tüm yetkililerle kusursuz bir final için gerekli tüm çalışmaların planlamasını yaptı. 24 Eylül Çarşamba sabahı saat 09.00'da yapılan açılış toplantısının ardından Spor, Medya, VIP, Lojistik, Promosyon ve Ticari İşler bölümlerinden sorumlu Yerel Organizasyon Komitesi çalışanları UEFA ve TEAM'de beraber çalıştıkları yetkililerle bir araya gelerek sorumlu oldukları konular üzerinde çalıştı.

Yerel Organizasyon Komitesi'nin Proje Lideri Orhan Gorbon, ziyaret sonrası yaptığı açıklamayla final hazırlıklarını değerlendirdi. Gorbon ziyaretin verimliliğini vurguladığı açıklamasında şu ifadelere yer verdi: "Oldukça iyi bir ziyaret oldu. UEFA ve TEAM'den 18 kişiyi ağırladık. Yaklaşık 1 aydır statta çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve UEFA'yla ortaklaşa şu ana kadar yapılmış en iyi finali düzenlemek için hazırlıklara devam ediyoruz. Bu süreçte başta federasyonumuz olmak üzere, Fenerbahçe Kulübü, Valiliğimiz ve Büyükşehir ile Kadıköy Belediyeleri'nden çok önemli destek alıyoruz. Bu konuda ilgili tüm kurumlarımıza müteşekkirimiz. Bu ziyaretin önemi, yol haritamızın tamamen belli olmasıydı. Artık önümüz daha açık ve çalışmalarımız iyice hızlanarak 20 Mayıs tarihine yakınlaştıkça zirve yapacak. Çok genç ve çalışkan bir organizasyon komitemiz var. Mükemmele yakın bir statta bu finali düzenleyecek

olmamız bizim için önemli bir avantaj. 2005 Şampiyonlar Ligi Finali'nin ardından unutulmaz bir finale imza atmak en büyük hedefimiz."

Ziyaret süresince bölümlerin geldikleri konu başlıkları ise şöyle: **Spor:** Finale kalacak takımların ve hakemlerin kalacağı oteller gezildi. Ayrıca stadin içinde yer alan soyunma, hakem, doping odaları gibi yerler ziyaret edildi. Kupa töreninin nasıl yapılacağı planlandı, akreditasyon sistemi ve final maçında seyircilere dağıtılacak broşürle ilgili çeşitli çalışmalar yapıldı.

Medya: Stadin hâlihazırda 175 olan basın tribünü kapasitesinin 450'ye çıkarılmasını sağlayacak bir genişleme projesi hazırlandı. Final için yeni basın toplantı odasının ve basın çalışma merkezinin hazırlanması kararı alındı. Ayrıca finalin kamera pozisyonları, TV stüdyoları ve sahayı gören stüdyoların yerleri

belirlendi. Stadin yanında yer alan Kenan Evren Lisesi'nin bahçesinin final maçında yayıncı kuruluş araçları için ayrılması ve bu bahçede gerekli çalışmaların yapılması karara bağlandı.

Ticari İşler: Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı içindeki ikram alanları incelendi. VIP misafirler, UEFA ortakları ve finalist takımların ağırlanacağı alanlar belirlendi. Stadyum çevresinde kurulacak taraftar festival alanları incelendi ve belirlendi. Finalin tanıtımı için şehirde yapılacak tanıtım faaliyetleri belirlendi. Şehirde bu faaliyetlerin uygulanacağı mekânlar incelendi. İBB ile beraber toplantı yapıldı. Bu toplantıda; finalin tanıtımında Belediye'nin sağlayacağı katkılar konuşuldu. Tanıtımda kullanılacak envanter ve temiz stadyum konsepti doğrultusunda neler yapılması gerektiği belirlendi **VIP Hizmetleri ve Lojistik:** Başta finalistler, Protokol ve VIP mensupları olmak üzere final için

İstanbul'a gelecek misafirlerin havaalanında karşılama prosedürleri gözden geçirildi. Havaalanı, otel, stadyum ve bu yerler arasındaki transferler sırasında kendilerine sağlanacak olan geçiş kolaylıkları ve güvenlik prosedürleri belirlendi. Stadyumda protokol ve VIP için ayrılan fuayeler, tribünler, localar, depolar gezildi, buraların giriş çıkışlarıyla güvenlik prosedürleri kontrol edildi. Konukların burada bulunacakları süre boyunca herhangi bir sorunla karşılaşmamları ve isteklerinin eksiksiz yerine getirilmesi adına ne gibi önlemler alınacağına karar verildi. Ayrıca UEFA Kupası Finali lansman toplantısı, kupa teslim töreni ve resmi yemek için önerilen yerler gezdirildi. Ayrıca organizasyonun olabildiğince rahat ve pürüzsüz bir şekilde gerçekleşmesi için Şükrü Saraçoğlu Stadyumu'ndaki tüm altyapı olanakları incelendi. Bu kapsamda bilgi-iletişim altyapısı, Protokol ve VIP mensuplarına yönelik otopark ve organizasyon boyunca kullanılacak ofis ve depo alanları belirlendi. Final maçı dönemi boyunca kullanılacak araçların yönetimi ve otel, havaalanı, stadyum ve şehir genelinde kullanılacak gönüllü asistan hizmetleri konuları detaylandırıldı.

Stadyum Faaliyetleri: Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı'nın teknik yapılanması, altyapısı, tribünleri, soyunma odaları ve teknik odalar ile organizasyonla alakalı mekânların istenilen kriterlere göre hazırlanması için çeşitli çalışmalar yapıldı. Ayrıca stadyum dışı park alanlarının yanı sıra, medya bölümüyle ortaklaşa TV ve yayın alanlarının hazırlanması konusunda gerekli planlamalar yapıldı.

Promosyon: Birinci teftiş ziyaretinde; ağırlıklı olarak, "Finale Giden Yol" kapsamında yapılacak çalışmalar görüşüldü. UEFA Kupası Finali lansman toplantısı, kupa teslim töreni, resmi yemek ve taraftar eğlence alanlarının yerleri, alternatifli olarak gezildi. UEFA'nın önem verdiği diğer bir organizasyon olan Gençlik Turnuvası ile bu turnuvanın finallerinin yapılacağı yerler de ziyaret edildi. Bu organizasyonların konseptleri yapılan toplantılarda belirlendi.

UEFA'dan hakemlerimize görev

FIFA kokartlı hakemlerimiz, Eylül ayı içinde UEFA'nın çeşitli organizasyonlarındaki maçlarda görev aldı. 20-27 Eylül'de İsrail'de oynanan U17 Avrupa Şampiyonası Elemeleri 2. Grup maçlarında Hüseyin Göçek ve yardımcı hakem Serkan Ok görev yaparken, 1-8 Ekim tarihleri arasında Moldova'da oynanacak U19 Avrupa Avrupa Şampiyonası 2. Grup Eleme maçlarına, Fırat Aydinus ve yardımcı hakem Bülent Gökçü gidecek. 23-30 Eylül tarihleri arasında İsrail'de oynanan U19 Bayanlar Avrupa Şampiyonası Elemeleri 7. Grup maçlarında Hilal Tuba Tosun ve yardımcı hakem Necla Akdoğan, 24 Eylül-1 Ekim tarihleri arasında Bulgaristan'da oynanan U19 Bayanlar Avrupa Şampiyonası Elemeleri 11. Grup maçlarında da Kadriye

Göçek ve yardımcı hakem Belgin Kumru görev aldı. Hakemlerimiz ayrıca UEFA Kupası'nda oynanan maçlarda da görevlendirildi. 18 Eylül'de Austria Wien (Avusturya)-KKS Lech Poznan (Polonya) maçını Cüneyt Çakır, Bahattin Duran, Bülent Gökçü üçlüsü yönetirken, dördüncü hakem de Koray Gençerler'di. Aynı gün oynanan Hamburg (Almanya)-AFC Unirea Urziceni (Romanya) maçında Fırat Aydinus, Serkan Ok, Tarık Ongun triosu görev aldı. Bu maçın dördüncü hakemliğini de Süleyman Abay yaptı. 2 Ekim'de Vitoria SC (Portekiz) ile Portsmouth (İngiltere) arasında oynanacak maçı ise Selçuk Dereli, Erdi Sezer, Cem Satman yönetecek. Bu maçın dördüncü hakemi de Bülent Yıldırım.

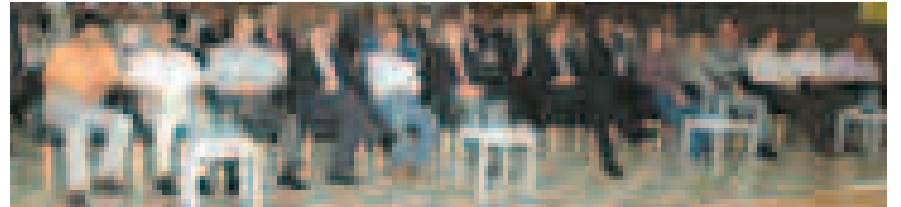
Özgener, GTK-MHK ortak toplantısına katıldı

TFF Başkanı Mahmut Özgener, Gözlemci ve Temsilciler Kurulu (GTK) ile Merkez Hakem Kurulu'nun (MHK) 17-18 Eylül 2008 tarihleri arasında İzmir Crowne Plaza Otel'de düzenlediği ortak toplantıyı ziyaret etti. Yapılan çalışmalarla ilgili bilgi alan Özgener, başarı dileklerinde bulundu.

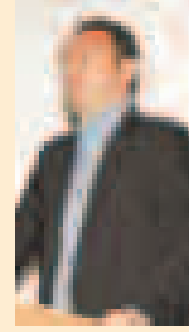

İl Gözlemci Kurulu Başkanları, eğitim seminerinden geçti

Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu tarafından düzenlenen, İl Gözlemci Kurulu Başkanları Eğitim Semineri ve Tanışma Toplantısı Ankara'da başladı. İki gün süren seminerin açılış konuşmasını GTK Başkanı Kemal Dinçer yaptı. Seminere GTK Üyeleri, MHK-EPK Üyeleri ve 81 ilin İl Gözlemci Kurulu Başkanları katıldı.

GTK görev bölümü yaptı

TFF Yönetim Kurulu'nun 20 Ağustos 2008 tarihli toplantısında Gözlemci Temsilciler Kurulu üye sayısının 11'den 9'a indirilmesi yönünde aldığı karar

doğrultusunda Gözlemci ve Temsilciler Kurulu'nda görev bölümü yapıldı. GTK'nın 6 Eylül 2008 Cumartesi günü Ankara'da yaptığı toplantıda görev bölümü şu şekilde oluşturuldu:

Başkan: Kemal Dinçer

Başkanvekili: Dr. Fatih Tanfer

Raportör: Altan Kutucu

Gözlemci Alt Komisyonu

Başkan: Dr. Cem Tosyalı

Üyeler: Dr. Fatih Tanfer,

Dr. Yılmaz Önen, Ahmet İbanoğlu

Temsilci Alt Komisyonu

Başkan: Altan Kutucu

Üyeler: Gökhan Berker,

Şener Aydın, Musa Soykarı

Gözlemci ve Temsilci

Eğitim Alt Komisyonu

Başkan: Ahmet İbanoğlu

Üyeler: Dr. Yılmaz Önen,

Gökhan Berker, Musa Soykarı

FGM'den Scout-İzleyici Antrenör Eğitimi

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi Eğitim Müdürlüğü tarafından açılan Scout-İzleyici Antrenörlük Eğitimi, 09-11 Eylül 2008 tarihleri arasında yapıldı. Eğitim TFF Beylerbeyi Atatürk Eğitim ve Araştırma Merkezi Eğitim Toplantı salonunda her gün 09.00 - 18.00 saatleri arasında verildi. UEFA yetkilisi Scout Uzmanı İngiliz Les Reed tarafından verilen kursa, TFF'nin 14 bölgesindeki antrenörler katıldı. Kurs genç yetenekleri bulma, keşfetme ve Türk futboluna kazandırma amacıyla düzenlendi. Bu kursta eğitim alan TFF bölge antrenörleri ve Antrenör Eğitimcileri (TUTOR), TFF tarafından daha sonra düzenlenecek kurslarda scout eğitimini tüm antrenörlere verebilecek.

Mentör Kursu tamamlandı

Merkez Hakem Kurulu tarafından düzenlenen ve iki gün süren Mentör Kursu İstanbul'da yapıldı. UEFA Hakem Eğitimcisi ve Gözlemcisi Danimarkalı Jorn West Larsen'in eğitmen olarak katıldığı kursa, 12 FIFA kokartlı eski hakem davet edildi. Doğan Babacan, Talat Tokat, Yusuf Namoğlu, Tulu Gürkan, Hasan Ceylan, Oğuz Sarvan, Ünsal Çimen, Sabri Çelik, Muhittin Boşat, Erol Ersoy, İbrahim Aksoy ve Metin Aydoğan kursa katılan isimler oldular.

TFF'nin UEFA Hakem Birliği'ne (UEFA Referee Convention) üye olması için UEFA tarafından Türkiye Sorumlusu olarak atanan West Larsen,

A Milli Takımımızın Belçika ile oynadığı 2010 Dünya Kupası eleme grubu maçında da gözlemci olarak görev yapmıştı.

Amatör Karmamız grup birincisi oldu

Teknik direktörlüğünü Müjdat Yetkiner'in yaptığı Ulusal Amatör Marmara Bölge Karması, Litvanya'da düzenlenen 6. UEFA Regions Cup'ta 7 puanla grup birincisi oldu ve 1-5 Ekim 2008 tarihleri arasında Rusya'nın başkenti Moskova'da oynanacak ikinci tur müsabakalarına katılmaya hak kazandı.

Amatör Karmamız, UEFA Regions Cup'taki ilk maçında Gürcistan Tiflis Karması'yla karşı karşıya geldi. Litvanya'nın Kaunas şehrindeki S. Darius Stadı'nda oynanan karşılaşmada Ulusal Amatör Marmara Bölge Karması'nın golünü 83. dakikada Doğan Atabek kaydetti.

Karmamızın ikinci maçtaki rakibi ise İsveç Amatör Karması'ydı. Aynı statta oynanan karşılaşmayı takımımız 42. dakikada Mustafa Akkaya ve 74. dakikada Rafet Erbaş'ın golleriyle 2-0 kazandı.

Amatör Karmamız, üçüncü ve son maçında ev sahibi Litvanya ile Marijampole şehrindeki Suduva Stadı'nda karşı karşıya geldi. Uzun süre 1-0 yenik oynayan takımımız, uzatma dakikalarında penaltıdan Doğan Atabek'in kaydettiği golle 1-1'lik eşitliği sağladı ve puanını 7'ye yükselterek grup birinciliğini elde etmeyi başardı.

Plajın şampiyonu Boluspor Yarenler

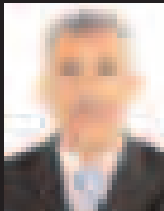

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından organize edilen Garanti Plaj Futbol Ligi Türkiye Şampiyonası Süper Finalleri Boluspor Yarenler'in şampiyonluğu ile sona erdi. Antalya'nın Alanya ilçesinde 12 takımın katılımıyla 5 gün süren şampiyonadaki final maçında Kumburgaz Belediyespor'u 8-6 yenen Boluspor Yarenler şampiyonayı ilk sırada tamamlarken, Ürkmez İmaj'ı 12-5 mağlup eden

Alanya Belediyespor da üçüncü oldu. Turnuvada, Kumburgaz Belediyespor'dan Mustafa en az gol yiyen kaleci, Boluspor Yarenler'den Egemen de en değerli oyuncu olurken, gol krallığını Alanya Belediyespor'dan Adil Müftüoğlu 20 golle elde etti. Dereceye giren takımlarla başarılı olan sporculara madalya ve kupalarını, Antalya Milletvekilleri

Abdurrahman Arıcı ve Hüseyin Yıldız, Alanya Belediyesi Başkanvekili Kemal Babaoğlu ile Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Direktörü Ahmet Güvener verdi.

Enver Üstündağ'ı kaybettik

Türkiye Futbol Federasyonu Temsilcilerinden Enver Üstündağ, görevli olduğu Giresunspor-Kasımpaşa maçı için Giresun'a

giderken, Samsun-Ünye Karayolu'nda geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. Kazada yaralanan Üstündağ'ın eşi ve oğlu ise Samsun Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Merhum Enver Üstündağ'a Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Foça'nın birincisi Kocaeli Üniversitesi

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından, Foça Belediyesi'nin katkılarıyla organize edilen Plaj Futbolu Turnuvası tamamlandı. Üç gün süren etabın final maçında Ege Üniversitesi'ni 6-4 mağlup eden

Kocaeli Üniversitesi şampiyon, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'ni 7-6 mağlup eden Turgutlu Belediyespor ise üçüncü oldu. Günün diğer maçlarında ise Elit Çimen'i 6-5 mağlup eden Konak Belediyespor beşinciliği, Bozkurt Lisesi'ni 9-1 mağlup eden Besem de yedinciliği aldı. Kocaeli Üniversitesi'nden Duygu Yılmaz en az gol yiyen kaleci (7), Elit Çimen'den Aslı Karataş, Besem'den Simge Karabulut ve Turgutlu Belediyespor'dan Semen Aydoğan 9'ar golle gol kraliçesi olurken, Ege Üniversitesi'nden Özge Özel de en değerli oyuncu seçildi.

Futsal Milli Takımımızın rakipleri belli oldu

2010 yılında Macaristan'da düzenlenecek Avrupa Futsal Şampiyonası ön eleme ve yükselme grubu kuraları UEFA'nın Nyon'daki merkezinde çekildi. Futsal A Milli Takımımız, İsrail, Finlandiya ve Karadağ ile birlikte D Grubu'nda yer aldı. 14-22 Şubat 2009 tarihleri arasında İsrail'de oynanacak ön eleme karşılaşmaları sonrasında, Milli Takımımız grubu lider tamamlaması ya da gruplarını ikinci sırada tamamlayan en iyi iki takımdan biri olması halinde yükselme grubuna çıkacak. Yükselme grubu maçları ise 19-22 Mart 2009 tarihleri arasında yapılacak.

Futbolcularda ani ölüm

Ani ölüm sporda karşılaşılan, nadir, trajik ve önemli bir sorundur. Türk oyuncu Ümit Özat'ın Bundesliga'daki Köln-Karlsruhe karşılaşmasında 29 Ağustos'ta yaşadığı dramatik olay, ülkemizde bir kez daha sporcuların yaşamsal risklerini gündeme getirmiştir. Bilindiği üzere futbol sahalarında bu gibi sağlık sorunları yaşanmış ve yaşanmakta olup, iletişim araçlarının arttığı dünyada olaylar giderek daha fazla sayıda insan tarafından izlenmekte ve daha fazla gündem oluşturmaktadır. Sporda ani ölüm kavramı spor bilimcilerin ve kardiyologların yıllardır üzerinde durdukları ve önlemeye çalıştıkları bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Müsabaka veya antrenman sırasında toplumun her kesimince tanınan, sevilen genç bir sporcunun performansının en üst düzeyinde olduğu bir dönemde yaşamsal risk taşımasa bile sağlık sorunu yaşaması, izleyenleri üzen ve asla görmek istemedikleri deneyimler olarak algılanmaktadır. Sporda ani ölüm kavramı, "Egzersiz sırasında veya egzersizi bıraktıktan 30 saniye ile 6 saat süresince başka bir sebebe bağlanamayacak ölümler" olarak tanımlanmaktadır. Genel spor literatüründe 35 yaş altı (genç) erkek sporcularda 100.000'de 0.8 sıklığında görüldüğü bildirilmektedir. Sporda ani ölüme yol açan en sık sebepler arasında genç erkeklerde, Hipertrofik Kardiyomyopati birinci sırayı alırken, Ümit Özat'ın yaşadığı sorunda sorumlu olduğu basına yansıyan myokardit (kalp kasının iltihabı), farklı istatistiklerde % 3-7 arasında sorumlu tutulmaktadır. Kuşkusuz bu yazının konusunu travmaya bağlı olmayan nontravmatik olarak tanımlanan ölümler ve sağlık sorunları oluşturmaktadır. Geçmişle günümüz arasında bir karşılaştırma yapılacak olursa geçmişte travmatik ölümler ani ölümlerin büyük bir kısmını oluştururken, oyun kurallarındaki olumlu değişiklikler, saha içi sağlık koşullarında travmaya karşı kaydedilen gelişmeler giderek daha fazla nontravmatik ani ölümlerin gündeme gelmesine yol açmıştır. FIFA Sağlık Kurulu'nun özellikle kafa topalarına çıkış sırasında futbolcuların kollarını her iki yana açarak sıçramalarının yüz ve kafa yaralanmalarını artırdığı yönündeki doğru saptaması ve bu konunun kural değişikliği ile tüm dünya futboluna yansması futbol sahalarındaki kafa travmalarını azaltmıştır. FIFA Sağlık Araştırma Merkezi F-MARC'ta 14 yıldır görev yapmakta olan Prof. Jiri Dvorak'ın dünyada saygınlığı olan bir nörolog olarak bu konudaki gözlem ve deneyimlerinin kurallara yansımalarının etkisi yadsınamaz. Nontravmatik ani ölümler arasında kalp

sebepli ölümler oldukça önemli bir yer tutarken, 2006 yılı Ağustos ayında Turkcell Süper Lig'de Vestel Manisasporlu futbolcu Meduna'nın yaşadığı olay da henüz hafızalarda yerini korumaktadır. Bu oyuncuda yapılan incelemeler de sorunun son derece ender rastlanan bir doğumsal kalp anomalisi olduğunu ortaya koymuştur. Literatürde Hipertrofik Kardiyomyopati, 35 yaş altı (genç) sporcularda % 35'lik bir oranla yer alırken, doğumsal kalp anomalileri % 24 sıklıkta bildirilmektedir. Bu olaylar kuşkusuz sporcu sağlık muayenelerinin sorgulanmasını gündeme getirmektedir. Altyapı sporcularında özellikle ABD'de yapılan uzun dönemli sporcu takipleri, ayrıntılı muayenelerin gerekli olup olmadığı konusunun yıllardır araştırılmasını gündeme getirmiştir. Yapılan uzun dönemli izleme çalışmalarında tesadüfen Hipertrofik Kardiyomyopati tanısı almış sporcuların geriye dönük EKG'lerinde herhangi bir bozukluk saptanmadığı gözlenmiştir. Öte yandan tüm sporculara EKG yapılıp yapılmaması, sonuca ulaşma bakımından taşıdığı riskler açısından tartışılmaktadır. Kuşkusuz bu tetkiklerin ekonomik maliyetleri de ülkelerin bütçelerini zorlamaktadır. ACSM (Amerikan Spor Hekimliği Koleji) sağlıklı veya sporcu tüm test yapılanlarda aşırı zorlanma sırasında ölüm oranını 20.000'de 1 olarak bildirirken, sağlıklı sporcularda bu oranın çok daha ender olacağı açıktır. Hareket ve spor çok merkezli çalışmalarla birçok sağlık sorununu önleyen bir olgu olarak bildirilirken, basın ve yayın kuruluşlarına bu talihsiz olayları geniş halk kesimlerini spordan korkutmayacak ve soğutmayacak bir üslupla yansıtmaya zorunluluğunu getirmektedir. Hele bizim ülkemiz gibi spor kültürünün ve düzenli hareket alışkanlığının oldukça düşük olduğu toplumlarda bu duyarlılık daha da fazla önem kazanmaktadır. Halen ülkemizde geçerli olan hali ile altyapıdaki futbolcuların, düzenli olarak bir çocuk hastalıkları uzmanı tarafından muayene edilmesi kuralının birçok sağlık sorununu ortaya çıkarabilecek etkili bir yöntem olduğu kanaatimizi bildirmemiz uygun olacaktır. Kaldı ki bu yaş grubu oyuncuların her zaman sonuç vermeyebilecek ileri (invaziv) incelemelere tâbi tutulmaları tartışılmalıdır. Bu ve benzeri sağlık sorunları, olimpiyat düzeyinde 1960 Roma Olimpiyatları'ndan itibaren yaşanmakta olup, bu sporcuların sıvı alımı, yarışma öncesi günü beslenme ve uyku alışkanlıklarının ve bazı branşlar için uygun olmayan ilaç kullanma alışkanlıklarının da

sorgulanmasına neden olmuştur. Genel olarak rastlanan ani gelişen sağlık sorunları, kalpte ritim bozuklukları, uygunsuz beslenme ve sıvı alımı alışkanlıkları ve geçirilmiş olası gripal enfeksiyon benzeri durumlarla ilişkilendirilmektedir. Futbolcuların yaşadığı sağlık sorunlarında dikkat çeken bir diğer durum, bu sporcuların, elit düzeyde olmalarıdır. Bu düzeye gelene kadar bu sporcuların defalarca ayrıntılı sağlık muayenelerinden geçmiş olmaları kaçınılmazdır. O halde olay sadece sağlık muayenelerinin güvenilirliğindeki yetersizlik olarak değerlendirilmemelidir. Sporcunun olası risk faktörlerini bilmesi, kendini ve vücudunu tanıması, olası belirtileri doğru algılayıp değerlendirmesi ve bunlarla ilgili önlemleri öncelikle kendisinin alması gibi konular da gündeme gelmelidir. Özellikle myokardit olgularında sporculara anlatmaya çalıştığımız, "üst solunum yolu enfeksiyonu, grip gibi durumlarda yaşanan yaygın kas ağrıları, halsizlik, kırgınlık benzeri genel durumu bozan belirtilerin yaşanıyor olması, antrenman ve yarışmadan uzak durmayı gerektirir" bilgisinin halen sporcular ve daha önemlisi antrenörler tarafından ne derece ciddiye alındığı ve uygulandığı ile ilgili kuşkularımız süregelmektedir. Bu durum tartışmasız spor kulüplerinde olması gereken açık iletişim ve karşılıklı güven ortamlarını da gerektirmektedir. Birçok antrenörün sporcusunun veya öğretmenin öğrencisinin beyanına inanmadığı, ciddiye almadığı ve/veya sporcu-öğrencilerin de bu bahaneleri antrenmandan/dersten kaçma amaçlı kullanmaları sıır değildir. Bu istenmedik durumların en aza indirilmesi kuşkusuz tüm kesimlerin en önemli isteğidir. Ancak bugünden yarına tümü ile ortadan kaldırılmaları da oldukça zor görünmektedir. Süreç içinde sporcunun, antrenörün ve hatta kulüp sağlık ekiplerinin bu konularda eğitilmiş ve donanımlı hale gelmeleri, riskli birey ve riskli ortamın doğru değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeler doğrultusunda alınan kararların cesaretle uygulanması, sporcuların doğru beyan verme, eğitimcilerin sporcu beyanına inanma ve gereğini yerine getirme konusunda duyarlı hale gelmesi, olası olumsuzlukları en aza indirme konusunda etkili yöntemler olarak sıralanabilir. İstenmedik acil durumlarla karşılaşıldığında ortamda sağlık eğitimi almış donanımlı ekiplerin bulunması ise Ümit Özat örneğinde olduğu gibi komplikasyonları en aza indirmek bakımından önem taşımaktadır.